

**TÜRKİYE'DEKİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİNE
ÖZEL YETENEK SINAVI İLE YERLEŞTİRİLEN ÖĞRENCİLERLE
MERKEZİ SINAV SİSTEMİ İLE YERLEŞTİRİLEN
ÖĞRENCİLERİN BAŞARI DURUMLARI**

Zeliha Kayahan

**DOKTORA TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Zeliha

Soyadı : Kayahan

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

İmza :

TEZİN

Türkçe Adı : Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerle Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin Başarı Durumları

İngilizce Adı : Success Statuses of Students Who Attended Faculty of Arts In Turkey By Special Talent Exam and Who Attended By Centralized Exam System

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Zeliha Kayahan

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Zeliha Kayahan tarafından hazırlanan “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerle Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin Başarı Durumları” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği /oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: (Prof. Dr. Alev Çakmakoglu Kuru)

(Güzel Sanatlar Eğitimi ABD, Gazi Üniversitesi)

Başkan: (Ünvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Ünvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Ünvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Ünvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Tez Savunma Tarihi:/...../.....

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Ülkü ESER ÜNALDI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŐEKKÜR

Yoğun bir çaba ve emek vererek tamamladığım tezimde sanat eğitimi alanında önemli bir konuyu çok yönlü bir şekilde araştırmış ve konuyla ilgili güncel verileri ortaya koymuő olmanın hazzını yaőamaktayım. Bu süreçte araőtırmayı yönlendiren ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam ve danıőmanım Prof. Dr. Alev AKMAKOğLU KURU'ya, tez inceleme komitemde bulunan ve beni destekleyen hocalarım Doç. Dr. Meltem KATIRANCI ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŐEREN'e sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Araőtırmamın ortaya çıkmasında bilgi ve yorumlarıyla katkılarını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Bülent SALDERAY'a, anketlerin hazırlanmasında, istatistiki verilerin analizinde ve yorumlanması konularında değerli bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen hocam Arő. Gör. Dr. Zeki ÖğDEM'e, doktora sürecim boyunca ellerinden gelenin en iyisini yaparak bu süreci en güzel şekilde geçirmeme yardımcı olan ve manevi desteklerini sınırsız hissettiğim yakın arkadaşlarım Umut ÇEVİK ve Fuatcan BULUN'a çok teőekkür ederim.

Beni büyüten, yetiştiren annem Hatice KAYAHAN'a ve babam Ali Osman KAYAHAN'a, akademik ve sanatsal çalıőmalarımın her döneminde beni destekleyen abim Mahmut KAYAHAN, ablalarım Őükriye KOBALAS ve Zeynep ERDOğAN'a ilgi ve desteklerini sabırla üzerimden eksik etmedikleri için çok teőekkür ederim.

**TÜRKİYE’DEKİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİNE ÖZEL
YETENEK SINAVI İLE YERLEŞTİRİLEN ÖĞRENCİLERLE
MERKEZİ SINAV SİSTEMİ İLE YERLEŞTİRİLEN ÖĞRENCİLERİN
BAŞARI DURUMLARI**

Doktora Tezi

Zeliha Kayahan

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz 2017

ÖZ

Araştırmada Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen lisans düzeyindeki öğrencilerin başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır? sorusunun cevabına ulaşmak amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini; Türkiye’deki Görsel İletişim Tasarımı Bölümleri öğretim elemanları ve ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri örnekleme yer alan Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerin YGS puanları, Sanat Tarihi ve Desen Ders notları karşılaştırılarak elde edilmiştir. Bu karşılaştırmalar, Türkiye’deki Görsel İletişim Tasarımı Bölümlerindeki öğretim elemanlarına yapılan anket verilerinden elde edilen görüşler ile desteklenerek yorumlanmıştır. Araştırmada tarama modeli benimsenerek nitel ve nicel yöntem birlikte kullanılmıştır. Nitel yöntemde öğrenciler fakülteye alınma şekillerine göre gruplandırılarak kontrollü deney yapılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda ise; Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin belirlenmesi amacı kapsamında, Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri Görsel İletişim Tasarımı Bölüm öğretim elemanlarına anket uygulanmıştır. Araştırmada yüzde (%), frekans (f), t-testi ve betimsel analiz ve içerik analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilerin “YGS puan”larının Yetenek Sınavı ile alınan öğrencilere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Buna karşılık “Desen Ders” başarı notu karşılaştırmasında Yetenek Sınavı ile alınan öğrencilerin becerilerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. “Sanat Tarihi Ders” başarı notlarının karşılaştırılmasında ise anlamlı bir fark olmazken öğretim elemanı anketlerinde belirtilen 13 kriterden yalnızca teorik dersler ile ilgili iki kriterde (Teorik derslerdeki başarı ve Teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı) Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenciler başarılı geri kalan 11 kriterde Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler daha başarılı

bulunmuştur. Bu bağlam ile araştırma sonucunda; Güzel Sanatlar Fakültelerinin misyon ve vizyonuna uygun bir eğitim anlayışı içerisinde olmasını sağlayabilecek öğrenci alım şeklinin Özel Yetenek Sınavları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Sanat Eğitimi, Görsel İletişim Tasarımı, Özel Yetenek Sınavı,
Merkezi Sınav Sistemi

Sayfa Adedi : 135

Danışman : Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU

**SUCCESS STATUSES OF STUDENTS WHO ATTENDED FACULTY
OF ARTS IN TURKEY BY SPECIAL TALENT EXAM AND WHO
ATTENDED BY CENTRALIZED EXAM SYSTEM**

Ph.D Thesis

Zeliha Kayahan

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2017

ABSTRACT

In the study, it is aimed to reply the question "is there a significant difference between success statuses of students at license level, who attended the Faculties of Fine Arts in Turkey by Special Talent Exam and who attended by Centralized Exam System". Population of the study consists of academicians and sophomores of Visual Communication Design Departments in Turkey. Its sample consists of sophomores of Gazi University, Faculty of Fine Arts, Visual Communication Design Department. Datas of the Study were compared and got YGS (The transition to higher education examination) points and Art History and Design Class grades of students included in the sample who attended by Special Talent Exam and by Centralized Exam. These comparisons were supported and interpreted by opinions which were obtained by questionnaire data made to academicians in Visual Communication Design Departments in Turkey. The study, survey method was adopted and qualitative and quantitative methods were used together. In the qualitative method, students were grouped according to their admission to faculty and controlled experiment was performed. And in the quantitative aspect of the study; within the scope of determining the opinions of academicians regarding the current statuses of students who attended by Special Talent Exam and Centralized Exam System, a questionnaire was applied to academicians of Visual Communication Design Departments of Faculty of Fine Arts in Turkey. In the study; percentage (%), frequency (f), t-test, descriptive analysis and content analyses were used. At the end of the study, it was observed that "YGS points" of students who attended by Centralized Exam System was higher than that of the students who attended by Special talent exam. On the other hand, it was revealed that skills of students who attended by Talent Exam was higher in comparison of "Design Class" grades. As there was no significant difference in comparison of "Art History Class" grades, only in two criteria (Success in theoretical lectures and In-class adaptation / participation in

theoretical lectures) regarding theoretical lessons were the students who attended by Centralized Exam System found successful whereas students attended by Talent Exam were more successful in the remaining 11 criteria. With that context, it was concluded that the method of student admission which might provide Faculty of Fine Arts to be in a suitable sense of education with their mission and vision was Special Talent Exams.

Key Words : Art Education, Visual Communication Design, Special Talent Exam, Centralized Exam System

Page Number : 135

Supervisor : Prof. Alev akmakoğlu Kuru

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ.....	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.2.1. Alt Problemler	5
1.3. Araştırmanın Amacı	6
1.4. Araştırmanın Önemi.....	6
1.5.Araştırmanın Varsayımları.....	7
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	7
1.7. Tanımlar	8
BÖLÜM II	9
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	9
2.1. Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri.....	9
2.2. Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri	13
2.2.1. Osmanlı Dönemi Sanat Eğitiminin Tarihi ve Sanayi-i Nefise Mektebi’nin Kuruluşu	13
2.2.2. Cumhuriyet Dönemi Sanat Eğitimi	15
2.2.3. Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri.....	20
2.2.3.1. Özel Yetenek Sınavları.....	21
2.2.3.2. Merkezi Sınav Sistemi.....	26
2.3. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ve Öğrenci Alım Şekilleri.....	29
2.3.1. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nin Kuruluşu	29
2.4. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü	32
2.4.1. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Ders Programı	33
2.4.2 Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü “Desen Dersi”	35
2.4.3. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü “Sanat Tarihi Dersi”	40
BÖLÜM III.....	44

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	44
BÖLÜM IV	48
YÖNTEM.....	48
4.1. Araştırmanın Modeli	48
4.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	49
4.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması.....	50
4.5. Verilerin Analizi.....	50
BÖLÜM V.....	51
BULGULAR VE YORUM.....	51
5.1. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin <i>YGS giriş puanları</i> arasında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları	51
5.2. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin <i>Sanat Tarihi Dersi</i> başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları	54
5.3. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin <i>Desen Dersi</i> başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları.....	57
5.4. “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımları hakkında görüşleri nelerdir?” Alt Problem Bulguları.....	60
BÖLÜM VI.....	64
TARTIŞMA VE SONUÇ	64
KAYNAKLAR	70

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. <i>Türkiye’de Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Bulunan Üniversiteler ve 2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı Öğrenci Alım Şekillerini Gösterir Dağılım</i>	3
Tablo 2. <i>Türkiye’de Bulunan Sanat Alanlı Fakülteleri Gösterir Dağılım</i>	20
Tablo 3. <i>2016 Yılı Türkiye’de Sanat Alanlı Fakültelerin Yetenek Sınavı İle Öğrenci Alan Bölümlerini Gösterir Dağılım</i>	25
Tablo 4. <i>1998 yılı Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakültelerine Öğrenci Alımında Merkezi Sınav Sistemini Kullanan İlk Üniversiteler ve Bölümlerini Gösterir Dağılım</i>	26
Tablo 5. <i>2016 Yılı Türkiye’de Sanat Alanlı Fakültelerin Merkezi Sınav Sistemi İle Öğrenci Alan Bölümlerini Gösterir Dağılım</i>	27
Tablo 6. <i>Türkiye’deki Sanat Alanlı Fakültele Öğrenci Alımında Hem Yetenek Sınavını Hem De Merkezi Sınav Sistemini Kullanan Aynı İsimli Bölümlerini Gösterir Dağılım</i>	29
Tablo 7. <i>Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kuruluş Yılları ve Öğrenci Alma Şekillerini Gösterir Dağılım</i>	30
Tablo 8. <i>Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Merkezi Sınav Sistemi İle Öğrenci Alan Bölümlerin 2016 Yılına Dair Taban Puanlarını Gösterir Dağılım</i>	31
Tablo 9. <i>Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Desen Dersleri ve Kredilerini Gösterir Dağılım</i>	30
Tablo 10. <i>Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Sanat Tarihi Dersleri ve Kredilerini Gösterir Dağılım</i>	42
Tablo 11. <i>Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Yıllara Göre Öğrenci Alım Şekillerini Gösterir Dağılım</i>	43
Tablo 12. <i>Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin YGS Puanlarını Gösterir Dağılım</i>	51

Tablo 13. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin YGS Puanlarını Gösterir Dağılım</i>	52
Tablo 14. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Gelen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin YGS Puanlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım</i>	52
Tablo 15. <i>Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım</i>	54
Tablo 16. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım</i>	55
Tablo 17. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Gelen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım</i>	55
Tablo 18. <i>Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin Desen Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım</i>	57
Tablo 19. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin Desen Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım</i>	58
Tablo 20. <i>Merkezi Sınav Sistemi İle Gelen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin Desen Dersi Ders Başarı Notlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım</i>	58
Tablo 21. <i>Öğretim Elemanlarına Uygulanan Anket Kriterlerine Yönelik Merkezi Sınav ve Yetenek Sınavı İle Yerleşen Öğrencilerin Frekans ve Yüzdeler Başarı Oranlarını Gösterir Dağılım</i>	60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Sanayi-i Nefise Mektebi İlk Binası (Günümüzde Eski Şark Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır).

Şekil 2. Gazi Eğitim Enstitüsü (Temeli 1927’de atılan bina günümüzde G. Ü. Rektörlük binası olarak kullanılmaktadır).

Şekil 3. ÖYSP Standart Puan Formülü

Şekil 4. Leonardo da Vinci, Vitruvius Adamı, 1492.

Şekil 5. Michelangelo ‘Davut Heykeli’ 1501-1504

Şekil 6. Sanayi-İ Nefise Mektebinde İbrahim Çallı Atölyesi ve Model, 1928.

Şekil 7. Güzel Sanatlar Akademisinde Öğrenciler İle Model.

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MS	Merkezi Sınav
MSÖ	Merkezi Sınav İle Alınan Öğrenciler
ÖE	Öğretim Elemanı
ÖSYM	Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
ÖSYS	Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi
TDK	Türk Dil Kurumu
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
YS	Yetenek Sınavı
YSÖ	Yetenek Sınavı İle Alınan Öğrenciler

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Genel anlamda günümüzde sanat alanlı fakültelerde çevreye karşı duyarlı, paylaşmasını bilen, duygu, düşünce ve eylemlerinde girişimci olabilen, yaratıcı, kendine güvenli insan tipi yetiştirmeyi hedefleyen bir sanat eğitimi verilmektedir (Gence,1999). Bu eğitimi alacak olan öğrencinin alan için uygun olup olmadığı konusundaki ölçüm hassas bir dengededir. Sanat alanlı fakülteler özellikle az öğrenci kapasiteleri ile eğitiminin kalitesini artırmayı ve bireysel farklılıkların gözetilmesi konusunda daha rahat bir ortam sağlanmasını amaçlamaktadır.

“Bilim ve sanat alanlarında gerçekleştirdiğimiz algılama, öğrenme-öğretme, düşünme, eser yaratma ve değerlendirme etkinliklerimizin nitelikleri, bireysel-toplumsal-ulusal ve evrensel uygarlık düzeyimizin göstergesidir” (Okatan, 2007,s. 146). 1882 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kuruluşundan günümüze kadar geçen sürede sanat temelli okulların nihai amaçlarından biri kültürü beslemek, benimsemek ve tanıtmak olmuştur. Sanat eğitimi salt beceriye, yeteneğe dayalı bir eğitim değildir; tarihsel gelişim içinde değişen eğitim politikasına paralel olarak önemini korumuş ve gelişmiştir (Katırcı, 2003). Bu bağlam ile sanat dersleri yalnızca sanat alanlı okullarda değil farklı disiplinlerdeki bölümlerin müfredatlarına seçmeli ders olarak eklenmiştir. Amaç, estetik beğeni düzeyi oluşmuş, hayal kurabilen, ufku geniş bireyler yetiştirmektir. Çünkü hayal kurmak başarmanın ilk basamağını oluşturur. Hangi alandan, yaştan, cinsiyetten ya da milliyetten olursa olsun her birey günlük yaşamını şekillendirmede kendi estetik yargılarını kullanır. Bu sebeple estetik bakış açısını kazandırmada sanat, dolayısıyla sanat eğitimi önemli bir yere sahiptir. Sanat eğitimi veren kurumların işleyişine dair sürdürdüğü her bir kademe en doğru şekilde düzenlenmeli, uygulamalar o çağın kültürüne yön vereceği düşüncesi kapsamında gerçekleştirilmelidir. Çünkü “sanat eğitimi; bireyin, bedensel, duygusal, algısal ve zihinsel gelişimi adına, sanat yoluyla gerçekleştirdiği tüm eğitim çabasıdır. Yaşam ve evreni aynı kavrayıp, yansıtmayı, yaratma ve bir dünya kurma sürecidir” (Timuçin, 2000, s. 197)

... Genel olarak sanat eğitimi, sanatın oluşumu, sanatsal yaratma, sanatın toplumdaki yeri, sanat türleri, sanat akımları ve anlayışları, sanatçının kişilik özellikleri vb. konuları işleyen, sanat (ve kültür) tarihi, estetik, sanat kuramları ve eleştirisi, sanat psikolojisi, sanat sosyolojisi, sanat coğrafya ve topografya gibi, sanat olayına, sanat ürünlerine ve sanat-toplum-kültür ilişkilerini irdeleyen kuramsal bilgi dallarının da katılmasıyla tamamlanıp bütünleşir” (San, 2003, s. 18-19).

Sanatın var olma süreci o toplumun siyasi, kültürel ve sosyal gündemi ile bütünleşik olarak devam eder. Güzel Sanatlar Fakülteleri, sanatçı yetiştirmeye yönelik eğitim veren kurumlar olarak bilinir ve toplumun sanatçı ihtiyacını karşılamayı amaçlarlar. Bu kurumların genel amaçları, resim, heykel, seramik, tekstil, seramik vb. gibi çeşitli ana sanat dallarında öğrenciyi eğiterek topluma kazandırmaktadır. Verilen eğitim, genel kültür ve sanatsal alan kavramları ele alınarak, gözlemlerle desteklenmektedir (Erbay, 1995, s. 149).

Türkiye’de 2016 yılı itibarı ile 112’si devlet üniversitesi ve 65’i vakıf üniversitesi olmak üzere, toplam 177 adet üniversite bulunmaktadır (YÖK, 2017). Bu üniversiteler içerisinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ülkemizin sanat ve mimarlık alanındaki ilk yüksekokulu olmasının yanı sıra ayrıca Güzel Sanatlar alanındaki tek üniversitesidir. Türkiye’de 2016 yılı itibarı ile Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi adları ile öğrencisi bulunan ve aktif eğitim-öğretime başlamış 54 fakülte bulunmaktadır (Ek 1).

Okatan’a göre (2007), bir eğitim kurumunun işlevini yerine getirebilmesi için bazı koşulların sağlanmış olması gerekmektedir. Güzel Sanatlar Fakültelerinin işlevselliği, kuruluş aşamasından başlamak üzere eğitim programlarının işlevselliği, yönetim ve eğitim kadrolarının, eğitim ortamlarının yeterlilikleri açısından gerekli koşullar belirlenmeli ve sağlanmaya çalışılmalıdır. Bu koşulların niteliği ve sağlanma oranı, amaçlara ulaşma oranını etkilemektedir. Hangi alan olursa olsun birey, kendi potansiyelini ortaya en iyi şekilde çıkaracak sınavlara girmeli ve bu sınavlar ile potansiyeli doğrultusunda seçimler yapmalıdır. Böylece öğrencinin eğitim-öğretim hayatındaki verimliliği artacak mesleki seçimindeki memnuniyet kat sayısı da bu artıştan etkilenecektir. Sanat alanı ölçme ve değerlendirme bakımından diğer bölümlerden ayrı bir konuma sahiptir. Sanat alanlı fakültelere ilk defa 1882 yılında açılan Sanayi-i Nefise Mektebi’nde okulun kendi inisiyatifi doğrultusunda yetenek sınavları ile öğrenci alımı yapıldığı bilinmektedir. Ancak günümüzde çağın getirileri ile açılan yeni bölümlerin iç dinamiği gereği sanat alanlı fakültelerin bazı bölümlerine Merkezi Sınav Sistemi ile de öğrenci alımı yapılmaya başlanmıştır.

2015-2016 yılı itibarı ile Türkiye’deki sanat alanlı 54 fakültenin bazı bölümleri Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci almakta geri kalan bölümler ise Özel Yetenek Sınavını öğrenci alımlarında kullanmaktadır. Bu araştırmanın kapsamını Türkiye’de bulunan devlet üniversitelerinin ilgili fakültelerindeki Görsel İletişim Tasarımı Bölümleri oluşturmaktadır. Türkiye’de bu bölüm 10 üniversitede bulunmaktadır. Ancak 4 tanesi kurulum aşamasında olduğu için henüz eğitim öğretim hayatına başlamamıştır. Geriye kalan 6 üniversitenin 5’i Merkezi Sistem, 1’i ise Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci almaktadır (Tablo 1).

Tablo 1

Türkiye’de Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Bulunan Üniversiteler ve 2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı Öğrenci Alım Şekillerini Gösterir Dağılım

	Üniversite	Fakülte	Öğrenci Alım Şekli
1	Erciyes Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Yetenek Sınavı
2	Dumlupınar Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Merkezi Sistem
3	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	Merkezi Sistem
4	Gazi Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Merkezi Sistem
5	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Merkezi Sistem
6	Sakarya Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Merkezi Sistem
7	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Kurulum Aşamasında
8	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	Kurulum Aşamasında
9	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Kurulum Aşamasında
10	Düzce Üniversitesi	Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Kurulum aşamasında

Türkiye’de Görsel İletişim Tasarımı Bölümlerine öğrenci alımında Merkezi Sınav Sistemini kullanan fakültelerden biri de Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’dir. 2005 yılında kurulmuş olan Bölüm öğrenci alımlarını eğitim-öğretim hayatına başladığı günden (2006-2007) 2015 yılına kadar Özel Yetenek Sınavı ile yapmıştır. Ancak 2015 ve 2016 yılını kapsayan öğrenci alımlarını Merkezi Sınav Sistemi ile gerçekleştirmiştir. Dört yıllık bir lisans programı olan Bölüm, dijital tasarım, tipografi, fotoğraf, yayın grafiği, yaratıcı yazı, profesyonel yaşam, ambalaj tasarımı konularında öğrenciyi uygulama ve üretime öncelik veren bir eğitim anlayışı çerçevesinde şekillendirmektedir (Gazi, 2017a).

Kuruluşuna dair misyon ve vizyonunu (Ek 2) Yetenek Sınavı ile alınacak öğrenciler üzerine oluşturan Bölüm yıllık müfredat programını da bu doğrultuda hazırlamıştır. Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alınmasına başlayan Bölümde öğrenciler arasında ortaya çıkan farklılıklar bu araştırmanın ana problemini oluşturmaktadır. Öncesinde Yetenek Sınavı ile alınan öğrencilerin alana yönelik ilgi ve hedefleri belirginken Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenciler arasında bölümün dinamik içyapısına dair bilgi sahibi olmayan öğrenciler bulunabilmektedir. Bunun yanı sıra Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilerin yalnızca teorik bilgiyi ölçen bir sınava yönelik hazırlık sürecinden geçiyor olmaları onların el becerilerine dair gelişimlerinin üniversite döneminde çözmelerine sebep olmakta ve bu durum eğitim-öğretim kalitesini etkilemektedir. Gerçek sanatçılar, nitelikli bireyler olarak topluma değer kazandıran ve diğer insanların sanatsal beğeni düzeyini olumlu yönde etkileyen uygarlık gönüllüleridir. Güzel Sanatlar Fakülteleri de lisans düzeyinde sanatçı ve sanat bilimci yetiştiren birimler olarak bu konuda önemli bir yere sahiptir (Okatan, 2007, s. 145).

Özel Yetenek Sınavları ile öğrenci alan bölümlerde kontenjan 10-15 kişi ile sınırlı tutulmaktadır. Bu durum derslere giren öğretim elemanlarının 50 dk'lık ders saati süresinde her öğrenciye yeterli ilgi ve alakayı ayırabilecekleri ortamı sağladığı düşünülebilir. Ancak son dönem Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenci sayıları yaklaşık olarak 40 kişiyi bulmaktadır. Bunun yanında sanat alanlı fakültelerin fiziki ortamları da bu öğrenci sayılarından etkilenmektedir. 15 kişilik öğrenci kapasitesi düşünülerek oluşturulmuş derslik, atölye ve laboratuvarlar 40 kişilik öğrenci gruplarını kaldıramamakta dolayısıyla bu da eğitim öğretim hayatına yansımaktadır. Kimi derslerde bu durum karşısında öğrenci gruplarının 2 şubeye bölünerek ders işlenişinin sürdürüldüğü bilinmektedir.

Araştırma çerçevesinde öğrencilerin bir teorik ders puanı, bir uygulama ders puanı ve bir de üniversiteye giriş için gerekli YGS puanları karşılaştırılarak konunun incelemesi yapılmıştır. Sonrasında Türkiye'de bulunan 6 üniversitedeki Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğretim elemanlarına yapılan bir anket ile araştırma desteklenmiş ve konuya dair güncel sorunlara ulaşılmıştır.

Görsel İletişim Tasarımı eğitimi içinde *yaratıcı düşünceyi* barındırmalıdır. Yaratıcı hayal gücü, seçilen görsellerin bitmiş ürünün başarısı açısından çok önemli bir konumdadır. Yaratıcı süreç, iletişim sürecinde olduğu gibi görüntülerin yazılarla bir arada kullanılması ile gerçekleştirilir (Bingöl,2010, s. 27). Görsel İletişim Tasarımı Bölümü karakteristik anlamda *yaratıcılığı* ön planda tutan disiplinler arası bir bağlam ortaya koyar. Böyle bir karaktere sahip

olan bölümler için “Yetenek Sınavı mı yoksa standart bir Merkezi Sınav ile mi öğrenci almalı?” sorusu gündeme gelmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrenciler ile Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin başarı durumları arasında anlamlı bir fark var mıdır? ve buna ilişkin öğretim elemanı görüşleri nelerdir?

1.2.1. Alt Problemler

- Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *YGS giriş puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Sanat Tarihi* Dersi başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?
- Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Desen Dersi* başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?
- Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri *öğretim elemanlarının* ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımları hakkındaki *görüşleri* nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrenciler ile Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin başarı durumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusunun cevabına ulaşmaktır.

Araştırma kapsamında Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Sanat Tarihi* ve *Desen* Derslerindeki başarı durumlarının karşılaştırmalı bir sonucuna ulaşmaktır. Böylece sadece uygulamalı derslere dayalı bir ölçüm değil aynı zamanda teorik derslerdeki başarıda saptanmış olmaktadır. Araştırma sonucunda sınav sistemlerine dair en objektif mevcut verileri sunmak ve yargılara ulaşmak için bu öğrencilerin *YGS Puanları* da araştırmaya dâhil edilmiştir. Böylece eğitim-öğretim sürecinin kapsamlı bir şekilde araştırması hedeflenmiştir. Konuya dair en önemli verilerden birini de öğretim elamanı görüşleri oluşturmaktadır. Çünkü bu görüşler diğer alt problemlerde ortaya çıkmayan gizli kalmış yeni sorunların saptanması için bir fırsat sağlamaktadır. Amaç yalnızca tahmin edilen problemlerin ortaya çıkarılmasından öte mevcutta hissedilmeyen gizli kalmış problemlerin de açığa çıkarılarak sanat eğitime dair alınacak önlemlerde bilimsel bir veri oluşturmaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bir toplumun varlığını devam ettirebilmesinde eğitim önemli bir araçtır. Bu sebeple eğitimin iç dinamikleri o günün koşullarına göre düzenlenmeli ve iyileştirilmelidir. Bu iyileştirme içinde problemlerin doğru saptanması gerekmektedir. Bu doğrultuda bu araştırma Türkiye’deki sanat eğitiminde yaşanan en güncel değişikliklerden birine odaklandığı ve bu doğrultuda ilk elden bilimsel bir araştırma niteliği olması açısından önemlidir.

Teknolojideki gelişmelerin ve değişmelerin her geçen gün hayatımıza daha çok girmesi, hızla artan bilgi birikimi, bilgi ve teknolojinin insanlara sağladığı olanaklar, eski fiziksel gücün yerini alan zihinsel güç, dünyanın ve toplumların yapısını değiştirmiş, beraberinde bireyden beklenen nitelikler de farklılaşmıştır (Açıkgöz, 2003). Bu farklılıklara ayak uydurabilmek için de eğitim müfredatları değişmektedir. Ancak bu değişimlerin doğru ve yerinde saptamalarla yapılması bu doğrultuda da çözümlerin uygulamaya konması gerekmektedir.

Teknolojideki gelişmelerle birlikte kitle iletişimi sanatsal ve endüstriyel ortamında oldukça önemli bir unsur haline gelmiştir. Medya, kurumsal iletişim birimleri, reklam ve halkla ilişkiler kuruluşları gibi pek çok kamu ve özel kuruluşlar için gerekli olan işgücü desteğini sağlayan Görsel İletişim Tasarımı Bölümlerinin eğitim durumu ciddi bir önem arz etmektedir.

İlk Milli Eğitim Bakanlarımızdan Mustafa Necati Bey, "Güzel sanatlar yalnız bir süs değil, bir gereksinimdir. Bu gereksinim bütün halkça duyulmalı ki, bizde de yüksek sanatçı yetişecek ortam doğsun" (akt: Özel, 2002,s.52) diyerek toplumumuzun sanata bakışta ulaşması gereken düzeyi işaret etmiştir. Bu sebeple yapılan bu araştırma, öğretim elemanlarına ve program geliştirme uzmanlarına güncel ve yararlı bir kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

1.5.Araştırmanın Varsayımları

- Araştırma kapsamındaki öğretim elemanlarının, anket/uzman görüşü uygulamasındaki sorulara içtenlikle cevap vermiş oldukları kabul edilmektedir.
- Veri toplama aracının araştırma probleminin çözümlenmesi için gerekli verileri sağlayabilecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.
- Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının geçerli ve güvenilir araçlar olduğu kabul edilmektedir.
- Araştırma kapsamındaki örneklemin yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma Türkiye'deki 2015-2016 eğitim öğretim yılını kapsayan süreçte öğrencisi olan ve aktif eğitimini sürdüren Devlet Üniversitelerinin sanat alanlı fakülteleri ile sınırlıdır. Sanat alanlı fakülteler; Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'ni kapsamaktadır.
- Araştırma Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne 2014-2015 yılı *Özel Yetenek Sınavı* ile ve 2015-2016 yılı *Merkezi Sınav Sistemi* ile alınan öğrenciler ile sınırlıdır.
- Araştırma Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakültelerinde çalışan öğretim elemanları ve tez veri toplama aracını cevaplayan öğretim elemanlarının görüşleri ile sınırlıdır.
- Araştırma literatür taramasında ulaşılan kaynaklar ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Canlı model: Resme konu edilen hayvan veya insan vücududur ama genel olarak insan vücudu anlaşılmaktadır (Gökbulut, 2006, s.43).

Desen: Resim sanatçının ya da öğrencisinin eskiz ve etüt niteliğinde ve genellikle karakalem, füzen gibi malzemelerle yaptığı çalışma (Atan, 2006, s. 105).

Eğitim: Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye (TDK, 2008).

Özel Yetenek Sınavı: Öğretim programları için ön şart taban puan ve diplomaya sahip öğrenciler için, öğretim kurumlarınca farklı aşamalarla yapılan, uygulama sınavı ile birlikte, yönetmeliklerce önceden belirtilmiş, çeşitli çarpanlarında etki ettiği değerlendirme sistemidir (Polat, 2012, s.8).

Sanat: “İnsanların, doğa karşısındaki duygu ve düşüncelerini çizgi, renk, biçim, ses, söz ve ritim gibi unsurlarla güzel ve etkili bir biçimde ve kişisel bir üslupla ifade etme çabasından doğan ruhsal bir faaliyettir” (Yolcu, 2004,s.8). Sanat Eğitimi: “İnsanın yeniyi, özgünü arama, bulma ve uygulama içgüdüsünü geliştiren bir eğitim alanıdır” (Etike, 1995,s. 24).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri

Dünya tarihinde yükseköğretim, üniversite kurumu ile başlamamıştır. Antik Yunan'da akademiler, Hıristiyan dünyasındaki katedral ve manastırlar ile İslam coğrafyasındaki medreseler, bilgin/âlim veya hâkim/kadı yetiştirmek gibi yükseköğretim fonksiyonlarını icra etmişlerdir (Çetinsaya, 2014,s. 21). Bu bağlam ile bu eğitim-öğretim mekânları günümüz modern üniversitelerinin ilk prototiplerini oluşturduğunu söyleyebiliriz. Örneğin; Dünyada bilinen ilk akademi eski Yunan'da filozofu Eflatun için kurulmuş olan ve ölümüne kadar burada felsefe eğitimi verdiğini bildiğimiz akademidir. Tam manasıyla bir üniversite mantığındaki akademilerin ortaya çıkışı ise Rönesans dönemine rastlar. Venedik'teki Alde Manuce, Roma'daki Pomponices Leatus, Floransa'daki Filino bu tür akademilerdendir. İlk örnekleri İtalya'da başlamış olan bu akademi modası daha sonra tüm Avrupa'ya yayılmıştır (Hakan,1982, s. 221-222).

“University in Ruins” (1996) isimli çalışmasında Bill Readings modern üniversitenin gelişimini üç temel fikir ile ele almaktadır. Readings'e göre üniversite ilk olarak Kant'ın Aydınlanmacı perspektifine uygun bir tarzda tasarlanmış ve üniversite denilen kurumun bütün etkinlikleri akıl kavramı etrafında örgütlenmiştir. İkinci olarak, Schiller'den Humboldt'a kadar Alman idealistleri üniversite fikrini, incelenen bütün bilgiler anlamında kullandıkları milli kültür kavramı etrafında geliştirmişlerdir. Üçüncü olarak da Üniversitenin milli kültür kavramı üzerinden tanımlanmasıyla, üniversite ve ulus-devlet arasında ilişki kurulmuştur. Böylece üniversite bir ulusa dair ortak bilgileri üreten ve bunları genç nesillere aktaran bir kurum olarak ortaya çıkmaktadır (Çetinsaya, 2014, s. 24).

Bildiğimiz şekli ve anlamıyla modern üniversitelerin kuruluşu 11. yüzyılın sonlarında ve 12. yy'la uzanmaktadır. Batı'da modern anlamda ilk üniversite 1088 yılında kurulmuş olan Bologna Üniversitesi'dir. Bunu 1160 yılında kurulan Paris Üniversitesi ve 1167 yılında kurulan Oxford Üniversitesi izlemiştir. Bu üç üniversite, yaklaşık olarak aynı dönemlerde

şekillenen Montpellier, Padua, Orleans ve Cambridge Üniversiteleri ile birlikte, halen faaliyetini sürdüren en eski yedi üniversitedir (Sargın, 2007,s. 134-135).

Kurulan ve sonrasında hızla yayılan üniversiteler dünyanın dört bir yanında ülkeler arası rekabete uzanan bir bilim ve kültür yuvası haline gelmiştir. Fizik, kimya, matematik, felsefe ve müzik gibi birçok alanın yanında birçok ülkede Güzel Sanatlar Akademileri kurulmaya başlanmıştır. Bunların ilki İtalya’da 1577 yılında kurulan “San Luca Roma Akademisi” adı altındaki Güzel Sanatlar Akademisidir. Fransa’da 1665 yılında bir grup ressam ve heykeltıraşın bir araya gelerek oluşturdukları ve sonrasında Kral ve Kraliçenin ressam ve heykeltıraşı olduklarının bir kararname ile resmileştiği “Kraliyet Resim ve Heykel Akademisi” ve yine Fransa’da 1795 yılında kurulan “Güzel Sanatlar Akademisi” öncü olan akademiler içerisinde. İngiltere’de Ressam Joshua Reynolds’ın önyak olması ile 1768’de “Londra Kraliyet Akademisi” ve Belçika’da 1772 yılında Hollanda İmparatoriçesi Marie-Tarese tarafından “Belçika Kraliyet Akademisi” kurulmuştur (Hakan, 1982).

Günümüzde birçok ülkede Güzel Sanatlar alanını içeren üniversite vardır ve bu üniversitelerin eğitim öğretim anlayışları kendi kültürleri temel alınarak dolayısıyla kendi eğitim anlayışları çerçevesinde şekillenmektedir. Dolayısıyla yurt dışındaki sanat alanlı üniversitelerde lisans eğitimi almak isteyen öğrenciler için de farklı giriş şartları mevcuttur. Bu farklılık, özellikle sanat alanının pratik boyutunda eğitim veren üniversitelere girecek öğrenci adaylarının yeteneklerinin en doğru şekilde saptanması ve yetenek kavramının ölçülmesi konusundaki kararların üniversitelerin kendi yönetimlerince veriliyor olmasından kaynaklanmaktadır.

Aşağıda, bazı ülkelerde bulunan güzel sanatlar üniversitelerine girişin nasıl olduğuna dair açıklamalar yer almaktadır.

Almanya’da ki üniversiteler kendi bünyelerinde özerktirler. Yani Türkiye’deki Üniversiteler gibi YÖK veya ÖSYM gibi bir kuruma bağlı değildir (Atlasedu, 2017). Alman eğitim sistemi çok sayıda kademelerden oluşan ve yeteneğe yönelik bir sistemdir. Orta eğitimin tamamlandığı bir seviyede kalifiyeleşmeye dikkat edilmekte ve öğrencinin devam edeceği yükseköğretim kurumuna yeterli olup olmadığı mezun olduğu okul tarafından karar verilmektedir (Altuner, 2015,s.64). Almanya’da Güzel Sanatlar Üniversitelerine girmek isteyen adaylar mezun oldukları okul kararı, girişi sınavı ve portfolyo ile yeteneklerini belgelemek zorundadırlar (Atlasedu, 2017).

İtalya birçok sanat okuluna ev sahipliği yapan ülkelerden birisidir. Eğitim sistemi;

- Okulöncesi Eğitim (3-6 yaş),
- İlköğretim (6-11 yaş),
- Ortaöğretim (1.devre 2. devre 11-14 yaş),
- Yükseköğretim (14 ve sonrası) şeklinde sıralanmaktadır.

Ortaöğretim 2. devre okullarında öğrenciler sanat eğitimi almaktadırlar. Bu eğitimin amacı, öğrencileri, sanat alanında uzmanlaştırmaktır. Bu okullarda, sanat ve kültür dersleri verilmektedir. Derslerin seçimi, branşlaşmaya bağlı olarak yapılmaktadır. Bunların dışında, eğitimde zorunlu olan; İtalyan Dili ve Edebiyatı, Tarih, Yurttaşlık Bilgisi, Sanat Tarihi, Uygulamalı Sanatlar, Matematik ve Fizik, Doğal Bilimler, Kimya ve Coğrafya gibi dersler de bulunmaktadır. Örneğin; Sanat Lisesi-“Liceo Artistico” (Orta Öğretim İkinci Devre sanat okulu) 14-18/19 yaş: 14 yaşından 18 yaşına kadar 4 yıl devam eden sanat okulunda öğrenciler; resim, heykel, tasarım ve mimari alanlarında özel bir eğitim almaktadırlar. Bu okulların amacı, öğrenciye, ticari alanda kullanabileceği bir sanat eğitim vermektir. Ders programı, seramik, altın, tekstil, mercan, mermer, baskı, ağaç, mozaik, cam gibi pek çok alana bölünmüştür (Altuner, 2015,s.84). İtalya’daki Güzel Sanatlar Üniversitelerine girmek isteyen adaylar için lise not ortalaması başta gelmektedir. Sonrasında bazı üniversiteler portfolyo değerlendirmesi yaparken birçok sanat okulu da Özel Yetenek Sınavları ile öğrenci almaktadır.

Fransa’da Genel olarak baktığımızda eğitim sistemi diğer ülkelerde de olduğu gibi dört kısımdan oluşmaktadır (Okul Öncesi Eğitim, İlköğretim, Ortaöğretim, Yükseköğretim). Genel, teknik ve mesleki öğretim veren bu liselerde amaç, öğrencilere genel kültür vermek, mesleğe ve yükseköğretime hazırlamaktır. Fransa’da Güzel Sanatlar Üniversitelerine girmek isteyen adaylar lise eğitimlerinden sonra başvurdukları Güzel Sanatlar Üniversitelerinin “Foundation Programme” isimli bir yıllık hazırlık kurslarına katılmaları gerekmektedir. Sonrasında yapılan bir sınav ile üniversiteye devam edebilmektedirler (Paris, 2017).

Amerika’da üniversiteler, devlet (eyalet) üniversiteleri ve özel üniversiteler olarak ikiye ayrılmaktadır. Ülkede üniversite sayısı 4.500’ün üzerinde olmakla birlikte üniversiteye kabul koşulları da okullara göre değişkenlik gösterebilmektedir (Moracademia, 2017). Amerika’da bir öğrenci üniversiteye başvurmadan önce Güzel Sanatlara Hazırlık Kursları ve Portfolyo Hazırlık Kursu gibi kurslara katılmak zorundadırlar. Öğrenciler okumak istedikleri programa göre portfolyo çalışmaları yaparak üniversitelerin kararını etkileyecek teknik ve pratik bilgiye

bu kurslarda sahip olabilmektedirler. Amerika, Kanada, İngiltere gibi popüler ülkelerde Güzel Sanatlar Fakültelerinde okumak isteyen üniversite adaylarının başvuruları iki aşamalı bir değerlendirme gerektirir. İlk aşama öğrencilerin lise not ortalamalarıdır. Bu aşama önemli olsa da bir işletme, mühendislik bölümlerine oranla daha esnektir. İkinci aşama ise öğrenci portfolyolarının değerlendirilmesidir. Bazı üniversiteler portfolyo sürecine ağırlık vererek bir yaz döneminde açtıkları bir hazırlık kursu ile öğrencilerin nasıl bir ilerleme süreci geçirdiğini de gözlemleyebilecekleri bir sistem kurmuşlardır. Bu ülkelerdeki üniversitelerin büyük çoğunluğu yılda 20 ya da 50 öğrenciyle kısıtlı tutulan öğrenci sayıları ile kotalı programlardır (Wayout, 2017). **Japonya’da** öğrenci sayısından çok üniversite kontenjanı bulunmaktadır. Tüm öğrenciler herhangi bir üniversiteye yerleşebilmek için o üniversitenin giriş sınavına (yazılı sınav veya mülakat) girmek zorundadır (Moracademia, 2017).

Yurt dışındaki Güzel Sanatlar Fakültelerine giriş konusunda yukarıda incelenen ülkelere göre aday öğrenciler aşağıda yer alan 4 farklı yöntem ile üniversitelere giriş yapabilmektedirler.

- 1- Yükseköğrenim öncesi sanat alanına yönelik bir okuldan mezun olmak,
- 2- Portfolyo değerlendirmesi
- 3- Foundation Programme isimli temel bir hazırlık kursu (1 yıllık)
- 4- Özel yetenek sınavı

Yukarıda sayılan tüm bu giriş yolları her üniversiteye göre değişebilmektedir. Üniversiteler hem özel yetenek sınavı yapıp hem portfolyo incelemesini de şart olarak sunabilmektedirler. Ancak; her durumda da öğrencilerin mezun oldukları okullardaki başarı notları önem arz etmektedir. Eğer bu iki şart aranmıyorsa öğrenciler bir yıllık portfolyo hazırlama programına (Foundation Programme) alınarak bir ön değerlendirme yapılmaktadır. Çünkü el becerisi, yaratıcılığı ve performansı bilinmeyen öğrencilerin güzel sanatlar okullarında hangi seviyeden başlaması gerektiği belirlenemez. Her öğrencinin farklı alanda yetenekleri olabileceği için kişinin eğitimine yön verecek veriyi onun çalışmalarını inceleme ile gerçekleştireceği düşünülmektedir.

2.2. Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri

2.2.1. Osmanlı Dönemi Sanat Eğitiminin Tarihi ve Sanayi-i Nefise Mektebi'nin Kuruluşu

Batılıların İstanbul'a ve Saray'a olan ilgileri 1453 yılı fetih zamanlarına uzanır. Türk Sanatının, 1700'den itibaren Batı'ya yönelmesiyle birlikte, saraya yabancı sanatçıların yerleştiği bilinmektedir. O dönemlerde, sarayda usta çırak ilişkileriyle süren sanat eğitimi, babadan oğula, ustadan çırağa devam ettirilmiştir (Gökay, 2011, s. 48). XVI. yüzyılın ilk yarısından itibaren Fransız büyükelçileri İstanbul'a yanlarında Rönesans kültürü almış ressamı getirmiş ve bu vesile ile nakkaşlar batı resmi ile tanışmışlardır. O dönemde gerek dinsel yaptırımlar gerekse minyatür geleneğinin yerleşik kalıplarının dışına çıkmak istenilmemesi ile Batı anlayışına sırt çevrilse de 18.yy'la geldiğinde resmi seven, resim yapan ve sanatçıya değer veren padişahlar kültür alanındaki bu değişimde önemli rol oynamışlardır.

III. Selim zamanında kurulan Mühendis Okulu 1795 programında resim derslerine yer veren ilk resmi kurumdur (Özsoy; 2003; Topçu, 2008; Ünver, 2002). 1834 yılı itibari ile de Harp Okulu'nda Batı tarzı resim dersleri vermeye başlanmıştır. Resim dersi ağırlıklı olmamakla birlikte, Avrupa tarzı çalışan ve Türk resminin yönünü değiştiren ressamı bu kurumlardan mezun olmuşlardır. Bunlar, Türk Primitifleri olarak anılan Hüseyin Giritli, Ahmet Bedri ve Kaptan isimli ressamıdır. 1835 yılında Ferik Ahmet Paşa, Bekir Paşa ve Tevfik isimli üç Harbiyeli genç ressam tahsil için İngiltere'ye gönderilir. Daha sonraları askeri okul resim öğretmenleri olan Ahmet Ali Efendi (Şeker Ahmet Paşa) ve Süleyman Seyyit Efendi'de Sultan Abdülaziz tarafından öğrenim için Avrupa'ya gönderilirler (1862-1870). Şeker Ahmet Paşa'nın dönüşü Türk Primitiflerinin sonu ve Avrupai anlamda bir pentür geleneğinin de temeli olur (Berk, 1972; Turhan, 1965).

1848 yılında açılan Darümuallimin (Öğretmen Okulu) Mektebine 1909 yılında Satı Bey'in müdür olması sonunda Resim ve Elişi Dersleri önem kazanır ve Resim Derslerine İsmail Hakkı Baltacıoğlu ile Şevket Dağ girer (Akyüz, 1985). 1910 yılında Baltacıoğlu resim-iş öğretimi konusunda inceleme yapmak için Milli Eğitim Bakanı tarafından Almanya'ya gönderilir. Dönüşünde yazılarıyla resim eğitimine birçok katkıda bulunan Baltacıoğlu, o dönem resim programlarını da kendisi hazırlar. Nazmi Ziya, İbrahim Çallı, Feyhaman Duran,

Hikmet Onat, Namık İsmail, Sami Yetik, Şevket Dağ, Mehmet Ali Laga, Vecih Bereketoğlu ve Hüseyin Avni Lifij, dönemin etkili olan ressamlar arasında yer almaktadır (Berk, 1972).

Şekil 1. Sanayi-i Nefise Mektebi İlk Binası (Günümüzde Eski Şark Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır)

1860 yılında Paris'e hukuk eğitimi almak için giden Osman Hamdi Bey İstanbul'a bir ressam olarak döner. Ressam Osman Hamdi 1881 yılında müze müdürü olduktan sonra müzecilik çalışmaları ve arkeologluğu yanında eğitimle de ilgilenmiştir (Ünver, 2002). 1876 yılında Osmanlı'da genel eğitim yanında sanat eğitime de yer verilmesi düşüncesinin temeli oluşmuş ve Osman Hamdi Bey 1882 yılında Sanayi-i Nefise'yi kurmuştur (Fotoğraf 1). Ülkemizde, Cumhuriyet öncesi ilk sanat eğitimi hareketleri içinde, bugünkü akademik seviyede kurulmuş olan Sanayi-i Nefise Mektebi, ilk Güzel Sanatlar Fakültesinin de temelini oluşturmuş olur. Bu okulun kurulmasıyla birlikte askeri ressamlar, yerlerini yavaş yavaş bu okullardan mezun olan sivil sanatçılara terk etmişlerdir. Böylelikle ilk defa resim öğrenimi sivillere geçmiştir (Tan, 2011, s. 49).

2 Mart 1883 yılında açılan Sanayi-i Nefise Mektebi 20 öğrenci ile öğretime başlamıştır. İki sene sonra bu sayı 60 öğrenciye ulaşmıştır ki bu durum o devir şartları göz önüne alındığında hatırı sayılmayacak bir miktarı oluşturmaktadır (Cezar,1983,s. 11-12). Mektebe girecek öğrencilerde aranan şartlar şöyledir:

- Öğrencilerin 17 yaşından küçük 25 yaşından büyük olmamaları gerekmektedir,
- Öğrencilerin yedi senelik İdadi Mektebi (Osmanlı Devleti eğitim sisteminde orta tahsili veren okul) mezunu olmaları ya da bir heyet huzurunda bu derecedeki okullar programından imtihan vermeleri gerekmektedir (Cezar,1983,s. 12).

Bu bağlam ile o devrin Güzel Sanatları olarak bildiğimiz Sanayi-i Nefise Mektebi'ne girişte istenilen şartlar devrin gereklilikleri ve mevcut durumu çerçevesinde şekillenmiştir.

Sanayi-i Nefise Mektebi o yıllarda kızların herhangi bir yüksekokula gitmesi pek düşünülmediği için bir erkek okulu olarak tasarlanmıştır. Fakat II. Meşrutiyet'ten sonra kızların yükseköğrenim görmeleri benimsenmiş ve 1914 yılında da kızların sanat eğitimi alması amacıyla İnas Sanayi-i Nefise Mektebi kurulmuştur. Resim ve Heykel Bölümlerinin bulunduğu bu okulun ilk müdürü ise Salih Zeki Bey olmuştur. Daha sonra bu göreve Mihri Müşfik Hanım gelirken, okulun hocaları arasında Ali Sami Boyar, Ömer Adil Bey, Feyhaman Duran gibi ünlü isimler de yer almıştır. Nazlı Ecevit, Fahrünisa Zeid, Celile Hikmet gibi ünlü kadın ressamlarımızın mezun olduğu bu okul o dönemin şartları göz önünde bulundurulduğunda, yetenekli genç kızların sanata yönelebilmelerini sağlamak adına çok büyük bir işlev sağlamıştır (Aydoğan, 2010, s. 23; Gören, 1996, s. 124- 128).

2.2.2. Cumhuriyet Dönemi Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi ile ilgili olarak Cumhuriyet öncesinde birçok gelişme yaşanmış ancak köklü değişimler Cumhuriyet sonrasında gerçekleşebilmiştir. Bu dönemdeki köklü reformlar bütün alanları etkilediği gibi sanat alanını da etkilemiştir. 3 Mart 1924'teki öğretim birliği bütün öğretim kurumlarını Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlamış ve 20 Nisan 1924'te Anayasa'nın kabul edilmesinin ardından Yeni Türk Alfabesi kabul edilmiştir. Türk Tarih ve Dil Kurumları, Millet Mektepleri açılarak Türk kültür yaşamında köklü bir devrim yaşanmıştır. Daha sonra açılan Halkevleri ve Halkodaları gibi yerlerde okuma-yazma kurslarının yanı sıra halka sanatı sevdirmeyi, tanıtmayı amaçlayan kursların da verilmesi ile toplu bir kültür seferberliği başlatılmıştır. Tüm bunların neticesinde böylece Batı kültürüyle yetişmiş bir kitlenin tekelinde bulunan sanat ve kültür üretimi Anadolu'daki halka yönelmiş olur (Özsezgin, 1998, s. 9; Aydoğan, 2010, s. 24).

Şekil 2. Gazi Eğitim Enstitüsü (Temeli 1927’de atılan bina günümüzde G. Ü. Rektörlük binası olarak kullanılmaktadır)

1927 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi’nin adı Güzel Sanatlar Akademisi olarak değiştirilir. Cumhuriyetin ilanından sonraki on beş yıl Milli Eğitim Bakanlığının Güzel Sanatlar Akademisine yönelik icraatları yukarıya yönelik düz bir çizgi biçiminden daha ziyade aşağı yukarıya zikzaklar şeklinde olmuştur. Bu durum Güzel Sanatlar Akademisine alınacak öğrenci şartlarını da etkilemiştir. Ülkede liseden ziyade ortaokulun bile çok az sayıda öğrenci mezun ettiği o dönemde Akademi’ye girecek olan öğrencilerin lise mezunu olmalarında ısrar edilmesi Akademinin öğrencisiz kalma sonucunu doğurabileceği düşüncesiyle 1924’te alınan yeni bir karar ile Akademiye alınacak öğrencilerde aranan şartlar şu şekilde düzeltilir (Cezar,1983, s.22).

- Resim, Heykel ve **Tezyinat** bölümlerine ortaokul mezunlarının seçme imtihanlarını kazanmaları şartıyla öğrenci kabul edilecektir.

Cumhuriyetin ilanı sonrasında güzel sanatlar alanına dair yaşanan bu aşağı ivme sonrasında da devam etmiştir. Ortaokul mezunu öğrencileri alan Akademi’den mezun olan öğrenciler, dönemin Milli Eğitim Bakanlığı’nca alınan bir karar sonucu “orta dereceli okul mezunu” sayılmışlardır. Bu karar yalnızca mimari bölümünü kapsamamaktadır. Anlaşılacağı üzere Ülkede yaşanan sosyal, siyasi ya da ekonomik her türlü çevresel olay Akademi’ye yönelik

alınan kararları etkilemiş ve bu sebep ile Akademiye öğrenci alım şekilleri de değişmiştir. 1938 yılında Akademi'ye bağlı Türk Tezyini Sanatlar Bölümü'ne alınan öğrencilerin desen ve Türkçe kompozisyon yazmayı içeren bir sınava tabi tutulduğu da bilinmektedir (Cezar, 1983, s.26).

O yıllarda resim dersi ortaokullarda haftada bir saat zorunlu olarak programlarda yer almaya başlamış ancak alan öğretmenlerinin yetersizliği söz konusu olunca 1927 yılında ilk defa akademi bünyesinde Resim Öğretmenliği Kursu açılmıştır. Okul öğrencilerinden öğretmen olmak isteyenlerin katıldığı bu kursta Baltacıoğlu 'resim öğretim yöntemi' dersini vermiştir. Resim öğretmeni yetiştirecek arı bir kurumun kurulması ise 1924-1926 yıllarında hükümetin daveti ile Türkiye'ye gelen ünlü eğitimciler John Dewey, G. Stiekler gibi eğitimcilerin raporları ve çabaları ile gündeme gelmiştir (Özsoy, 2003, s. 72). Öğretimin yaratıcı etkinliklerle başlamasını ve çocuğun okulda araştırma, yaratma, anlatım ve estetik yönlerinde geliştirilmesini savunan Amerikalı eğitim bilimci Dewey, iki ay süren gözlemlerini rapor olarak sunmuştur. Bu gelişmeler neticesinde 1926 yılının yaz aylarında öğretmen okullarının resim ve elişleri öğretmenlerinin katılacağı 'İş Prensiplerine Müstenit Tedrisat Kursu' düzenlenerek burada hocalık yapması için Leipzig Pedagoji Enstitüsü öğretim üyeleri, eğitim bilimci Prof. Frey ve Prof. Stiehler çağrılmıştır. Prof. Frey bu kurs sonunda Mektep Müzesi ve İş Okulu akımına dayalı önerilerin olduğu iki rapor sunmuştur. Nitekim bu raporlarda sunulan öneriler Gazi Terbiye Enstitüsü Resim-İş Bölümünün kuruluşunda önemle dikkate alınmıştır (Etike, 2001, s. 85-93).

Tüm bu gelişmeler doğrultusunda Cumhuriyet sonrası dönemde sanat eğitimi açısından en önemli gelişme ise hiç kuşkusuz Gazi Terbiye Enstitüsünün 1926 yılında açılmasıyla birlikte bu kuruma bağlı olarak Resim-İş Bölümünün kurulmasının kararlaştırılması ve 1932 yılında bu bölümün İ. Hakkı Tonguç tarafından açılmasıdır. Turan'a (1998, s. 13) göre çağdaş resim-iş eğitimi Cumhuriyetten sonra büyük eğitimci İsmail Hakkı Tonguç ile başlamıştır. İstanbul Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra yükseköğrenim için Almanya'da Karlsruhe (Baden) Güzel Sanatlar Akademisi ve Beden Eğitimi Bölümü'nde eğitim gören Tonguç, resim-iş ve beden eğitimi öğretmenliğinin yanı sıra Resim-İş Eğitimi üzerine yurtiçi ve yurtdışı incelemelerde bulunmuş, bu konuda kitaplar yazarak ilk ve ortaöğretim için sanat eğitimi programları hazırlamıştır. 1932 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümünü kurarak bu alanda büyük bir adım atan Tonguç, bu bölümün yöneticiliğini yaptıktan sonra araştırmalarını ilköğretim alanına kaydırmıştır. Araştırmaları için gittiği geziler sonucunda yaptığı incelemeler neticesinde de Köy Enstitüsü Projesini ortaya koymuştur. 17 Nisan 1940 yılında

T.B.M.M.'de alınan kararlarla Köy Enstitüleri resmen kurulmuştur. 1953 yılında Köy Enstitülerinin kapanmasıyla emekliye ayrılan Tonguç, 1960 yılında da hayata gözlerini kapamıştır (Aydoğan, 2010, s.26). Şinasi Barutçu, Malik Aksel, Hayrullah Örs ve İ. Hakkı Uludağ'ın sanat alanında uzmanlık eğitimi için Almanya'ya gidip gelmelerinin ardından Gazi Orta Öğretmen Okulu içinde Resim Bölümü açılmıştır. Batı'da gelişen 'el işleri hareketi' olarak adlandırılan akımın etkisiyle de bağımsız bir "İş Bölümü" kurulsa da daha sonra bu iki bölüm birleştirilerek 'Resim-İş Bölümü' adını almıştır (Kırıçoğlu, 2005a, s. 37). Böylelikle resim-iş öğretmeni yetiştirme görevi akademiden bu bölüme devredilmiştir. Telli'ye göre (1990), 1932 yılında açılan Gazi Resim Bölümü çağdaş bir görünüm kazanırken hiçbir kurumun kopyası olarak kurulmamıştır. Bu kurumun yetiştirdiği başarılı sanatçı öğretmenler Türkiye'nin her yerinde Anadolu çocuklarını kültür hayatına kazandırır ve aynı zamanda daha sonra açılacak olan Güzel Sanatlar Fakültelerinin kurucuları da olurlar.

Güzel Sanatlar Akademisi'ne 1937 yılında Burhan Toprak Fakülteye müdür olmuş ve resim bölümü başkanlığına Leopold-Levy yanına Cemal Tollu, Bedri Rahmi, Sabri Berkel, Zeki Kocamemi, Ali Çelebi ve Nurullah Berk'i almıştır (Berk, 1972). Bu dönemde Güzel Sanatlar Akademisi öğrencileri öğrenimlerini tek bir minyatür ya da özgün nakış görmeden tamamlarlar. Türk biçim sanatları tarih dersi çerçevesinde bile verilmemiştir ve bu nedenle de o dönem Türk resmi, Paris ekolünün bir yansıması olarak gelişmiştir. Kültürel eylemlerde egemen olan batıcılık görüşünün aşırılığı, özlemi duyulan yeni ulusal sentezlerin ortaya çıkmasını bir süreliğine engellemiştir (Ünver, 2002).

1950'li yıllara gelindiğinde ise, ilkin 1952 yılında liselerde iki saatlik resim ve müzik derslerinin seçmeli olması kararlaştırılırken, 1956 yılında ise seçmeli ders olarak resim dersini seçen Edebiyat bölümü son sınıf öğrencilerine bu dersin bir saatinin Sanat Tarihi olarak uygulanması kararı alınmıştır (Artut, 2001, s. 110). Liseler için hazırlanan 1957 tarihli tebliğler dergisinde yayınlanan resim dersi programında ise Baltacıoğlu'nun getirdiği prensipler geliştirilerek, tabiattan resimler ve hayali resimler olarak ayrılmış konulara ek olarak dekoratif resimler, grafik çalışmaları, şematik resim, iş resimleri ve toplu çalışmalarda yapılan resimler şeklinde yeni konular eklenmiştir (Özsoy, 2003, s. 73). 1959 yılında ise liseyi bitirenlerden isteyenlerin Akademi'ye, seçme sınavından geçmek koşuluyla alınabileceği kararlaştırılmış ayrıca Akademi'deki tüm bölümlerin öğretim süreleri beş yıl yapılarak bu bölüm adlarının başına 'yüksek' sözcüğü getirilmiştir (Etike, 2001, s. 47).

Sanat eğitimi alanında özellikle 1960'lı yıllarda etkisini gösteren V. Lowenfeld'in çocuk merkezli eğitim ve öğretim anlayışı da halen etkisini sürdürmektedir. Dünyada bu

gelişmelerin olduğu yıllarda ülkemizde görsel sanatlar eğitimcileri halen kuramsal temel yerine usta-çırak ilişkisi ile yürütülen bir anlayışla eğitim ve öğretim yapmaktaydılar. Bu anlayışın temelinde romantik ve yansıtmacı kuramı benimseyen bir dünya görüşünün yattığını söyleyebiliriz. 1970'lere gelindiğinde ise, özellikle ülkemizde “yaratıcık” kavramı ile ilgilenen sanat eğitimcileri çocuğun özgür anlatımının kısıtlanmaması üzerine kurulu “gelişimcilik” yaklaşımını benimsemiş görünüyorlardı. Görsel sanatlar eğitimcisinin öğrencilerin her birini sanatçı yapmak gibi bir amacı olmadığını anlaşılması epey zaman almıştır (Aykut, 2006; Karataş, 2006; Kırıçoğlu, 2009; Özden, 1998).

Türkiye’de 1974 yılında Üniversiteye giriş için köklü bir yapılanma gerçekleştirilmiştir. Üniversitelerarası Kurul, üniversiteye giriş sınavlarının tek merkezden yapılmasını uygun bulmuş ve 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu’nun 52. Maddesine dayanarak 19 Kasım 1974 tarihinde Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezini (ÜSYM) kurmuştur. Daha sonra yapılacak olan düzeltme ile adı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) olan bu kurul 1974 yılından itibaren adaylardan yükseköğretim programlarına ilişkin tercihleri toplanmış ve adaylar puanlarına ve tercihlerine göre yükseköğretim programlarına merkezi olarak yerleştirilmiştir. 1982 yılından itibaren de ortaöğretim kurumlarından adayların diploma notları alınmaya başlanmış ve bu notlar 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesi kapsamında Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP) adı altında belli ağırlıklarla sınav puanlarına eklenmiştir (ÖSYM, 2017).

1980’li yıllarda ise ilkin yeni kabul edilen Anayasa ile tüm yükseköğretim kurumları üniversite çatısı altında toplanarak Yüksek Öğretim Kurumu’na bağlanmış, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı tüm eğitim enstitüleri de aynı şekilde üniversitelere bağlanarak eğitim süreleri üç yıldan dört yıla çıkarılmıştır. Yeniden yapılandırılan Resim-İş Eğitimi Bölümlerinde örnek olarak Güzel Sanatlar Fakülteleri örnek alınmış ve resim, heykel, seramik vb. ‘Anasanat Dalları’ oluşturulmuştur. Lisans öğrenimini yurt dışında yapanlar başta olmak üzere bazı kıdemli ve kendisini sanat ortamında kabul ettirdiğine inanılan kişilere Güzel Sanatlar Fakültelerinde kurulan komisyonlarca profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanları verilmiş, açılan sınavlarla da birçok kişiye doktora derecesinin sanatta karşılığı olan ‘sanatta yeterlilik’ derecesi verilmiştir (Özsoy, 2003, s. 74-75).

1990’lı yıllara doğru gelindiğinde ise lise düzeyinde sanat eğitimi ile ilgili olarak yaşanan en büyük gelişme şüphesiz Güzel Sanatlar Liselerinin açılmasıdır. Üniversitelerdeki sanat eğitimi veren bölümlere öğrenci yetiştiren bu kurumlarda ilköğretim okullarından mezun, istekli öğrenciler yetenek sınavı ile alınmaktadır. Dört yıllık eğitim verilen bu okullara ilk

yılda yabancı dil ağırlıklı eğitim verilmektedir (Ünver, 2002, s. 21). Yine bu yıllarda aynı zamanda ilk ve orta dereceli okullara yönelik MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) tarafından yapılan program geliştirme çabaları doğrultusunda 1992 yılında İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı oluşturulmuştur (Özsoy, 2003, s. 76). Ayrıca YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGP) kapsamında kaynak öğretim materyali niteliğinde kitaplar ('İlköğretimde Sanat Eğitimi' ve Ortaöğretimde Sanat Eğitimi') da hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur (Artut, 2001, s. 110). Bu proje kapsamında 1996-1997 öğretim yılından itibaren eğitim fakültelerinin bazı bölümlerinde, sanat tarihi, estetik, sanat eleştirisi ve uygulama çalışmalarının bir arada olduğu Birleştirilmiş Sanat Eğitimi Yöntemi (BSEY), programlarda yürürlüğe konulmuş ve alınan sonuçlara göre ilköğretim ve ortaöğretim programlarında değişiklikler planlanmıştır (Gökay, 2005, s. 6). Benzer şekilde bu durum 1998 yılından itibaren ise Resim-iş Öğretmenliği Programı ders müfredatına yansımıştır.

Yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi ise özellikle 1990-1997 yıllarındaki hızla artan üniversiteler ile yaygınlaşmaya başlamıştır. Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin ilki önceden de bahsedildiği gibi Gazi Üniversitesi'ne bağlı Resim-İş Bölümü olmakla birlikte daha sonra bu kurumu Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ne bağlı Resim-iş Öğretmenliği Bölümü takip etmiştir. Önceleri sayısı beş olan Eğitim Fakültelerinin Resim-İş Öğretmenliği Bölümleri 2000'li yıllarda yirminin üzerine çıkmıştır. Sayısı artmaya devam eden bu bölümlerin ders programlarında yenilemeler yapılmakta, teknik imkânları artırılmaktadır.

2.2.3. Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Öğrenci Alım Sistemleri

2016 yılını da kapsayan süreçte Türkiye'de 112 adet devlet üniversitesi bulunmaktadır. Bunların 54'ü 2015-2016 yılını kapsayan süreçte öğrencileri olan aktif sanat alanlı fakültelerdir (Ek 1).

Tablo 2
Türkiye'de Bulunan Sanat Alanlı Fakülteler

Fakülteler	Sayı
Güzel Sanatlar Fakültesi	42
Sanat ve Tasarım Fakültesi	5
Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	4
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2
Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	1
TOPLAM	54

Tablo 2’ye göre Türkiye’de “Güzel Sanatlar Fakültesi”, “Sanat ve Tasarım Fakültesi”, “Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi”, “Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi” ve “Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi” isimli beş farklı sanat alanlı fakülte yer almaktadır. Ülkemizde Güzel Sanatlar Fakültelerine giriş şartları, üniversitelere hatta bölümlere göre farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılık hem Yetenek Sınavlarının her üniversitenin kendi bünyesinde yapıyor olmasından hem de YÖK kararına bağlı olarak bazı bölümlerin Merkezi Sınav Sistem ile öğrenci almasından kaynaklanmaktadır (YÖK, 2017).

2.2.3.1. Özel Yetenek Sınavları

Yetenek; kalıtımla gelen gizil güçlerin eğitim ve çevrenin etkisiyle geliştirilmiş kısmını ifade eder. Bu güçlerin eğitim gibi dışarıdan gelecek bir uyarı ile geliştirilmesi ilk önce bireyin kendisini tanımasıyla başlar. Belli bir konuya dair isteği ve onu elde etmedeki çabasıyla doğru orantılı bir şekilde gelişim kendini gösterir. Elbette bireyin her konuda yetenekli olabilmesi mümkün değildir. Sanat eğitimi ile her bireyin kendi sınırlarını tanıma olanağı bulması, bu eğitimin bireysel farklılıkları gözetebilecek bir yapıya sahip olmasından kaynaklanır. Yetenek testleri bireylerin zihinsel ya da akademik yetenekleri hakkında bilgi toplamak amacıyla hazırlanmış araçlardır. Bunlar belirli gruplar için değişik biçimlerde hazırlanmış standart testlerdir. Sanatsal beceri ölçen testlerin ortaya çıkışı 90 yıl öncesine dayanmaktadır. Wiliam Whitford sanatta yetenek testleri ile sanatın değerlendirilmesinde standartlar getirmeye çalışmıştır. Bu testlerde çizme yetisi, bütünlük oluşturma yetisi, temel sanat kabiliyeti, kendini ifade etme ve beyinsel beceri gibi ayrımlar önem kazanmıştır (Arı, 2008, s. 19).

Ölçme, bir bireyin belirlenen bir özelliğe sahip olma derecesinin sayısal tanımlamaya dönüştürülme işlemidir. Bu işlemle “ne kadar” sorusunun cevabı verilmeye çalışılır (Linn ve Gronlund, 1995, s. 6; Nitko, 2004, s. 13). Öğrenmenin zihinde bir takım değişiklikler meydana getirdiği bilinen bir gerçektir. Sanatsal üretim, zihinde pek çok noktanın aktif olarak kullanılmasını gerektirir. Bu durum sanat eğitiminin önemine işaret etmekle beraber değerlendirilme sürecinin zorluğuna da vurgu yapmaktadır. Bu açıdan sanatta ölçme ve değerlendirme yeni bir bakış açısı gerektirmektedir. İlk bakışta sadece biçimden (görselden) ibaret görünmesi gereği örtülü faydaları rahatlıkla gözden kaçırılabilir (Anderson, 1956, s. 427). Lien’e göre “Bir eğitimcinin öğretim sonuçlarını nasıl değerlendirdiği, onun nasıl öğretildiğinin bir göstergesidir (Lien, 1971, s. 36).

- a. Genel yetenek testleri: Belirli düzeylerde genel zihin yeteneklerini ölçmek için hazırlanmıştır.
- b. Özel yetenek testleri: Müzik, resim, sanat dallarında bireylerin sahip bulunduğu özel zihinsel yeteneklerini ölçmek amacı ile hazırlanmıştır.
- c. Farklı yetenek testleri: Dil yeteneği, sayı yeteneği, soyut kavrama yeteneği, mekanik kavrama yeteneği gibi farklı zihin yeteneklerini ölçmek amacı ile hazırlanmıştır (Arı, 2008, s. 26).

Özel Yetenek Testleri bireyin potansiyelini ortaya çıkaran testlerdir. Potansiyelinin farkında olan bir öğrenci hayatını yönetmede daha sağlıklı kararlar verebilir. Günümüzde birçok öğrenci potansiyeli dışında alanlarda eğitim almakta ve buna bağlı olarak da sevmediği mesleklerde çalışmak zorunda kalmaktadır. Yetenek Testleri kişinin farkında olmadığı gizil güçler dediğimiz özellikleri de ortaya çıkarabildiği için kişinin hayatına dair bir sonraki adımı atmada sağlam bir referans kaynağı olur.

Üniversitelerin sanatla ilgili fakültelerine giriş sınavları her zaman tartışılan sorunlu bir konu olarak gündeme gelmektedir. Sınavlar adayların olduğu kadar öğretim elemanlarının da sorunsal haline gelmiştir. Sorunlar, adayların sanata ilişkin bilgi ve becerilerinden, sınavların biçimine, değerlendirme ölçütlerinden, jüri üyelerinin tutumuna kadar çok boyutludur. Ülkemizde orta öğretim ve ilköğretim düzeylerinde sanat dersleri yeterli ağırlıkta değildir. İlköğretimde Görsel Sanatlar adı altında haftada 1 saat lisede ise seçmelidir. Üniversitelerin giriş sınavlarında kültüre ve sanata ilişkin bilgi düzeyinde de olsa sorular yer almamaktadır. Bu nedenle Özel Yetenek Sınavları zorunlu olarak karşımıza çıkar. Yine bu nedenle zorunlu olarak giriş sınavlarının biçim ve içeriğini, adayların bu alandaki bilgi ve deneyimleri değil, görme, çizme ile ortaya çıkan yansıtma becerileri belirlemektedir (Arı, 2008, s. 28). Bunun yanı sıra gerek sosyal gerekse yükseköğretim öncesi verilen eğitim sonucu öğrenciler kendi potansiyellerini farkına varamamış olmalarından kaynaklı olarak ÖSYM tarafından yapılan sınavlar sonucu açıkta kalmayayım düşüncesini taşımaktadırlar. Son umut olarak birkaç haftalık desen kursu aldıktan sonra özel yetenek sınavlarına başvuran öğrenciler bu panik ile yetenek sınavlarında şanslarını denemektedirler. Bu durum katlanarak giden zorlu bir değerlendirme sürecini de beraberinde getirir (Altinkurt, 2006, s. 228).

Bilindiği gibi Özel Yetenek Sınavlarında ölçme sonuçlarının büyük bir kısmını öğrenci çizimleri oluşturmaktadır. Bu çizimler; desen, imgesel sınav ya da uzamsal zekayı ölçen soru yönergeleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu sınavlar; gözlem gücü, çizgi gücü, hayal

gücü, uzamsal düşünme gücü gibi yeterlikleri ölçmek için birer araçtır (Özmutlu, 2014, s. 97). Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alan fakültelerin öğrenci alım esasları Yükseköğretim Kurumu (YÖK) tarafından 6287 sayılı Kanun'a göre düzenlenmiştir. İlgili sınavların başvuru esasları ve yerleştirme puanlarının nasıl hesaplanacağı net olarak belirtilmiştir. Yüksek derecede geçerlilik ve güvenilirliğe sahip bir özel yetenek sınavının geliştirilmesinin mümkün ancak oldukça emek ve çeşitli uzmanlık alanlarının ortak çalışmasını gerektiren bir süreç olduğu söylenebilir (Arı, 2008, s. 28). Ülkemizde yetenek sınavlarına girebilmenin önkoşulu YGS' ye girmiş ve YGS puanlarının herhangi birinden en az 140 puan almış olmaktır (ÖSYM, 2017). Yerleştirmeye esas olan puanın hesaplanması için aşağıdaki üç puan belli ağırlıklarla çarpılarak toplamı alınır.

- a) ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)
- b) Ortaöğretim Başarı Puanı
- c) 2015-YGS Puanı (YGS-P) (YGS puanlarının en büyüğü)

Özel Yetenek Sınavı Puanının (ÖYSP) ağırlıklandırmaya girebilmesi için bu puanların standart puanlara çevrilmesi gerekir. ÖYSP'lerin standart puana çevrilmesi için önce ÖYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması hesaplanacak, daha sonra da her aday için aşağıdaki formül kullanılarak ÖYSP Standart Puanı hesaplanır (Şekil 1).

$$\text{ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)} = 10 \times \left(\frac{\text{Adayın ÖYSP Puanı} - \text{ÖYSP Puan Dağılımının Ortalaması}}{\text{ÖYSP Puan Dağılımının Standart Sapması}} \right) + 50$$

Şekil 3. ÖYSP Standart Puan Formülü

a) Aday aynı alandan geliyorsa (Örneğin, Resim-İş Öğretmenliği Programı için aday Güzel Sanatlar Lisesinin Resim Alanından geliyorsa)

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \text{ YGS-P}) + (0,03 \times \text{OBP})$$

b) Aday diğer alanlardan geliyorsa (Örneğin, Resim-İş Öğretmenliği Programı için aday genel lisenin Sosyal Bilimler Alanından geliyorsa)

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \text{ YGS-P})$$

Yetenek sınavlarının biçimi uzun yıllar tartışılmış ve çeşitli yollar denenmiştir. Bu yollar şöyle sıralanabilir:

- 1- Canlı modelden insan resmi
- 2- Genel kültür testi
- 3- El becerisini ölçmeye yönelik iş testi
- 4- Düş gücünü ölçmeye yönelik çizimler
- 5- Modelden ya da düştten obje çizimi
- 6- Doğadan renkli çalışma
- 7- Türkçe kompozisyon (Arı, 2008, s. 33).

Tablo 3

2016 Yılı Türkiye’de Sanat Alanlı Fakültelerin Yetenek Sınavı İle Öğrenci Alan Bölümleri

Sayı	Bölüm	Bölümün Kaç Fakültede Bulunduğu
1.	Resim	45
2.	Resim ve Baskı Sanatları	1
3.	Heykel	20
4.	Seramik	16
5.	Seramik ve Cam	7
6.	Seramik ve Cam Tasarımı	3
7.	Cam	1
8.	Grafik	15
9.	Grafik Tasarım	8
10.	Görsel İletişim Tasarımı	1
11.	Çizgi Film (Animasyon)	1
12.	Baskı Sanatları	2
13.	Fotoğraf	6
14.	Tekstil	2
15.	Tekstil Tasarımı	2
16.	Tekstil ve Moda Tasarımı	5
17.	Moda ve Tekstil Tasarımı	1
18.	Moda Tasarımı	1
19.	Geleneksel Türk El Sanatları	8
20.	Geleneksel Türk Sanatları	5
21.	Görsel Sanatlar Bölümü	1
22.	Sanat Bölümü	1
23.	Sahne Sanatları	6
24.	Sahne ve Görüntü Sanatları	1
25.	Sahne Dekorları ve Kostümü	3
26.	Sinema ve Televizyon	1
27.	Sanat Eserleri Konservasyonu ve Restorasyonu	1
28.	İç mimarlık	1
29.	Endüstri ürünleri tasarımı	2
30.	Müzik	14
31.	Müzik Bilimleri	1
32.	Müzik Teknolojileri	1
33.	Türk Müziği Temel Bilimler Bölümü	1
34.	Müzik ve Sahne Sanatları	2

Tablo 3’e göre Türkiye’de 2016 yılını kapsayan süreçte sanat alanlı aktif öğrencisi bulunan 54 fakültede toplam 51 farklı bölüm yer almaktadır. Bu 51 bölümden 34’ü Yetenek Sınavı ile öğrenci almaktadır.

2.2.3.2. Merkezi Sınav Sistemi

Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci alımında kullanılan yöntemlerden diğeri de Merkezi Sınav Sistemidir. Güzel Sanatlar Fakültelerinin Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımı 1998 yılı Sinema ve Televizyon Bölümlerinin eğitim-öğretim hayatına başlamasıyla olmuştur (Tablo 4).

Tablo 4

1998 yılı Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakültelerine Öğrenci Alımında Merkezi Sınav Sistemini Kullanan İlk Üniversiteler ve Bölümleri

Sayı	Üniversite	Bölüm	Kontenjan	Açıklama
1	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sinema ve Televizyon	33	-
2	Erciyes Üniversitesi	Sinema ve Televizyon	13	2003 yılında İletişim Fakültesi bünyesine geçmiştir.
3	Marmara Üniversitesi	Sinema ve Televizyon	33	Bölümün günümüzdeki adı Film Tasarımı bölümüdür.
4	Mimar Sinan Üniversitesi	Sinema ve Televizyon	13	-

Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi 33 kişilik kontenjan, Erciyes Üniversitesi ve Mimar Sinan Üniversitesi ise 13 kişilik kontenjan ile 1998 yılı Güzel Sanatlar Fakültesi altındaki Sinema ve Televizyon Bölümlerine öğrenci almışlardır (ÖSYM, 2017). Erciyes Üniversitesi Sinema ve Televizyon bölümü 2003 yılında aynı üniversitenin İletişim Fakültesi bünyesine geçmiştir. Marmara Üniversitesi’ndeki Sinema ve Televizyon bölümünün günümüzdeki adı ise Film Tasarımı olmuştur ve günümüzde de Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci almaya devam etmektedir.

Tablo 5

2016 Yılı Türkiye’de Sanat Alanlı Fakültelerin Merkezi Sınav Sistemi İle Öğrenci Alan Bölümleri

Sayı	Bölüm	Bölümün Kaç Fakültede Bulunduğu
1.	Sinema ve Televizyon	9
2.	Film Tasarımı	2
3.	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	5
4.	İç Mimarlık	1
5.	Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım	2
6.	Müzecilik	1
7.	Görsel İletişim Tasarımı	5
8.	Görsel Sanatlar ve Tasarım	1
9.	Mimarlık	5
10.	İletişim Tasarımı	1
11.	İletişim Sanatları	1
12.	Sanat Yönetimi	1
13.	Endüstri Ürünleri Tasarımı	3
14.	Peyzaj Mimarlığı	3
15.	Fotoğraf ve Video	1
16.	Moda ve Tekstil Tasarımı	2
17.	Gastronomi ve Mutfak Sanatları	1

Tablo 5’e göre Türkiye’de 2016 yılını kapsayan süreçte sanat alanlı 54 fakültenin toplam 51 bölümlerinden 17 farklı bölüm Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci almaktadır (Yokatlas, 2017). Güzel Sanatlar Fakültelerinin Tablo 5’te belirtilen bölümlerinde eğitim almak isteyen adaylar için gerekli şartlar sosyal, fen, sağlık ya da eğitim fakültelerine girmek isteyen öğrenciler ile aynı şekilde işlemektedir. ÖSYM’nin sınav kılavuzunda Merkezi Sistem ile yerleştirme aşağıdaki gibi gerçekleşmektedir.

YGS’de uygulanan testlere verilen cevaplar, her test için ayrı ayrı değerlendirmeye alınır. Adayların; Türkçe, Sosyal Bilimler, Temel Matematik ve Fen Bilimleri testlerinden her biri için birer standart puanı hesaplanarak standart puanlarının hesaplanmasında aşağıdaki yol izlenmektedir:

- Her adayın, testlere verdiği doğru ve yanlış cevapların sayısı belirlenecektir. Doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak adayın ilgili testten almış olduğu ham puan bulunacaktır.

- Son sınıfta okumakta olan tüm adayların ilgili testten aldıkları ham puanlar kullanılarak o testin ortalama ve standart sapması bulunacaktır.
- Bu ortalama ve standart sapma kullanılarak tüm adaylar için ortalaması 50, standart sapması 10 olan standart puanlar hesaplanacaktır.
- Sınavdan sonra yapılan analizlerde bir testteki sorulardan herhangi biri, biçimsel veya bilimsel bir nedenle ÖSYM tarafından “geçersiz” sayıldığı takdirde, ilgili testte yer alan sorulardan herhangi birini işaretleyen tüm adayların bu soruyu doğru cevapladığı kabul edilecektir.
- Hesaplanan standart puanlar ve Tablo 1B’deki ağırlıklar kullanılarak adayların Ağırlıklı YGS puanları (AYGS) hesaplanacaktır. AYGS puanlarının hesaplanabilmesi için adayların YGS testlerinin (Türkçe, Sosyal Bilimler, Temel Matematik, Fen Bilimleri) en az ikisinden 0,5 veya daha fazla ham puan almış olmaları gerekir. Yalnızca bu koşulları sağlayan adaylar için AYGS puanları hesaplanacaktır.
- AYGS puanlarından her biri kendi içinde en küçüğü 100, en büyüğü 500 olan puanlara dönüştürülerek YGS-1, YGS-2, YGS-3, YGS-4, YGS-5 ve YGS-6 puanları oluşturulacaktır. AYGS puanları YGS puanlarına dönüştürülürken ilgili testlerin her birinden 4 ham puan alan adayların 140 YGS puanı, 8 ham puan alan adayların da 180 YGS puanı almaları sağlanacaktır (ÖSYM, 2017).

Yukarıda belirtilen Tablo 3 ve Tablo 4’teki veriler ortaya koymaktadır ki; Türkiye’deki sanat alanlı fakülteleri öğrenci alımında hem Yetenek Sınavını hem de Merkezi Sınav Sistemini kullanan aynı isimli bölümler bulunmaktadır (Tablo 6). Aynı isimli bölümlerin farklı üniversitelerde farklı şekilde bir alım yapıyor olması bu bölümlerin (Görsel İletişim Tasarımı, Sinema ve Televizyon, İç Mimarlık, Moda ve Tekstil Tasarımı, Endüstri Ürünleri Tasarımı) eğitim sistemi ve kalitesi açısından bir çelişki oluşturabileceği düşünülmektedir.

Tablo 6

Türkiye’deki Sanat Alanlı Fakültelelere Öğrenci Alımında Hem Yetenek Sınavını Hem De Merkezi Sınav Sistemini Kullanan Aynı İsimli Bölümler

Sayı	Bölüm Adı	Kaç Bölüm Yetenek Sınavı ile öğrenci alıyor	Kaç Bölüm Merkezi Sınav ile öğrenci alıyor
1	Görsel İletişim Tasarımı	1	5
2	Sinema ve Televizyon	1	8
3	İç Mimarlık	1	1
4	Moda ve Tekstil Tasarımı	1	2
5	Endüstri Ürünleri Tasarımı	2	3

2.3. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ve Öğrenci Alım Şekilleri

Bu bölümde Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinin tarihsel gelişimi ve Güzel Sanatlar Fakültesine öğrenci alım şekilleri açıklanacaktır.

2.3.1. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nin Kuruluşu

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2005 yılında kurulmuştur. Aynı yıl resim bölümünün açılmasıyla birlikte eğitim ve öğretim hayatına başlayan Fakültenin misyonu; araştırmacı, sorgulayıcı, yaratıcı, teorik arka planı sağlam, sanat alanında yetkin, ülke ve dünya kültürüne sanat alanlarında katkıda bulunacak çağdaş sanat anlayışını benimseyen sanatçılar yetiştirmektir. Fakültenin bölüm programları ilk yıl sanat eğitiminin temelini oluşturacak biçimde düzenlenmiştir. Öğrenciler, dört yıllık lisans eğitimleri sırasında diğer bölümlerden alacakları farklı dersler sayesinde alan bilgilerini çeşitlendirme şansına da sahip olabilmektedirler. Ayrıca, sanat kültürüne yönelik zorunlu ve seçmeli dersler ile öğrenciler alanlarında kuramsal olarak da araştırma, yorum ve sentez yapabilme becerilerine sahip olabilmektedirler.

Fakülte 2005 yılında Ankara Tunus Caddesindeki binada ilk eğitim hayatına başlamıştır. O dönem iki bölümün açılmış olması ve daha sonra bölüm sayılarının artması ile Fakülte Emek Mahallesinde yer alan Gazi Üniversitesi’ne ait eski Hukuk Fakültesi Binasını ek bina olarak kullanmaya başlamıştır. Gerek öğrenci sayılarının artması gerekse fiziki koşulların yetersiz kalması sebebiyle yeni bir yerleşim yeri arayışında olan Fakülte 2014 yılından bu yana Gazi Üniversitesi Gölbaşı Yerleşkesinde eğitim-öğretim hayatına devam etmektedir.

2016-2017 eğitim-öğretim yılı dâhil olmak üzere Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde 6 bölüm bulunmaktadır. Bunlar;

- Resim Bölümü
- Görsel İletişim Tasarımı Bölümü
- Temel Sanat Bilimleri Bölümü
- Fotoğraf ve Video Bölümü
- Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü
- Heykel Bölümü

Fakülte bünyesinde, Derslikler, Desen Atölyeleri, Temel Sanat Eğitimi Atölyeleri, Bilgisayar Laboratuvarları, Multimedya Laboratuvarı, Fotoğraf ve Kurgu Stüdyoları, Heykel-Modelaj Atölyeleri, Resim Atölyeleri, Özgün Baskı Atölyesi, Seramik Atölyesi ve Sergi Salonu mevcuttur (Gazi Üniversitesi, 2017a).

2.3.2. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Bölümlerine Öğrenci Alım Sistemleri

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesinde 2016 yılı itibarı ile altı bölüm eğitim-öğretim hayatına devam etmektedir. Bu bölümlerden bazıları Yetenek Sınavı bazıları ise Merkezi Sınav Sistemini öğrenci alımında kullanmaktadırlar (Tablo 7).

Tablo 7

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Bölümleri Kuruluş Yılları ve Öğrenci Alma Şekilleri

Bölüm	Kuruluş Yılı	Eğitim-öğretime Başlanan Yıl	Öğrenci Alma Şekilleri
Resim Bölümü	2005	2006	Yetenek Sınavı
Görsel İletişim ve Tasarım Bölümü	2006	2006	Merkezi Sınav Sistemi
Temel Sanat Bilimleri Bölümü	2010	-	Öğrenci almayan bir destek bölümüdür.
Fotoğraf ve Video Bölümü	2011	2013	Merkezi Sınav Sistemi
Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü	2011	2013	Merkezi Sınav Sistemi
Heykel Bölümü	2012	2012	Yetenek Sınavı

Tablo 7'ye göre Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim ve Heykel Bölümü kurulduğu ilk günden bu yana Yetenek Sınavı ile öğrenci alımı yapmaktadırlar. Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü ve Fotoğraf ve Video bölümü ise Merkezi Sınav Sistemini öğrenci alımlarında kullanmaktadırlar. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü eğitim-öğretim hayatına başladığı 2006 yılından 2014 yılına kadar Yetenek Sınavı ile öğrenci almıştır. 2014 yılında, Dekanlık ve Bölüm tarafından uygun görülmemesine ve bu yönde bir talep olmamasına rağmen o dönemin Rektörlük yönetiminin isteği doğrultusunda alınmış bir karar ile bu Bölüme öğrenci, alımı Merkezi Sınav Sistemi ile gerçekleştirmiştir (Gazi Üniversitesi, 2017a).

Tablo 8

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Merkezi Sınav Sistem İle Öğrenci Alan Bölümlerin 2016 Yılına Dair Taban Puanları

Bölüm	Taban Puan
Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım	278
Fotoğraf ve Video	335
Görsel İletişim Tasarımı	340

Taban puan, sınav sonrası yerleştirme işlemlerinde istediği okulu ya da bölümü tercih ederek yerleşen öğrencilerin en düşük yerleştirme puanına verilen isimdir. Tablo 8'e göre 2016 yılı Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alan Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü 278, Fotoğraf ve Video Bölümü 335, Görsel İletişim Tasarımı ise 340 taban puanını oluşturmaktadır (Yokatlas, 2017).

2.4. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü

Görsel İletişim Tasarımı kapsamlı bir alanı temsil etmektedir. İletişim ve bilgi çağını yaşadığımız bu günlerde kavramların kapsadığı alanlar genişlemiş ve farklı alanlar birbirleri içinde eriyerek yeni alanlar doğurmuştur. Bu alan görsel, iletişim ve tasarım kavramlarının bütünüdür.

İletişim, “gönderici ve alıcı olarak adlandırılan iki insan ya da insan grubu/kitlesi arasında gerçekleşen bir duygu, düşünce, davranış ve bilgi alışverişidir (Becer, 1997, s. 11). Görsel ise, görülebilen her şeydir; ancak, “görülebilen her şey” kavramı içine doğa ve doğa olayları ile hayvanları da aldığı için belli bir sınırlama getirmek gerekmektedir. Kültürel ürünler doğanın değiştirilmesiyle başlamaktadır. Bir manzara, hayvan ya da bitkiyi; manzara, hayvan olarak görmek, onu bir şekilde anlamlı kılmadan mümkün değildir (Barnard, 2002, s. 27). Tasarım, en geniş anlamıyla “yaşam düzenlemelerine düzen ve biçim getiren” bir faaliyettir (De Mozota, 2005, s. 14).

Lascaux mağarasındaki çizimlerin sanatın ilk örnekleri olup olmadığı konusu tartışılabilir, ancak görsel iletişimin ilk örnekleri olduğu kesindir (Uçar, 2004, s. 18). Bu sebeple görsel iletişim eğitimde ne kadar yeni bir alan olarak görülse de geçmişi oldukça eskilere dayanır. Bingöl'e göre: Herhangi bir resim yazının anlam ifade etmediği ortamlarda birçok şeyi görsel yolla ifade edebilir. Görsel yönü güçlü olan bir afiş, üzerinde yazılı olan kelimeler yabancı bir dilde olsa da, kolayca ne demek istediği anlaşılabilir. Sanatta da iletişimde olduğu gibi tasarımcı veya sanatçı her zaman izleyiciye bir şeyler anlatma amacını güder. Sanatın her ögesi iletişim alanında kullanılabilir (Bingöl, 2010, s. 27).

Bir şeyler üretmek tasarımcının ikinci önemli özelliğidir. Bir konuda sadece düşünmek ve söylemek her zaman yeterli değildir. Tasarımcı içgüdüsel olarak, somut bir şeyler yapma sürecinin zihni farklı bir şekilde çalıştırdığını ve güçlendirdiğini hisseder; biçimler ve renkler değişir; yeni fikirler ortaya çıkar. Başı, ortası ve sonu olan projelerden hoşlanırlar, çünkü bu tür projelerin gelişme ve başarı ile bağlantısı vardır. Tasarımcılar genel olarak rutin işleri sevmezler. Bilinmeyen bir şeye başlamak onları kamçılar. Tasarımcı için, kesin bir işlevi olan şeyler çekicidir (kullanışlı ve güzel olanlar). Bir sergi ya da müze için sanat eseri yaratmaktan çok, günlük yaşam için üretmeyi severler. Grafik tasarımcılar için, tasarımın ve iletişimin getirdiği sınırlamalar, yaratıcılık için engel değil teşvik edici unsurlardır. Dur işaretine, sokak tabelasına kadar, grafik tasarım bize bilgi verir, bizi bir davranışta bulunmaya ya da bulunmamaya ikna eder, düzenler, harekete geçirir, konumlandırır, kimlik belirler,

dikkat çeker ve keyif verir. Uyku saatleri dışında, hayatın her anında grafik tasarımla iç içe yaşadığı belirtilmektedir (Karamustafa, 2003, s. 25).

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2005 yılında kurulmuştur. İlk öğrencilerini 2006-2007 öğretim yılında Yetenek Sınavı ile alan bölüm 2015-2016 yılından bu yana öğrenci alımlarını Merkezi Sınav ile yapmaktadır. Misyon ve vizyonunu (Ek 2) hedefleyen bir anlayış ile programını dijital tasarım, tipografi, fotoğraf, yayın grafiği, yaratıcı yazı, profesyonel yaşam, ambalaj tasarımı konularında öğrenciyi uygulama ve üretime öncelik veren bir eğitim anlayışı çerçevesinde şekillendirmektedir (Gazi Üniversitesi, 2017b).

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, akademik faaliyetlerin yanı sıra akademisyenleri arasında “Türkiye İletişim Tasarımcıları Meslek Kuruluşu”nun kurucu üyeleri bulunmaktadır. Ek olarak bölüm “Uluslararası Ankara Tasarım Haftası’nın (Ankara Design Week)” da destekleyicisi ve paydaşıdır. Öğrenci çalışmalarıyla da iyi bir başarı grafiği elde eden Bölümün öğrencileri tasarım kitaplarında (Boxed & Labelled, Gallery, Journal Of Choi’s Gallery, Gestalten Package Design Book, Choi’s Package Design Book, Artpower International, Type Object) çalışmaları ile yer almışlardır. Ayrıca öğrenciler “IAA Üniversitelerarası Reklam Yarışması”nda ikincilik kazanarak üniversitelerinin adını duyurmuşlardır. Tüm bunlara ek olarak mezuniyet sonrası “Kristal Elma Reklamcılık Ödülü, Digital Communication Awards, Golden Drum ve Digital Age Awards” gibi yarışmalarda ödülleri bulunmaktadır (Gazi Üniversitesi, 2017b).

2.4.1. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Ders Programı

Dört yıllık bir lisans programı olan Görsel İletişim Tasarımı Bölümü disiplinler arası bir yapı ile kurulmuş ve eğitim programı da bu yapı üzerinden oluşturulmuştur. Amaç, çoğu zaman karıştırılanın aksine klasik bir tasarım eğitimi vermenin ötesinde, çok yönlü iletişim kanallarının etkin kullanımını içeren ve tüm medya araçlarına ilişkin tasarımların geliştirilmesinde farklı uzmanlıklar gerektiren disiplinler arası bir eğitim programı oluşturulmasıdır. Bölüm ders programı da bu doğrultu ile hazırlanmıştır (Ek 3).

Bölümün dersleri, gelişmiş görsel ve işitsel donanımları ve bilişim alt yapısına sahip dersliklerde ve stüdyolarda gerçekleştirilmektedir. Fotoğraf ve montaj stüdyolarının yanı sıra bölümde proje stüdyosu, uygulama stüdyosu ve yazılım ve donanım açısından gelişmiş MAC bilgisayarlardan oluşan multimedya stüdyosu da öğrenciyi kendi potansiyellerini keşfedip, yaratıcılığını geliştirebileceği uygulamalı ve kolektif bir çalışma sürecinin içine dâhil eder.

Giderek gelişen dijital ortamda iletişim konusunda uzmanlaşan öğrencilere web tasarımı, video ve film teknolojisi, 3 boyutlu tasarım, animasyon, ses ve hareketli görüntü ile tasarım alanlarında yaratıcı çalışmalar yapabilecek bir program uygulanması; başka bir ifadeyle, görüntü içeren her araca uygun bir görsel tasarım becerisi geliştirme amacı, programın diğer bölümlerdeki benzer programlardan temel farkını oluşturur. Bu sebeple bölümün ders öğretim tarzı da farklı kabiliyetleri olan öğrencileri destekleyebilir nitelikte hazırlanmıştır (Gazi Üniversitesi, 2017b).

Eğitim Programı etkinliklerini, Erasmus, Mevlana gibi çeşitli uluslararası eğitim ağlarına üyelikler, Avrupa'da yer alan anlaşmalı üniversiteler ile yürütülen öğrenci değişim programları, ulusal ve uluslararası sergi, konferans, sempozyum ve festivallerle genişletmektedir. Bu sayede öğrenciler Türkiye'de olduğu kadar Dünyada yaşanan gelişmeler hakkında bilgi ve fikir sahibi olan, farklı kültür ve eğitim sistemleri ile işbirliği ve etkileşim içinde çalışabilen, yaratıcı ve yenilikçi çözüm geliştiren görsel tasarımcılar olarak yetişmektedirler.

Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencileri zorunlu ders kategorisinde birinci yıl: Bilgisayar Tasarımı, İngilizce, Sanat Tarihi, Atatürk İlke ve İnkılapları, Temel Bilgi Teknolojileri, Temel Tasarım, Desen, Türk Dili ve Fotoğraf derslerini, ikinci yıl; Vektörel İllüstrasyon, Fotoğraf, Proje, Sanat Tarihi, Desen, Tipografi ve Görsel Tasarım Tarihi derslerini, üçüncü yıl; Tipografi, Proje, Dijital Tasarım, Görsel Algının Temelleri, Görsel Tasarım Tarihi, İletişim Sosyolojisi, Ambalaj Tasarımı, Yaratıcı Yazı, Görsel Algı Psikolojisi ve Çağdaş Sanat Kuramları derslerini, dördüncü yıl ise; İnternet Yayıncılığı, Proje, Portfolyo Tasarımı, Tasarım Kültürü, Mezuniyet Projesi, Çoklu Ortam Tasarımı ve Profesyonel Yaşam derslerini almaktadırlar (Ek 3). Öğrenciler, zorunlu derslerin dışında Erasmus Stajı, Özgün Baskı Resim ve Modelaj gibi seçmeli dersler ile desteklenmektedirler (Gazi Üniversitesi, 2017b).

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencilerinin almış oldukları tüm bu dersler onların mesleki gelişimleri için önemli ve gereklidir. Bu araştırmanın alt amaçlarından ikisi Yetenek Sınavı ve Merkezi Sistem ile alınan öğrencilerin bir uygulama birde kuramsal ders notlarının karşılaştırılmasına yöneliktir. Bu bağlam ile yukarıda bahsi geçen derslerden Desen Dersi ve Sanat Tarihi Dersi bu araştırma kapsamında seçilmiştir. Çünkü Desen ve Sanat Tarihi Dersleri uygulama ve kuramsal açıdan bir Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin alması gereken en temel derslerden ikisini oluşturmaktadır. Bu sebeple aşağıda, Desen ve Sanat Tarihi Derslerinin Güzel Sanatlar Fakülteleri içerisindeki yeri aydınlatılmaya çalışılmıştır.

2.4.2 Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü “Desen Dersi”

Desen Dersleri Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin alması gereken zorunlu bir derstir. Sanat eğitiminin temel derslerinden biri olan ve öğrencinin çizime dair becerilerini tecrübe ettikleri bir alandır. Sanatsal anlamda desen, görsel bir dildir ve dış dünyayı nasıl gördüğümüzü, nasıl algıladığımızı, görsel birikimlerimizin niteliğini ve iç dünyamızı nasıl yansıttığımızı gösterir... Desen, gerçeklerin, imgelerin, düşünce ve kavramların çizgiyle anlatımıdır. Kısaca çizgisel bir dil olarak nitelendirebileceğimiz desen, bireyin, dış dünyadan yararlanarak veya kendi iç dünyasından yola çıkarak; gözlemlerini veya içsel etkileşimlerini en kısa yoldan ve en yalın biçimde yansıtan çizgi ağırlıklı görsel aktarımlar olarak tanımlanabilir (Gökbulut, 2006, s. 26).

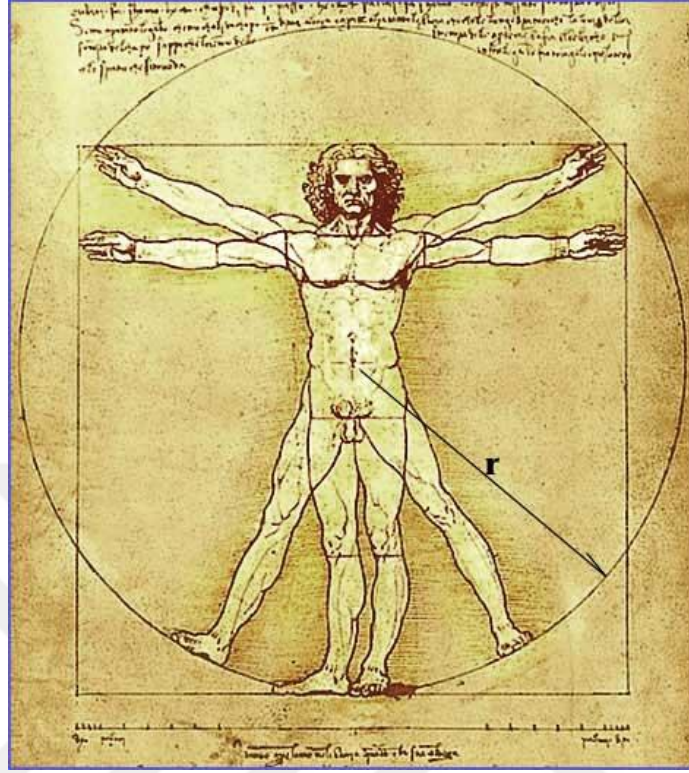
Desen eğitiminde öğrenciler alana dair araç ve gereç kullanma becerisini kazanır ve özgür denemeler gerçekleştirir. Gerek malzeme gerekse zamansal açıdan öğrenci istediği yer de modelden ya da imgesel desen çalışabilir. Bir metal yüzey ya da ahşap bir plaka kâğıt işlevinde kullanılabilir (Bingöl, 2015, s.29).

Desen genellikle üç şekilde yapılır:

- 1- Doğrudan doğruya çizgi ile yapılan desen: Bu desenler iki boyutludur. Eski Mısır’da, Yunanistan’da ve Uzak Doğu sanatlarında bu tarzın örnekleri görülmektedir.
- 2- Hem çizgi, hem açık-koyu yardımıyla yapılan desen: Bu desenlerde üçüncü boyut vardır. Hacim etkisi elde edilmeye çalışılır. Avrupa Sanatı özellikle bu yolda gelişmiştir.
- 3- Çizgiyi ihmal etmek suretiyle, sadece açık-koyu ve modle yoluyla yapılan desen: Burada kitleler çizgilerle tehdit edilmemiştir. Konturlar açıktır (Buyurgan ve U. Buyurgan, 2007, s. 134).

Desen Derslerinin olmazsa olmazı canlı modelden desen çizimidir. Bu araştırmanın alt amaçlarından biri de “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin Desen Dersi başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna yanıt aramaktır. Bu bağlam ile Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri için ayırt edici bir öneme sahip olan Desen Derslerinin içeriği de aynı önemi taşımaktadır. Araştırmanın yapıldığı Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Desen Derslerinde canlı modelden desen ile

çalışılmaktadır. Bu sebeple tezin bu bölümünde canlı modelin desen derslerindeki yerinin açıklanması konuyla bağlantılı olması açısından önemlidir.

Şekil 4. Leonardo da Vinci, Vitruvius Adamı, 1492.

Canlı modelin tarihi Ayan'a göre (2006, s.12), ilk örneklerine Mısır piramitlerinin inşaatında çalışan kölelerden yapılmış betimlemelerde rastlarız. Antik Yunan sanatçıları ise başlangıçta Mısırlı ve Asurlu sanatçıların heykellerinden etkilenmişlerdir. Fakat daha sonrasında Yunan sanatçısı bu durağan kılavuzundan sıkılmış, gerçeğe yani doğrudan insana yönelmiştir (Gombrich, 2004, s. 90). Dinsel nedenlerle “modelsiz” diye nitelendirebileceğimiz Gotik Dönemden sonra canlı model, Orta Çağ'daki bu temsili betimlemesinin yerine, Rönesans ile yeniden ete kemiğe bürünmüştür. Rönesans sanatçıları, insan bedeni üzerinde uzun çalışmalar yapmışlar, her sanatçı tarafından, her zaman kullanılacak ideal uyumun peşine düşmüşlerdir. Aynı dönem ressamlarından olan Leonardo da Vinci; anatomiyle yakından ilgilenmiş, kadvraları inceleyerek bilimsel açıdan da birçok araştırma yapmıştır (Ülger, 2013, s.11).

Rönesans'ın diğer bir ustası olan Michalengelo'nun (1475-1564) resim ve heykellerindeki çıplak figürleri yaparken sporcuları model olarak kullandığı bilinmektedir (Edgü, 1978, s. 19). Gerek Leonardo gerekse Michalengelo'nun üzerinde önemle durduğu, bir ressamın ilk incelemesi gereken konunun 'çıplak insan bedeni' olduğudur (Ülger, 2013, s.13)

Şekil 5. Michelangelo, Davut Heykeli, 1501-1504

Rönesans'tan 19.yy'a uzanan süreçte çıplak modelden çalışmak, genel olarak sanatın en yüksek kategorisi olarak nitelendirildiği için her genç sanatçının eğitiminde olmazsa olmaz bir koşul: çıplak modeli çok iyi çalışmış olmaktır. Hatta 19.yy.da geleneksel resmin savunucuları, klasik bir idealleştirmeye ve zamanlar ötesi bir evrenselliğe gölge düşürdüğü gerekçesiyle anıtsal bir resimde giyinik figürün bulunmaması gerektiğini söylüyorlardı. (Antmen, 2008, s. 136-137).

Avrupa'nın doğusunda kalan Hindistan, Çin, Japonya ve Türk-İslam Sanatlarında çalışmanın yapılış anında kılavuz niteliği gören eş zamanlı bir model kullanımı söz konusu değildir. Türk-İslam Sanatında figürün tasvir edilmesine yönelik çalışmalar için minyatür sanatına yönelebiliriz. Elibal'a göre (1973, s.224) uygulanan dini yasak o denli güçlüdür ki minyatür sanatçıların tarihi konular ve el yazmalarında dahi çoğu kez takma isimlerle resimlerine

imza attıkları görülmektedir. Türk-İslam sanatında çıplaktan söz etmek her ne kadar yasak ve mümkün değilmiş gibi düşünülse de buna rağmen bazı örneklerle rastlanmaktadır.

Batı anlayışında resim çalışmaları ilk Fatih Sultan Mehmet zamanında gerçekleşir. 15. Yüzyılda İtalyan sanatçı Gentile Bellini, Fatih Sultan Mehmet'in portresi için İstanbul'a gelir ve böylece minyatür sanatı da geleneksel çizgisinden yavaşça uzaklaşmaya başlar. 1883 yılında Osman Hamdi Bey'in girişimi ile açılan sanat okulu Sanayi-i Nefise Mektebinde öğrencilerin gayri resmi olarak bir Çingene kızı model olarak kullandıkları ancak yönetim tarafından sert bir uyarı ile canlı modelin desteklenmediği bilinmektedir.

Şekil 6. Sanayi-İ Nefise Mektebinde İbrahim Çallı Atölyesi ve Model, 1928.

Şekil 7. Güzel Sanatlar Akademisinde Öğrenciler İle Model

Canlı modelin derslere ilk girdiği okul İnas Sanayi-i Nefise Mektebidir. Müdürlük ve atölye hocalığını birlikte yürüten Mihri Müşfik Hanım'ın girişimleri sayesinde, genellikle Rum ve Ermeni kadınlar arasından seçilen kadın modellerden yararlanan İnas Sanayi-i Nefise Mektebi'nde erkek model için bellerine peştamallar bağlanmış, torsolar kullanılmıştır (Öndin, 2003, s. 147).

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencileri Desen Derslerini 1. ve 2. sınıfta zorunlu dersler kategorisi altında almaktadırlar (Tablo 9).

Tablo 9

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Desen Dersleri ve Kredileri

Dersin Adı	Sınıf	Güz/ Bahar	Ders Durum	Ulusal Kredi
Desen I	1. Sınıf	Güz	Zorunlu	3
Desen II	1. Sınıf	Bahar	Zorunlu	3
Desen III	2. Sınıf	Güz	Zorunlu	3
Desen IV	2. Sınıf	Bahar	Zorunlu	3

Görsel İletişim Tasarımı 1. sınıf öğrencileri Desen I Derslerinde (Güz dönemi) ilk haftalar desende kompozisyon konusu içinde ışık-gölge, zemin, mekan ve oran-orantı konularını işledikten sonra figür çizimine geçmektedirler. Bu konu başlığı altında modle, hacim ve hareket kavramlarını uygulamalı olarak çalışırlar. Ardından çoğul kompozisyonlara geçerek tasarlama ve kurgulama boyutunu ele almaktadırlar. Son iki hafta ise tüm öğrenilenlerin bir uygulaması olarak yorumlama aşamasına geçerler (Ek 4). Bahar dönemi Desen II Dersinde ise öğrenciler ilk haftalar desende kompozisyon temellerini öğrenerek canlı model desen üzerinde oran-orantıyı çalışmaktadırlar. Bunun dışında bu ders kapsamında bölümün içyapısı göz önüne alınarak bilgisayar ortamında desen çizimini tecrübe ederler. Desen-sembol ilişkisi ve çağdaş desenlerin incelenmesi ile kendi çağdaş desen yorumlama ve uygulama çalışmaları ile dönemi bitirirler (Ek 5).

Görsel İletişim Tasarımı 2. sınıf öğrencileri Desen III Derslerinde (Güz dönemi) ilk haftalar desenin tarihi yanında desende hacim ve boyut üzerine çalışmalar gerçekleştirirler. Ardından desende kurgu ve kompozisyona dayalı çalışmalar ile kendi yorumlamalarına ulaşırlar (Ek 6). Bahar dönemi Desen IV Dersi ise diğer Desen Dersi içerikleri ile paralel bir akış gösterirken yeni kavramları da müfredata alır. Desende doku ve yeni doku tasarlama, söz-sembol, sembol-söz kavramları bunlardan bazılarıdır. Canlı model ile çoğul kompozisyon çalışmaları bu derste de devam eder (Ek 7).

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Desen Dersleri ders tanımlarında belirtildiği gibi dersin içeriği gösterme, uygulama-alıştırma öğretim, yöntem ve teknikleriyle sürdürülmektedir. Öğrenciler ders kapsamında bir ara sınav birde final sınavı olmak üzere 2 sınav olmaktadır. Bunun dışında ders kapsamında ödevlendirmelerde yapılmaktadır (Ek 4-5-6-7).

2.4.3. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü “Sanat Tarihi Dersi”

Kültür mirası olarak adlandırılan eski eserlerin, tanıtılması ve öğretilmesi ile uğraşan bilim dalı olan Sanat Tarihi, sanat eserini doğru zaman ve mekân ilişkisi içinde anlatan, anlamlandıran, yorumlamamızı sağlayan sanatın, konuşan bir dilidir. Sanat Tarihi disiplini antropoloji, sosyoloji ve felsefe ile ilişki kurarak tarihi eserler ve dönemler arasında bağ kurma yoluyla bize, düşünme; sanatı anlamlandırma ve hayatı anlama imkânı verir (Bilgin, 2010, s. 59). Sosyal olayların ve sorunların anlaşılmasında görsel materyallerin ve imgelerin değeri oldukça fazladır. Sanat Tarihi birçok farklı kültürün özelliklerini, eserlerini, inanç ve değerlerini anlamamızda etkili olur. Sanat aracılığı ile farklı kültürlerin varoluş nedenlerini, sosyolojik, coğrafik ve hatta psikolojik olarak farklı bakış açılarını öğretir (Aykut, 2006, s.39).

Bir bütün olarak sanat eğitiminde, uygulamalı olarak üretmek kadar Sanat Tarihi, Sanat Eleştirisi ve Estetik Dersleri de önem arz eder. Çünkü her öğrenci ürettiği çalışmayı tanımlama ihtiyacı duyar ve sanat tarihi içerisinde bireysel üretiminin nerede olduğunu bilmeyi ister. Geçmiş sanat akımları kimi zaman birbirlerinden etkilenmiş ve başka bir tarzı doğurmuş kimi zamanda bir önceki akıma tamamen tepki oluşturarak zıt anlayışta bir sanat akımı ortaya çıkarmıştır. Kırıçoğlu'na göre sanat tarihi eğitiminin amacı kuru kuruya bir uygarlık tarihi öğretmek değildir. Amaç; öğrenciye yaşayan, canlı bir sanat tarihi bilinci kazandırmaktır. Bu şekilde öğrenciler sanatı tanıyıp öğrenmekle kalmayıp öğrencilere yeni biçimler yaratmada temel de oluşturacaktır (2005b, s. 136).

Aynı doğrultuda Boydaş'a göre, Sanat Tarihi disiplini görsel sanatlarda, fikir ve duygularını birkaç şekilde ifade edecek öğrencilere rehberlik etmektedir. Öğrencilerin soyut düşünce ve duygularını ifade etmeleri için hem sözel hem de sözel olmayan yöntemleri öğretir. Kültürlerin ve sanat dönemlerinin kronolojisi öğrenciler için gereklidir. Değişik kültür ve zaman dilimleri özel kavramları ifade etmek için gereklidir (Boydaş, 2004, s. 14).

Sanat Tarih Öğretimi Nasıl Yapılmalıdır?

1- Sanat Tarihi öğretiminde yakın çevre ve yakın çağ ilkesi uygulanmalıdır. Bu ilkenin uygulanmasında üç yarar vardır: Birincisi, yakın çevre, ilgiyi sürekli canlı tutar, İkincisi, gerçek yapıtların çevrede bulunmasıyla bu kültürel varlıkların tarihsel ve sanatsal değerlerini öğrenci daha somut olarak kavrar, üçüncüsü, geçmişin nesnel olarak öğretilmesiyle sanat yapıtı inceleme birleşerek sanat tarihi kuruluktan kurtulmuş olur. Sonia Rouve: "Ölü geçmişin

bugünden kaynaklanan ilgi ve çağdaşla olan bağ ile canlanabileceğini" söyler. Ancak bu ilginin gelişigüzel kurulamayacağını, esas alınan öğrenci ilgisinin iyi uygulanan bir yöntemle Sanat Tarihi öğretiminde yararlı olabileceğini belirtir (Rouve'den aktaran Kırıçoğlu, 2005b). Yakın çevrede bulunan yapıtlardan hareket edilerek öğrenilen bir sanat tarihi aynı zamanda öğrenciye sanatta sürekliliğin bir gelişme değil bir değişme olduğunu da kavratmaktadır.

2- Sanat Tarihi öğretiminde öğrenci aktif bir rol almalıdır. Bu canlılık zaman zaman kıyaslamaların, benzetmelerin ve zıtlıkların ortaya çıkarılmasıyla sağlanabilir. Örneğin; İngiliz yontucu H. Moor anlatılırken Meksika sanatına ya da Rönesans ustalarına örneklerle dönülebilir.

3- Sanat Tarihi öğretimi, sanat yapıtı inceleme ile yeri geldiğinde birlikte yürütülmelidir. Böylece Sanat Tarihi salt bilgi yükü olmaktan çıkıp öğrencilerin bütün duyu, algı, yorum ve çözümlenmeleriyle katıldıkları bir uygulamalı çalışma alanı olmalıdır.

4- Sanat Tarihi Dersinin dili yalın ve öğrencinin anlayacağı bir biçimde olmalıdır. Ancak, bu hiçbir zaman konunun yüzeyselleştirileceği anlamına gelmemelidir (Kırıçoğlu, 2005a, s. 136-137).

Bu ders kapsamında öğrenci, geçmiş ile bir anlamda iletişim kurmuş olacaktır. Farklı kültürlerin sanata yansımaları görerek kendi kültürel farkındalığını sağlamada bir öngörüye sahip olacaktır. Ersoy'a göre (2002, s. 41) iletişim sağlamak sanatın işlevlerinden biridir. Kişinin kendinde biriktirmiş olduğu manevi değerleri başkalarına ulaştırmasıdır. Bu iletişim insanlığın ilk dönemlerinden bu yana zorunlu ve vazgeçilmez olarak günümüze kadar gelmiştir. Bu iletişim için gerekli duygu, düşünce ve özelemlerin esasını, insanların birbiriyle olan bağlayıcı ilişkileri oluşturur.

Nitelikli bir sanat programı aşağıdaki alanlardan, tamamlayıcılardan oluşur.

- 1- Estetik
- 2- Sanat Eleştirisi
- 3- Sanat Tarihi
- 4- Sanat Eseri (Boydaş, 2004, s. 10).

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencilerinin Sanat Tarihi Ders notları araştırmanın kapsamında bulunan diğer bir alt amaçtır. Bu bölümün

öğrencileri Sanat Tarihi Derslerini 1. Sınıfta (Güz ve Bahar) ve 2. sınıfta (Güz) güz zorunlu olarak almaktadırlar (Tablo 10).

Tablo 10

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Sanat Tarihi Dersleri Kredileri

Dersin Adı	Sınıf	Güz/ Bahar	Ders Durum	Ulusal Kredi
Sanat Tarihi I	1. sınıf	Güz	Zorunlu	2
Sanat Tarihi II	1. sınıf	Bahar	Zorunlu	2
Sanat Tarihi III	2. sınıf	Güz	Zorunlu	2

Görsel İletişim Tasarımı 1. sınıf öğrencileri Sanat Tarihi I Dersinde öğrenci sanat tarihinin temel kavramlarını ve güzel sanatlar ile ilişkisini öğrenir. Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik Anadolu'da Bronz Çağından Demir Çağı sonuna kadarki uygarlıkların dönem yaşantısını, sanat özelliklerini tanır ve dönemler arası farklılıkları kıyaslama olanağı bulur (Ek 8) . Sanat Tarihi II Dersinde ise Tevrat, İncil ve mitolojik öykülerden seçilmiş konuların işlendiği eserleri inceleyerek sanatın oluşumu ve gelişiminde inançların rolünü saptayabilme bilgisine ulaşır. Sanat eleştirisine yönelik olarak sistemli bir alt yapı oluşturulur (Ek 9).

Görsel İletişim Tasarımı 2. sınıf öğrencileri Sanat Tarihi III Dersinde öğrenci Batı Sanatı'nın IV. ve XIX. yüzyılları arasında gerçekleşen sanat üsluplarını kavrar ve farklı üsluptaki eserleri ayırt edebilme bilgisine ulaşır. Üslup ve akımların önemli sanatçıları hakkında bilgi sahibi olur (Ek 10). Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Sanat Tarihi Dersleri ders tanımlarında belirtildiği gibi dersin içeriği anlatım, soru-yanıt, gösterme, öğretim, yöntem ve teknikleriyle sürdürülmektedir. Öğrenciler ders kapsamında bir ara sınav birde final sınavı olmak üzere 2 sınav almaktadırlar (Ek 8-9-10).

2.4.2. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Öğrenci Alım Sistemleri

Tablo 11'e göre Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 12 yıldır öğrenci alımı yapmaktadır. 2006-2007 eğitim öğretim yılından 2014-2015 eğitim öğretim yılına kadar Yetenek Sınavı ile öğrenci alımı yapan Bölüm, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı ve Bölümün isteği dışında, o dönemin Rektörlük makamlarınca alınan bir karar doğrultusunda 2015-2016 yılından bu yana Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci almaktadır.

Tablo 11

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Yıllara Göre Öğrenci Alım Şekilleri

Eğitim Öğretim Yılı	Öğrenci Alım Şekli
2006-2007	Yetenek Sınavı
2007-2008	Yetenek Sınavı
2008-2009	Yetenek Sınavı
2009-2010	Yetenek Sınavı
2010-2011	Yetenek Sınavı
2011-2012	Yetenek Sınavı
2012-2013	Yetenek Sınavı
2013-2014	Yetenek Sınavı
2014-2015	Yetenek Sınavı
2015-2016	Merkezi Sistem
2016-2017	Merkezi Sistem

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Fakültesi Bölümüne iki farklı şekilde alınan öğrencilerin başarı durumlarının karşılaştırmasını yapmaktır. Bu bağlamda Tablo 10'da görüldüğü üzere 2014-2015 eğitim öğretim yılı Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler 2015-2016 eğitim öğretim yılı Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenciler bu araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 2014-2015 eğitim öğretim yılı son kez Yetenek Sınavı ile öğrenci almıştır. 2014 yılında Fakülte'nin yayınlamış olduğu Özel Yetenek Klavuzu'na göre (Ek 11) Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencileri 3 basamaklı bir sınava tabi tutulmuşlardır. Adayların başvuru için gerekli olan YGS Puanı 250'dir. Canlı modelden desen, imgesel desen ve genel kültür sınavına giren öğrencilerin yetenekleri üç aşamada değerlendirilmiştir. Bölüme açılan kontenjan sayısı ise 15'tir.

Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 2016 yılı verilerine göz önüne alınarak Merkezi Sınav Sistemi ile TS-2 Puan Türü ile alınmaktadır. 2016 TS-2 Puan Türüne Etki Eden Dersler: Türkçe %18, Sosyal Bilimler %11, Matematik %6, Fen Bilimleri %5, Türk Dili ve Edebiyat %25, Coğrafya-1 %5, Tarih %15, Coğrafya-2 %5, Felsefe & Din Kültürü %10'dur. 2016 yılı Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü taban puanı minimum 368'ken maksimum 424'dir (Üniversite Puanları, 2017). Bölüme açılan kontenjan sayısı da 40 kişidir.

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Özel yetenek sınavı ve merkezi sınav sistemi ile öğrenci alımı eğitim sistemi içerisinde önemli bir konudur. Aşağıda bu araştırmaya kaynaklık yapacak farklı alanlarda yapılmış çalışmalar yer almaktadır.

1996 yılında Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde Seval Köse tarafından yapılmış olan *Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümünde Merkezi Özel Yetenek Sınavı Öncesi ve Merkezi Özel Yetenek Sınavı Girişli Öğrencilerin Akademik Başarılarının Karşılaştırılması* isimli yüksek lisans tezi araştırılması düşünülen bu çalışmanın müzik alanında yapılmış bir örneğini sunmaktadır. Araştırma, 1993-1994 ve 1994-1995 öğretim yıllarında GEF Müzik Eğitimi Bölümünde birinci sınıfta okuyan öğrencilerin özel alan dersleri akademik başarılarını I. ve II. yarıyıl not durumları bakımından karşılaştırmayı hedefleyen, betimsel nitelikli bir alan araştırmasıdır. 1994-1995 öğretim yılma yönelik sınav, Türkiye üniversiteleri müzik eğitimi bölümlerine girişte ilk kez uygulanan Merkezi Özel Yetenek Sınavı (MÖZYES)'dir. 1993-1994 öğretim yılına yönelik sınav ise, uzun yıllardır yapılan benzerlerinin sonuncusudur (MÖZYES öncesi). Araştırmacı bu iki öğrenci grubunun akademik başarıları incelemiştir. Elde ettiği nitel ve nicel verilerden yola çıkarak farklılıkları olan iki yetenek sınavı girişli öğrencilerin akademik başarılarında da farklılıklar olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu farklılıkların, her grup için, her ders ve yarıyıl düzey bakımlarından değişiklikler gösterdiği sonucuna varmıştır.

1999 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Murat Bayhan tarafından yapılan *Özel Yetenek Sınavı Sonuçlarına Göre Üniversiteyi Kazanan Öğrencilerle Öğrenci Yerleştirme Sınavı Sonuçlarına Göre Üniversiteyi Kazanan Öğrencilerin Kendini Kabul Düzeylerinin Karşılaştırılması* isimli yüksek lisans tezinde, Bayhan özel yetenek sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrenciler ile öğrenci yerleştirme sınavı sonuçlarına

göre üniversiteyi kazanan öğrencilerin kendini kabul düzeylerini karşılaştırmıştır. Araştırma, 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören farklı bölüm ve sınıflardan 191 erkek, 163 kız olmak üzere toplam 354 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmada; öğrencilerle ilgili bilgi almak için "Kişisel Bilgi Formu" ve kendini kabul düzeyini ölçmek için de "Kendini Kabul Envanteri" kullanılmıştır. Araştırma bulgularında, örnekleme oluşturan öğrencilerin yarısından fazlasının kendini kabul düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür. Özel yetenek sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrenciler ile öğrenci yerleştirme sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrencilerin kendini kabul düzeylerinin karşılaştırılmasını içeren denencelerden, cinsiyet bakımından erkeklerin kendini kabul düzeyi, kızların kendini kabul düzeyine göre daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca anneleri lise mezunu olan öğrencilerin kendini kabul düzeyleri karşılaştırıldığında, özel yetenek sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrencilerin, kendini kabul düzeyi daha yüksek çıkmıştır. Diğer denencelerde ise, iki grup arasında kendini kabul düzeyi bakımından herhangi bir fark bulunamamıştır.

2003 yılında Hakan Bağcı tarafından Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yapılan *Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Öğrencilerinin Girişte Aldıkları Özel Yetenek Sınavı Sonuçlarının ve Bölüm Programlarının Öğrencilerin Yaratıcılık Düzeyine Etkisi* isimli yüksek lisans tezinde Bağcı, müzik yeteneği ve yaratıcı düşünce yeteneği arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı sorusundan hareketle, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bölüme girişte aldıkları Özel Yetenek Sınav sonuçları (Özel Yetenek Sınav Puanı, Solfej, Çalgı Performansı ve Şarkı Söyleme puanları) ile aynı öğrencilerin Torrance Yaratıcı Düşünce Testi'nden aldıkları puanlar (Sözel Akıcılık, Sözel Esneklik, Sözel Orijinallik, Şekilsel Akıcılık, Şekilsel Esneklik, Erken Kapamaya Direnç, Zenginleştirme, Yaratıcı Kuvvetler Listesi ve Şekilsel Yaratıcılık Toplamı) arasındaki ilişki incelemiştir. Araştırmanın sonucunda, cinsiyete göre müzik yeteneği puanlarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Birinci ve dördüncü sınıfların yaratıcılık puanları arasında sözel alt puanların tümünde birinci sınıfların lehine farklılık bulunmuştur. Sosyo-kültürel verilere bakıldığında ise yaratıcılık puanlarının okul türüne, çalınan enstrüman türüne, dinlenen müzik türüne ve ailenin dinlediği müzik türüne, annenin eğitim düzeyine, babanın meslek türüne, ikamet durumuna, anne ve babanın birliktelik durumuna, annenin yaşam durumuna, herhangi bir işte çalışma durumuna, ailenin gelir düzeyine, ailenin çocuğa fikirleri konusunda destek durumuna ve mesleki bir yayın organını takip durumuna göre farklılaştığı görülmüştür.

2006 yılında Lale Altinkurt tarafından yazılan *Üniversitelerdeki Güzel Sanatlar Eğitim Programları Giriş Sınavı Sonuçlarının Değerlendirilmesi (Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Örneği)*, isimli makalede üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi programlarına giriş için yapılan özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin niteliklerinin ve öğrencilerin seçime temel oluşturan puanları ile başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelinde ile gerçekleştirilen araştırmada ÖSS puanı yüksek olan öğrencilerin Yetenek Sınavı puanları düşük olmasına rağmen sınavı kazandıklarını ortaya koymuştur. Ayrıca, öğrencilerin ÖSS puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında negatif ve orta düzeyde; yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Bu bağlam ile Altinkurt çalışma önerisinde; Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanının etkisinin azaltılması gerektiğine, buna karşılık yetenek sınavlarında alınan puanların etkilerinin artırılması önerisini getirmiştir.

2008 yılında Ercüment Erdoğan tarafından Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yapılan *Cumhuriyet Üniversitesine merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrencilerle özel yetenek sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin depresyon durumlarının incelenmesi ve karşılaştırılması* isimli yüksek lisans tezinde Erdoğan, Cumhuriyet Üniversitesine merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrenciler ile özel yetenek sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin depresyon düzeylerini karşılaştırmak ve bunu etkileyen sosyo demografik faktörlerle ilişkisini saptamayı amaçlamıştır. Çalışmaya merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrencilerden 330, özel yetenek sınavı ile yerleştirilen öğrencilerden 240 olmak üzere toplam 570 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda Cumhuriyet üniversitesine merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin %26.4 'de, özel yetenek sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin ise %24,6'nda depresyon saptanmıştır. Öğrencilerin sosyal aktivitelere katılma isteği, *yerleştiği bölümde isteyerek okuma* ve Sivas'ta okuma memnuniyeti yönünden fark önemli bulunmuştur.

2012 yılında Ali Atıf Polat tarafından Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yapılan *Özel Yetenek Sınavı Sonuçları İle Lisans Eğitim Sürecindeki Alan Derslerine Dayalı Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi (S.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü Örneği)* isimli doktora tezinde özel yetenek sınavlarına giren öğrencilerin, ortaöğretim programlarının özel yetenek sınavına girdikleri bölümle ilgili olup olmadığı, sınav sonuçları ile lisans eğitim sürecindeki alan derslerine dayalı başarı durumlarının araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, özel yetenek sınavlarının sistemin ihtiyaçlarına yönelik

fiziki ve yasal mevzuatın verdiği imkânlar doğrultusunda objektif olarak alan uzmanları tarafından uygulanıp değerlendirilmiş olduğu görülmüştür. Değerlendirme sonuçlarının ilgili çarpanlar uygulanıp belirlenebilmesi için özel yazılımların yaptırılarak, süreçlerin daha iyi yönetilmiş olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda her bir sınavın değerlendirme sürecinde jürilerin verdiği notların sisteme değerlendirme anında girilebilmesi sonrası, ara bir okumaya ihtiyaç duyulmadan verilerin analizine yön verecek teknik altyapıya yatırım yapılmasının yanı sıra, değerlendirme ve ilan süreçlerinde zamanın daha verimli kullanılabileceği kanaatine ulaşılmıştır.

2014 yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Onur Zuhul tarafından yapılan *Özel Yetenek Sınavına Giren Adayların Öğrenme Stilleri ve Bilişsel Esneklik Düzeyleri İle Sınav Başarıları Arasındaki İlişki* isimli doktora tezinde yine özel yetenek gerektiren alanlardan biri olan müzik öğretmenliği alanında, müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavına giren adayların öğrenme stilleri ve bilişsel esneklik düzeyleri ile sınav başarıları arasındaki ilişkilerini araştırmış ve araştırma sonucunda, adayların öğrenme stilleri ile sınav başarıları arasında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yapararak ve hissederek öğrenen yerleştirme öğrenme stilindeki öğrencilerin daha başarılı oldukları görülmüştür. Adayların bilişsel esneklik düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bilişsel esneklik puanları ile sınav başarıları arasında anlamlı ilişki olduğu, bilişsel esneklik düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha başarılı oldukları bulunmuştur. Bilişsel esneklik düzeylerinde öğrenme stillerine göre anlamlı farklılık olduğu, yerleştirme stilini benimseyenlerin, değiştirme stilindekilere göre bilişsel esneklik düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

2014 yılında Aytaç Özmutlu tarafından Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsünde *Kendine Özgü Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri ve Kriterleri Açısından Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dallarının Giriş/Özel Yetenek Sınavları* isimli doktora tezinde Özmutlu, aday ve öğretim elemanlarının sınavın kapsam, aşama, nitelik, hazırlık, ortam ve değerlendirme boyutuna yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç giriş/özel yetenek sınavına ilişkin orta düzeyde bir tutuma işaret etmektedir. Adayların sınava ilişkin tutumlarının belirlenen çeşitli değişkenler ile aralarında anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

4.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modellerinde araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009,s.77). Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Nicel araştırma, bireylerin toplumsal davranışlarını gözlem, deney ve test yoluyla nesnel bir şekilde ölçmek ve sayısal verilerle açıklar (Akman,2014). Nitel araştırma ise, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011,s.39).

Nitel yöntemde öğrenciler fakülterle alınma şekillerine göre gruplandırılmıştır. “Özel Yetenek Sınavıyla alınan öğrenciler” ve “Merkezi Sistem ile alınan öğrenciler” olarak iki gruba ayrılan öğrencilerin YGS puanları, teorik ve uygulama ders başarı notları karşılaştırılmıştır. Araştırma kapsamında Desen Dersi uygulama alanı olarak Sanat Tarihi Dersi’de teorik alan olarak seçilmiştir. Araştırma uygulamasının desen dersi üzerinden yapılmasının sebebi, desen eğitiminin Güzel Sanatlar Fakültelerinin en temel zorunlu derslerinin başında geliyor olmasıdır. Desen, el, göz ve beyin koordinasyonu ile ilgidir. Yani çizmeye, baktığını görmeye, düşünmeye ve yorumlamaya, dayanmaktadır. Uygulanan teknik ne olursa olsun bütün görsel sanatlar desen ile ilişkilidir. Desen çizerken tüm duyuların aktif olması gerekir. Yapılan çalışma her ne kadar nesnel bir gerçeklikten çıkışla da olsa, duygu ve düşüncelerin anlatımıdır. Desen eğitiminin amacı, öğrenciyi bilinçli algılamaya yöneltmektir (Mant, 2007, s. 18). Teorik alan olarak sanat tarihi dersinin seçilmesinin sebebi ise; sanat tarihi dersinin her güzel sanatlar öğrencisinin alması gereken zorunlu bir ders olmasından kaynaklanmaktadır. Araştırmada hem uygulama hem de teorik alan incelenerek objektif bir sonuca ulaşılması hedeflenmiştir.

Araştırmanın nicel boyutunu ve alt araştırma problemlerini çözmeye yönelik yapılan uygulama anket uygulamasıdır. Özel yetenek sınavı ve merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin belirlenmesi amacı kapsamında, Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarından veriler 5’li likert tipi anket kullanılarak toplanmıştır. Anketin geçerlilik güvenilirliğini sağlamak için anket soruları 2 öğrenci, 3 alan uzmanı ve 1 Türkçe öğretmenine okutulmuştur (Ek 12). Anketin uygulama alanı Türkiye’de bulunan 6 üniversitedeki Görsel İletişim Tasarımı Bölüm öğretim elemanlarıdır. 68 kişiden oluşan bu evrenin çeşitli iletişim eksikliklerinden kaynaklı sebepler dolayısıyla yalnızca 54’üne ulaşılabilmiş ve 30 kişiden yanıt alınmıştır. Ankette 13 kritere odaklanılmıştır. Bu 13 kriter öğretim elemanları tarafından hem Yetenek Sınavı hem de Merkezi Sınav ile alınan öğrenciler için ayrı ayrı derecelendirilmiştir (Ek 13).

4.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın 1.,2, ve 3. alt problemlerine yönelik yapılan uygulamaların evrenini Türkiye’deki Devlet Üniversitelerinin sanat alanlı fakültelerindeki Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 2. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örnekleme ise; Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2014-2015 eğitim-öğretim yılı Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler (15 kişi) ve 2015-2016 eğitim-öğretim yılı Merkezi Sınav Sistemi ile alınan (28 kişi) Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin tamamı çalışma grubunu oluşturmuştur. 2014-2015 eğitim-öğretim yılı Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler için yapılan sınav “Canlı Modelden Desen”, “İmgesel Desen” ve “Genel Kültür Sınavı” olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmiştir. 15 kişilik kontenjanı (+ 2 yabancı uyruklu) bulunan bölüm için YGS puanı başvuru şartı 250’dir (Ek 11). 2015-2016 eğitim-öğretim yılı Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenciler; YGS sınavında TS-1 puan türü ile Bölüme giriş yapmışlardır. 30 kişilik kontenjanı bulunan Bölümün taban puanı ise 340,43’tür (Yokatlas.yok.gov.tr, 2017).

Araştırmanın 4. alt problemini çözmeye yönelik evreni; Türkiye’deki Devlet Üniversitelerinin sanat alanlı fakültelerindeki Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğretim elemanları oluşturmaktadır.

4.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak kullanılan materyaller birden fazladır ve araştırmanın alt problemleri doğrultusunda geliştirilmiştir.

Araştırmanın 1. alt problemi olan öğrencilerin YGS Puanlarına yönelik olan veriler Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'ndan elde edilmiştir.

Araştırmanın 2. ve 3. alt problemi olan öğrencilerin Desen ve Sanat Tarihi Ders başarıları notlarının karşılaştırılabilmesi için gerekli olan veriler; Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinden elde edilmiştir.

Araştırmanın 4. alt problemi olan öğretim elemanı görüşlerine yönelik veriler ise yarı yapılandırılmış görüşme formu ve anket aracılığı ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmasının sebebi, yarı yapılandırılmış görüşme, yapılandırılmış görüşmeden biraz daha esneklik. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik sorular ile görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulurken, güvenilirlik ve geçerlik çalışması olarak, ilgili alanda yapılmış çalışmalar incelenmiş ve sorular buna göre belirlenmiştir. Ayrıca soruların anlaşılabilirlik düzeyini belirlemek için Türkçe alanına hakim uzmanlardan görüş alınmıştır. Anket formunun geliştirilme sürecinde, öncelikle madde havuzu oluşturulmuştur. Bu oluşturulan madde havuzu, alan uzmanları ve dil uzmanları tarafından incelenmiştir. İncelemeler sonucu, elenen maddeler ankette çıkarılarak ankete son hali verilmiştir. Verilerin toplama süreci iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birincisi, geliştirilen anket formunun uygulanma süreci ve yarı yapılandırılmış görüşme formunun uygulanma sürecidir.

4.5. Verilerin Analizi

Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrenciler ile Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin başarı durumları arasında anlamlı bir fark var mıdır? Probleminin temelini oluşturduğu araştırma da, alt problemlerin ışığında yüzde (%), frekans (f), t-testi, ve betimsel analiz ve içerik analizleri kullanılmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUM

5.1. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin YGS giriş puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları

Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin YGS giriş puanları (Tablo 12-13) ilgili kurumdan elde edilmiştir. Bu puanların ortalamaları alınarak karşılaştırma yapılmıştır.

Tablo12

Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin YGS Puanlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	YGS Puanı
YSÖ-1	296,20
YSÖ-2	271,36
YSÖ-3	253,00
YSÖ-4	305,70
YSÖ-5	323,38
YSÖ-6	261,83
YSÖ-7	262,99
YSÖ-8	251,00
YSÖ-9	253,21
YSÖ-10	320,21
YSÖ-11	295,66
YSÖ-12	305,87
YSÖ-13	309,91
YSÖ-14	298,95
YSÖ-15	304,52

Tablo 13

Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleştirilen Öğrencilerin YGS Puanlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	YGS Puanı
MSÖ-1	298.07
MSÖ-2	378.95
MSÖ-3	371.58
MSÖ-4	348.00
MSÖ-5	355.57
MSÖ-6	545.90
MSÖ-7	298.07
MSÖ-8	341.53
MSÖ-9	356.37
MSÖ-10	362.68
MSÖ-11	373.97
MSÖ-12	341.75
MSÖ-13	344.05
MSÖ-14	341.29
MSÖ-15	346.95
MSÖ-16	353.33
MSÖ-17	345.02
MSÖ-18	348.15
MSÖ-19	352.52
MSÖ-20	357.63
MSÖ-21	348.90
MSÖ-22	344.40
MSÖ-23	349.25
MSÖ-24	342.96
MSÖ-25	362.68
MSÖ-26	350.24
MSÖ-27	356.78
MSÖ-28	352.29

Tablo 14

Merkezi Sınav Sistemi İle Gelen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin YGS Puanlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım

Grup	N	X	S	Sd	t	p
Yetenek	15	287	25,78	41	5.85	.00
Merkezi	28	356	41,06			

Tablo 14'e göre Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Merkezi Sınav ile yerleşen ve Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilerin YGS puanlarının karşılaştırılması için yapılan t-tesisi sonucunda, anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [$t(41)= 5.85, p <.05$]. 2014 yılında Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Yetenek Sınavı ile giren öğrencilerden istenilen YGS Puanı 250'dir (Ek 11). Bölüme girmek için hem Merkezi Sınava hem de Yetenek Sınavına hazırlanmış olan bu öğrencilerin Tablo 12'de görüldüğü üzere en yüksek YGS Puanı 323,38 iken en düşük 251,00'dir. Tablo 13'teki 2015 yılında Bölüme Merkezi Sınav ile giren öğrenci puanlarında ise en yüksek YGS Puanı 378.95 iken en düşük puan 298.07'dir. Her iki grubun Puanlarına bakıldığında öğrenciler arasında benzer puanlar olduğu görülmektedir. Ancak yine de ortalamalar incelendiğinde, Merkezi Sınav puanı ile yerleşen öğrencilerin daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Bu farkın oluşmasındaki en büyük etkenlerden biri kuşkusuz Yetenek Sınavı ile giren öğrencilerin sınava hazırlanma süreçlerinde enerjilerini iki sınava harcıyor olmalarıdır. Merkezi Sınav sistemi ile Bölüme giren öğrenciler yalnızca YGS sınavına odaklı çalışırken Yetenek Sınavı ile Bölüme giren öğrenciler üniversiteye yönelik Özel Yetenek Kurslarına da zaman ayırmaktadırlar.

5.2. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Sanat Tarihi Dersi* başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları

Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin Sanat Tarihi Dersi başarı durumlarına ilişkin ders notları ilgili dersin öğretim elemanından elde edilmiştir (Tablo 15-16). Her iki grubunda üniversite 2. sınıf 1. dönemde almış olduğu SBA 205 kodlu Sanat Tarihi III Ders başarı notlarının ortalaması alınmış ve iki grup ortalamaları karşılaştırılarak sonuca ulaşılmıştır.

Tablo 15

Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	Vize	Final	Ortalama
YSÖ-1	68	69	68,5
YSÖ-2	69	90	79,5
YSÖ-3	85	95	90
YSÖ-4	21	80	50,5
YSÖ-5	6	100	53
YSÖ-6	72	95	83,5
YSÖ-7	53	80	66,5
YSÖ-8	15	80	47,5
YSÖ-9	41	100	70,5
YSÖ-10	15	95	55
YSÖ-11	21	85	53
YSÖ-12	50	95	72,5
YSÖ-13	45	100	72,5
YSÖ-14	G	G	G
YSÖ-15	G	G	G

Tablo 16

Merkezi Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	Vize	Final	Ortalama
MSÖ-1	G	G	G
MSÖ-2	60	90	75
MSÖ-3	70	100	85
MSÖ-4	50	90	70
MSÖ-5	90	40	65
MSÖ-6	90	70	80
MSÖ-7	90	60	75
MSÖ-8	60	70	65
MSÖ-9	80	80	80
MSÖ-10	50	80	65
MSÖ-11	90	50	70
MSÖ-12	60	60	60
MSÖ-13	60	50	55
MSÖ-14	100	90	95
MSÖ-15	50	60	55
MSÖ-16	G	G	G
MSÖ-17	70	90	80
MSÖ-18	80	G	40
MSÖ-19	60	90	75
MSÖ-20	G	G	G
MSÖ-21	50	60	55
MSÖ-22	80	90	85
MSÖ-23	70	70	70
MSÖ-24	80	70	75
MSÖ-25	80	60	70
MSÖ-26	70	90	80
MSÖ-27	60	70	65
MSÖ-28	80	60	70

Tablo 17

Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleşen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin Sanat Tarihi Ders Başarı Notlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım

Grup	N	X	S	Sd	t	p
Yetenek	13	66,34	13,58	41	.95	.37
Merkezi	25	70,40	11,80			

Tablo 17'ye göre Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Merkezi Sınav ve Yetenek Sınavı ile yerleşen ğrencilerin Sanat Tarihi Dersi başarı notlarının karşılaştırılması için yapılan t-testi sonucunda, anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir [$t(41) = .95, p > .05$]. Sanat Tarihi Dersi bir Güzel Sanatlar Fakültesi ğrencisi için en temel kuramsal derslerden birisini temsil etmektedir. Dersin kuramsal bir ders olması sebebi ile eğitim çevrelerinde Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin teorik derslerde daha başarılı olabileceği yönünde bir eğilim yaratmaktadır. Bu eğilim bu araştırma çerçevesinde yapılmış olan ğretim elemanı anketlerinde elde edilen sonuçlarda da benzer bir eğilimin olduğu görülmektedir (Tablo 34). Ancak Tablo 15 ve 16'daki elde edilen somut verilere göre kuramsal bir derste her iki grup ğrencilerinin Sanat Tarihi Dersine dair benzer potansiyele sahip olduğu söylenebilmektedir.

5.3. “Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Desen Dersi* başarı durumlarında anlamlı bir fark var mıdır?” Alt Problem Bulguları

Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin *Desen Dersi* başarı durumlarına ilişkin ders notları ilgili dersin ders sorumlusundan elde edilmiştir (Tablo 18-19). Her iki grubunda üniversite 2. sınıf 1. dönemde almış olduğu TSEG 205 kodlu *Desen III Ders* notlarının ortalaması alınmış ve iki grup ortalamaları karşılaştırılarak sonuca ulaşılmıştır.

Tablo 18

Özel Yetenek Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencileri Desen Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	Vize	Final	Ortalama
YSÖ-1	75	90	82,5
YSÖ-2	97	100	98,5
YSÖ-3	100	100	100
YSÖ-4	98	100	99
YSÖ-5	73	76	74,5
YSÖ-6	88	95	91,5
YSÖ-7	79	86	82,5
YSÖ-8	86	93	89,5
YSÖ-9	79	86	82,5
YSÖ-10	90	95	92,5
YSÖ-11	85	94	89,5
YSÖ-12	88	95	91,5
YSÖ-13	82	88	85
YSÖ-14	68	75	71,5
YSÖ-15	63	75	69

Tablo 19

Merkezi Sınavı İle Yerleştirilen Öğrencileri Desen Ders Başarı Notlarını Gösterir Dağılım

Öğrenci Kodu	Vize	Final	Ortalama
MSÖ-1	G	G	G
MSÖ-2	82	100	91
MSÖ-3	85	87	86
MSÖ-4	90	95	92,5
MSÖ-5	47	70	58,2
MSÖ-6	67	92	79,5
MSÖ-7	69	79	74
MSÖ-8	46	56	51
MSÖ-9	71	76	73,5
MSÖ-10	59	64	61,5
MSÖ-11	D	D	D
MSÖ-12	54	64	59
MSÖ-13	57	82	69,5
MSÖ-14	82	85	83,5
MSÖ-15	45	61	53
MSÖ-16	G	G	G
MSÖ-17	87	91	89
MSÖ-18	67	71	69
MSÖ-19	61	79	70
MSÖ-20	G	G	G
MSÖ-21	77	79	78
MSÖ-22	91	99	95
MSÖ-23	53	71	62
MSÖ-24	94	98	96
MSÖ-25	77	85	81
MSÖ-26	81	82	81,5
MSÖ-27	77	81	79
MSÖ-28	91	99	95

Tablo 20

Merkezi Sınav Sistemi İle Yerleşen ve Yetenek Sınavı İle Gelen Öğrencilerin Desen Ders Başarı Notlarına İlişkin T-testi Sonuçlarını Gösterir Dağılım

Grup	N	X	S	Sd	t	p
Yetenek	15	86,63	9,67	37	2.57	.01
Merkezi	24	76,15	13,71			

Tablo 20'ye göre Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Merkezi Sınav ve Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilerin Desen Dersi başarı notlarının karşılaştırılması için yapılan t-testi sonucunda, anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [$t(37)= 2.57, p <.05$]. Anlamlı farklılığın hangi grup lehine olduğunu anlamak için ortalamalara baktığımızda, Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilerin daha başarılı olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın en büyük sebeplerinden biri Yetenek Sınavı ile giriş yapan öğrencilerin yerleşeceği alana yönelik öncesinde bir farkındalığa sahip olması ve o bölümün gereklilikleri doğrultusunda kendisini yetiştiriyor olmasından kaynaklanmaktadır. Merkezi Sınav Sistemi ile giriş yapan öğrenciler benzer bir kaygı içerisinde değildir. Çizim yeteneğinin önemini vurgulayan bir giriş şartı aranmadığı için öğrenciler klasik bir sınav mantığı çerçevesinde hazırlıklarını sürdürerek bölümün iç dinamiklerine dair bir çabaya girişmemektedirler. Bölüm 5.1. *Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin YGS giriş puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?* alt amacı bulgularındaki YGS Puanına yönelik Merkezi Sınav Sistemi ile giriş yapan öğrencilerin daha yüksek bir başarı oranı göstermelerinin ana sebeplerinden biri de budur.

5.4. “Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımları hakkında görüşleri nelerdir?” Alt Problem Bulguları

Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımları hakkında görüşlerini öğrenmek için 5’li likert tipi anket kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir (Ek.14). Ayrıca öğretim elemanlarından elde edilen görüşler araştırma bulgularında, araştırmanın sonuç ve tartışma bölümlerinde sunulmuştur.

Tablo 21

Öğretim Elemanlarına Uygulanan Anket Kriterlerine Yönelik Merkezi Sınav ve Yetenek Sınavı İle Yerleşen Öğrencilerin Frekans ve Yüzdeler Başarı Oranlarını Gösterir Dağılım

Kriterler	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
Alan derslerine yönelik ilgi	24	5	%80	%17
Uygulamalı derslerdeki başarı	26	4	%87	%13
Teorik derslerdeki başarı	9	18	%30	%60
El-göz-beyin koordinasyonu	25	3	%83	%10
İmgesel düşünme becerisi	23	1	%77	%3
Yaratıcılık	23	2	%77	%7
Ders kapsamında karşılaşılan problemlere çözüm getirme becerisi	15	4	%50	%13
Teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı	10	16	%33	%53
Uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılımı	23	8	%77	%27
Sağlıklı iletişim kurma becerisi	16	10	%53	%33
Alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, panel vb.) katılım oranı	22	4	%73	%13
Duygu ve düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmeden ifade edebilme becerisi	13	4	%43	%13
Alana yönelik olumlu gelecek planları	16	5	%53	%17

Tablo 21’e göre ankete katılan öğretim elemanları alan derslerine yönelik ilgi kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %80 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %17’dir. Anket sorularını cevaplayan öğretim elemanlarından ÖE-14’ün konuyla ilgili görüşleri şöyledir;

“Grafik Tasarım ve Görsel İletişim Tasarımı gibi bölümlerin Yetenek Sınavı ile öğrenci alması taraftarıyım. Çünkü bu bölümler Güzel Sanatlar Fakültelerinin diğer bölümleri gibi özel, istekli ve seçilmiş öğrencilerden oluşmalıdır. GSF’lerin ve sanat eğitimi veren kurumların ayrıcalığı ve özelliği olduğunu düşünüyorum. Buralarda eğitim alacak kişilerin de alana ilgi duyan ve alan ile ilgili önceden az çok bilgi sahibi ve çizim yapabilen kişilerden oluşması düşüncesindeyim. Bu şekilde ülkemizdeki sanat ve tasarım anlayışının daha iyi şekilde ilerleyeceği kanaatindeyim.”

Uygulamalı derslerdeki başarı kriterin de Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %87 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %13’tür. Konuyla ilgili olarak ankete katılan öğretim elemanı ÖE-01, Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilerin Uygulamalı derslerdeki başarısına dair görüşleri şöyledir;

“Gözlemlediğim ve öğrencilerin paylaşımları doğrultusunda; genelde estetik ve sanatsal yeterlilik konusunda eksikleri olduğu, bölüme adapte olamadıkları ve bu eksikliğini dışarıdan ders alarak kapatmaya çalıştıklarını söyleyebilirim.”

Teorik derslerdeki başarı kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %30 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %60’tır. El-göz-beyin koordinasyonu kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %83 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %10’dur. İmgesel düşünebilme becerisi kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %77 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %3’tür. Bu konuya dair öğretim elemanı ÖE-17’nin görüşleri şöyledir;

“Sanat ve tasarım fakültelerinde öğrenci alımında Yetenek Sınavı uygulamasının olması gerektiğini düşünüyorum. Sözel dersleri iyi olsa bile, tasarım açısından yeteneğin olması gerektiği kanaatindeyim”.

Yaratıcılık kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %77 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %7’dir. Ankete katılan öğretim elemanlarından ÖE-02’ye göre;

“Yetenek Sınavı ile gelen öğrenciler, tasarım anlayışı ve estetik kaygısı gibi bir takım plastik unsurları daha çabuk öğrenip uygulayabilirken, puan ile alınan öğrencilerde bu süreç daha uzun sürmektedir”.

Ders kapsamında karşılaşılan problemlere çözüm getirme becerisi kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %50 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu

oran %13'tür. Teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %33 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %53'dir. Uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılımı kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %77 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %27'dir. Sağlıklı iletişim kurma becerisi kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %53 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %33'dür. Alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, panel vb.) katılım oranı kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %73 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %13'tür. Duygu ve düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmekten ifade edebilme becerisi kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %43 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %13'tür. Alana yönelik olumlu gelecek planları kriterinde Özel Yetenek Sınavı ile alınan öğrencileri %53 başarılı bulurken Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerde bu oran %17'dir. Konuyla ilgili olarak ankete katılan öğretim elemanı ÖE-22'nin görüşleri şöyledir;

“Merkezi sistemle gelen öğrenciler kaygılı, ürkek, yaratıcı ve özgür düşünme yetenekleri zayıf ve isteksiz, alanı geldiklerinde yeterince bilmedikleri için gelecek kaygısı yaşamaktadırlar. Yetenek Sınavı öğrencileri rahat alana hakim, gelecek planları yapan yaratıcı öğrenciler olarak gözlemlenmiştir”.

Tablo 21'e göre Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler teorik derslerdeki başarı ve “teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı” kriterlerinde Merkezi Sınav ile alınan öğrencilere oranla daha düşük bir başarı göstermişlerdir. Buna karşılık geri kalan “alan derslerine yönelik ilgi”, “uygulamalı derslerdeki başarı”, “el-göz-beyin koordinasyonu”, “imgesel düşünebilme becerisi”, “yaratıcılık”, “ders kapsamında karşılaşılan problemlere çözüm getirme becerisi”, “uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılımı”, “sağlıklı iletişim kurma becerisi”, “alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, panel vb.) katılım oranı”, “duygu ve düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmekten ifade edebilme becerisi” ve “alana yönelik olumlu gelecek planları” kriterlerinde Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilere oranla daha başarılı bulunmuştur. Özellikle uygulamalı derslerdeki başarı, teorik derslerdeki başarı, el-göz-beyin koordinasyon, imgesel düşünebilme becerisi ve yaratıcılık kriterlerindeki başarı farkı yüzdesi %70'in üzerindedir.

“Türkiye'deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alımları hakkında görüşleri neler

olduğuna dair yapılan anket araştırmasıyla ulaşmak istenilen amaç; belirlenmiş olan kriterlere dair ğretim elemanlarının görüşleridir. Ancak bunun yanında konuya dair saptanmamış gizli kalan problem ve sorunları da göz önüne çıkarmaktır. Bu bağlamda ankete katılan ğretim elemanlarından E- 12'nin görüşleri bu araştırmanın en kayda değer bulgularından birini sunmaktadır.

“Yetenek Sınavı ile bu bölümlere giren ğrencilerin Merkezi Sınav Sistemi ile bölümü kazanan öğrencilerden çok daha başarılı ve gelişime açık olduğu görülmüştür. Yetenek Sınavı ile bölümlere kabul edilen öğrenciler alanları hakkında daha fazla bilgi birikimine sahip olmakta, bölümde akademisyenler tarafından yapılan yönlendirmelerde daha nitelikli sonuçlar alınabilmektedir. Ayrıca bu yöntemle öğrenciler istedikleri ve başarılı olabileceklerini düşündükleri bölümleri tercih edebilmekte, tercihleri sonucu yetenekleri dahilinde bölümlerde daha aktif ve derinlemesine eğitilebilmektedir. Diğer yandan Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen ğrenciler, Türkiye genelinde niversite okuyacak gençlerin kabusu olan “Merkezi Atama ve Tercih” sorunsalı sonucunda geleceklerine karar vermekte, aldıkları puanlara göre bütün hayatlarını başarabilecekleri meçhul olan bir mesleğe yatırım haline getirmektedirler. Sizin de daha iyi bildiğiniz gibi sanat eğitimi veren fakültelerin bu eğitim sırasında kullanacakları ortak dil “izim” olmasına rağmen Merkezi Sınav ile yerleştirilen öğrenciler tabir-i caiz ise “Yumuşak karınlarından” darbe almakta, fakülte içerisinde kendilerinden beklenen performansı gösterememektedir. Bu sebeple Merkezi Sınav ile ğrenci kabul etmek, en azından sanat fakülteleri için, yine tabir-i caiz ise “ayağına sıkmak” ile eşdeğer tutulabilir. Bu durum hem bahsi geçen fakültelerde eğitim veren akademisyen şahısların “eğitme” başarısını, hem de bu yöntemle fakültelere alınan öğrencilerin “eğitilme” başarılarını olumsuz etkilemiştir ve etkileyecektir. Bu noktadan bakıldığında genel olarak Merkezi Sınav Sistemi ile ğrenci alan güzel sanatlar fakülteleri, bahsedilen bölümlerde karşılıklı olarak verilen ya da verilmek istenen eğitim kalitesinden feragat ederek başarısız bir iş gücü üretimi ortaya çıkaracaktır”.

BÖLÜM VI

TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde sanat, çağımızın siyasal, toplumsal, ekonomik ve bilimsel olgularını küresel düzlemde yansıtan ve bir anlamda yöneten konumdadır. Bu sebeple ülkemiz gibi tarihi ve kültürel mirası zengin olan bir ülkede Sanat Eğitimi önemli bir yere sahip olmalıdır. Bu yeri koruma adına Sanat Eğitiminin bilimsel araştırmalar doğrultusunda planlanması ve güncelleştirilmesi bir gereklilik olarak önümüze çıkar. Ancak; Sanat Eğitimindeki bu yenileştirme/iyileştirme çalışmaları alana hâkim uzmanların birikim ve tecrübeleri ışığında gerçekleştirilmelidir. Çünkü her yenilik aynı zamanda kapsayıcı ve sürdürülebilir olmalıdır.

Bu araştırma ülkemizdeki sanat alanlı fakültelerde yapılan bir değişikliğin eğitimdeki etkisinin bilimsel incelemesini sunmaktadır. Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrenciler ile Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin başarı durumları arasında anlamlı bir fark var mıdır? problemine yanıt bulmak için yapılan araştırma dört farklı alt amaç ile sonuca ulaştırılmıştır. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin YGS Giriş Puanları, Sanat Tarihi ve Desen Dersi başarı durumları arasındaki farklar incelenmiştir. Bu farklar Görsel İletişim Tasarımı öğretim elemanlarına yapılan bir anket ile desteklenerek şu sonuçlara ulaşılmıştır;

1. *YGS Puan Karşılaştırması*; Araştırmanın örneklemini oluşturan Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin “YGS Puanlarının” karşılaştırılmasında Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin daha yüksek

ortalamaya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca etki eden en büyük sebebin Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin yalnızca YGS Sınavına hazırlanırken, Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilerin hem YGS Sınavına hem de Yetenek Sınavına hazırlanıyor olmaları ve iki farklı giriş sistemine enerji harcıyor olmalarıdır. Altınkurt, 2006 yılındaki makalesinde Yetenek Sınavı ile üniversiteye giren öğrencilerin hem Yetenek Sınavı hem de Merkezi Sınav Sistemine hazırlanıyor olmalarına odaklanır. Güzel Sanatlar Fakültelerindeki Yetenek Sınavına başvuran öğrencilerin ÖSS puanı ve yetenek sınavı puanları arasındaki ilişkiyi inceleyen Altınkurt, Merkezi Sınav puanı yüksek olan öğrencilerin Yetenek Sınavı puanları düşük olmasına rağmen sınavı kazandıklarını ortaya koymuştur. Öğrencilerin ÖSS puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında negatif ve orta düzeyde; Yetenek Sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki bulmuştur. Bu bağlam ile Altınkurt çalışma önerisinde; *Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanının etkisinin azaltılması gerektiğine*, buna karşılık yetenek sınavlarında alınan puanların etkilerinin artırılması önerisini getirmiştir. Benzer bir bakış açısıyla Özmutlu 2014 yılı tez çalışmasında Güzel Sanatlar Fakülteleri öğrencilerinin Merkezi Sistem ile alınması konusunda Merkezi Sınavların öğrencilerin gerçek performanslarını ölçmekten uzak, sadece sınav kapsamına dönük hazırlıkların yapıldığı, öğrenme düzeylerinde analiz, sentez, değerlendirme gibi üst düzey zihinsel becerilerin gelişmeyip yalnızca alt düzeydeki otomatikleşmiş becerilerle sınırlı kalınan, gerçek yaşam problemleri ile baş etme becerilerinden yoksun öğrenciler yetiştirdiğini öne sürmektedir (Özmutlu, 2014, s. 66). Kronolojik sıralama ile bakıldığında yukarıda bahsi geçen iki araştırmanın sonucu olarak günümüzde Güzel Sanatlar Fakültelerine yalnızca Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alınma konusunu tartışmaktayız yerine/ konusu tartışılmaktadır.. Bu durum sanat eğitimi problemlerinin çözümüne dair olumlu bir yaklaşım ortaya koymamakta ve gelişim ivmesini aşağı düzeylere çekmektedir.

2006 yılında Yetenek Sınavlarında Merkezi Sınav puanlarının azaltılması yönünde yapılan önerilerin karşısında 2017 yılında yapılan bu araştırma Güzel Sanatlar Fakültelerine Yetenek Sınavı yapılmaksızın yalnızca Merkezi Sınav Sistemi ile öğrenci alınması problemini araştırmaktadır.

2. *Sanat Tarihi Dersi Başarı Durumu*; Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin “Sanat Tarihi Ders” başarı notlarının karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Hâlbuki alan öğretim elemanlarına yapılan anket bulgularında eğitimcilerin Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilerin teorik derslerdeki başarı oranlarını daha yüksek buldukları ortaya çıkmıştır. Ankete katılan ÖE-04’ün konuyla ilgili düşüncesi şöyledir; “...yetenek sınavı ile öğrenci alımındaki tecrübeler göstermektedir ki bu öğrencilerin teorik derslere olan ilgisi ve bu derslerdeki başarısı oldukça düşüktür ”. Ancak Merkezi Sınav Sistemi ile gelen öğrenciler ne kadar teorik ders sistemine uygun bir öğrenme anlayışına sahip görünseler de ders başarı notu karşılaştırması her iki grubun bu derse yönelik potansiyellerinde bir farklılık ortaya çıkmamıştır.
3. *Desen Dersi Başarı Durumu*; Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümüne Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrencilerin “Desen Ders” başarı notlarının karşılaştırılmasında Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilerin Merkezi Sınav ile yerleştirilen öğrencilere oranla daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır. Alan öğretim elemanlarına yapılan anketlerinde elde edilen bulgularda bu sonucu destekler niteliktedir. ÖE-14’e göre;

“Grafik Tasarım ve Görsel İletişim Tasarımı gibi bölümlerin Yetenek Sınavı ile öğrenci alması taraftarıyım. Çünkü bu Bölümler Güzel Sanatlar Fakültelerinin diğer bölümleri gibi özel, istekli ve seçilmiş öğrencilerden oluşmalıdır. Güzel Sanatlar Fakültelerinin ve sanat eğitimi veren kurumların ayrıcalığı ve özelliği olduğunu düşünüyorum. Buralarda eğitim alacak kişilerin de alana ilgi duyan ve alan ile ilgili önceden az çok bilgi sahibi ve çizim yapabilen kişilerden oluşması düşüncesin deyim. Bu şekilde ülkemizdeki sanat ve tasarım anlayışının daha iyi şekilde ilerleyeceği kanaatindeyim”.

Merkezi Sınav Sistemi ile yerleşen öğrenciler Desen Dersi eğitimlerinde Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrencilere oranla daha düşük bir seviyede kalmaktadırlar. Yetenek Sınavı ile yerleşen öğrenciler alana yönelik desen çalışmalarında üniversiteye girmeden bir ya da iki yıl öncesinden başlayan bir hazırlık sürecine dâhil olurken Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrenciler bu hazırlık sürecinin üniversite yaşantısı içerisinde geçirmektedir. Bu da Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğrencilerinin gelişim sürelerini uzatarak eğitim kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

4. *Öğretim Elemanları Anket Uygulaması*; Araştırmada Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin belirlenmesi için Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğretim elemanlarına anket uygulamasından edilen verilere göre; Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler, “alan derslerine yönelik ilgi”, “uygulamalı derslerdeki başarı”, “el-göz-beyin koordinasyonu”, “imgesel düşünebilme becerisi”, “yaratıcılık”, “uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılım”, “alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, panel vb.) katılım” kriterlerinde Merkezi Sistem ile alınan öğrencilerden daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Konu ile direkt olmasa da dolaylı yoldan ilgisi bulunan bir araştırma Onur Zuhâl tarafından yapılmıştır. Çalışmasında, Müzik Bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri ile Özel Yetenek Sınavı başarıları arasındaki ilişkiyi inceleyen Zuhâl, araştırma sonucunda adayların öğrenme stilleri ile sınav başarısı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir (Zuhâl, 2014). Bu durum bu çalışmada yer alan “el-göz-beyin koordinasyonu”, “imgesel düşünebilme” ve “yaratıcılık” gibi kriterlerin ölçülebildiği en doğru sistemin Yetenek Sınavı olduğu konusundaki eğilimi desteklemektedir.

Yapılan ankette “sağlıklı iletişim kurma becerisi” ve “alana yönelik olumlu gelecek planları” kriterlerine dair oranlar çok büyük fark içermese de yine Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerden daha başarılı bulunmuştur. Bu araştırmanın kapsamından farklı, ancak temelde ilgilendiği sorunun aynı olması sebebiyle 2008 yılında Erdoğan’ın ortaya koyduğu tez araştırması, üniversiteye Merkezi Sınav ve Yetenek Sınavı ile öğrenci alan bölümlerin depresyon durumları üzerinedir. Araştırma sonucunda Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin Özel Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrencilerden daha fazla oranda depresyon saptanmıştır. Aynı paralellikte bu öğrencilerin *yerleştiği bölümde isteyerek okuma* kriterlerinde de Merkezi Sınav Sistemi ile yerleştirilen öğrencilerin depresyon oranı daha yüksek bulunmuştur. Erdoğan’a göre bu farklılığı yaratan etken eğitim sistemindeki ve Ö.S.S sınavındaki yanlışlıklardır (Erdoğan, 2008). Bu çalışmanın ışığında bir Güzel Sanatlar Fakültesine Merkezi Sınav Sistemi ile gelen öğrencinin o bölümü kendi isteği doğrultusunda seçmesi ile birçok seçenek arasından merkezi yerleştirme ile o bölüme giriş yapması arasında büyük fark vardır. Bu da Merkezi Sınav Sistemi ile gelen öğrencilerin *yerleştiği bölümde isteyerek okuyor olma* durumlarını ve bu araştırma ile bağlantılı olarak “alana yönelik olumlu gelecek planlar” kurmasına bir engel oluşturmaktadır.

Yapılan ankette “ders kapsamında karşılaşılan problemlere çözüm getirme becerisi” ve “duygu, düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmekten ifade edebilme becerisi” kriterlerinde Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler her ne kadar Merkezi Sınav ile alınan öğrencilerden daha yüksek bir başarı oranına sahip olsa da bu oran %50'nin altında kalması sebebiyle genel anlamda söylenebilir ki bu iki kriterde her iki grup öğrencide verilen eğitimde istenilen sonuca ulaşmamaktadır. ÖE-10'a göre;

“Özel yetenek sınavı ile gelen öğrencilerin tamamı olmasa da içlerinden birkaçı yaratıcılık ve üretkenlik bakımından iyi öğrenciler. Ancak genelinde aynı durum sözkonusu değil. Ayrıca bir problem belirleme ve problemi çözme konusunda sıkıntıları var. Bu da tasarlama ve ortaya ürün oymayı güçleştirmekte. Ayrıca genel anlamda teknolojik araç gereçleri kullanma ve program bilgisi düşük seviyededir” .

Yapılan ankette “teorik derslerdeki başarı” ve “teorik derslerdeki sınıf içi uyum/katılım” kriterlerinde ise Merkezi Sitem ile alınan öğrenciler Yetenek Sınavı ile alınan öğrencilerden daha başarılı bulunmuşlardır. Ancak bulgular bölümünde de belirtildiği gibi öğretim elemanları görüşü ne kadar teorik alandaki başarı oranını Merkezi Sınav Sistemi ile alınan öğrencilerde yüksek olduğu görüşünde olurlarsa olsunlar yapılan “Sanat Tarihi Ders” başarı notu karşılaştırmasında her iki grup öğrencinin bu derse yönelik başarısında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Kırıçoğlu bir Güzel Sanatlar Fakültesinde verilen Sanat Tarihi Dersinin amacını şöyle açıklamaktadır;

Sanat tarihi öğretmenin amacı ne kuru bir uygarlık tarihi öğretmek ne de kronolojik bir sıralama içinde sanatın tarihine yaklaşmaktır; Amaç, öğrenciye yaşayan, canlı bir sanat tarihi bilinci kazandırmaktır. Böyle bir sanat tarihi öğretimi; sanatı tanımak, öğrenmek ve seçmek, için bir birikim sağlayacağı gibi öğrencilere yeni biçimler yaratmada da temel oluşturacaktır (Kırıçoğlu, 2005a, s. 136).

Bu bağlam ile Güzel Sanatlar Fakültesinde verilen Sanat Tarihi Dersleri YGS Sınavında karşılaşılan genel tarih konuları ile birebir örtüşmemektedir. Amaç öğrencilerin pratik uygulamalarına dair sözel bir temel, bir çıkış noktası ya da sanatsal açıdan bulunduğu noktayı temellendirmesine olanak sağlamaktır.

Ulaşılan tüm bu sonuçlar göz önüne alındığında Türkiye'deki Görsel İletişim Tasarımı Bölümü öğretim elemanlarına yapılan ankette belirlenen 13 kriterden 11'inde Yetenek Sınavı ile alınan öğrenciler başarılı olurken yalnızca 2 kriterde (Teorik derslerdeki başarı ve Teorik derslerdeki sınıf içi uyum/katılım) Merkezi Sınav Sistemi ile alınan

öğrenciler başarılı bulunmuştur. Ancak bu iki kriter, not karşılaştırmaları sonucu elde edilen somut veriler ile çürütülerek Yetenek Sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin bu iki kriterde de somut bir başarısızlığı olmadığı ortaya çıkmıştır. Böylece Türkiye'deki Görsel İletişim Tasarımı Bölümleri öğretim elemanı görüşlerine göre öğrenci alımlarında Yetenek Sınavının tercih edilmesi ile daha başarılı sonuçlar elde edileceğine ulaşılmıştır.

Araştırmanın sonucuna bakıldığında; öğrenciler üzerinden yapılan ders notu karşılaştırmaları ve öğretim elemanları görüşlerine göre ülkemizdeki Güzel Sanatlar Fakültelerinin misyon ve vizyonuna uygun bir eğitim anlayışı içerisinde olmasını sağlayabilecek öğrenci alım şekli Özel Yetenek Sınavları olarak görülmektedir.

Araştırma kapsamında yapılan birebir görüşmelerde elde edilen ve yukarıda bahsi geçen ders notu karşılaştırmaları sonucuna doğrudan etki eden konulardan biri öğrenci kontenjanlarıdır. Ülkemizdeki Güzel Sanatlar Fakültelerinin genel eğitim anlayışı küçük ölçekli gruplara odaklı yoğun bir programı önermektedir. Bu bağlam ile 10-15 kişilik kontenjanlar ile eğitim alanları oluşturulur. Yapılan görüşmelerde Merkezi Sınav ile yerleştirilen öğrenci sayılarının 30-40'ı bulması dolayısıyla eğitim-öğretimin istenilen düzeyde yapılamadığı ortaya çıkmaktadır. Fakülte bünyesindeki atölye ve dersliklerin yetersiz kalması sonucunda şubelere bölünme gibi alternatif yollar aranmakta ve bu durum hem fakülte fiziki şartlarını hem de öğretim elemanlarını olumsuz etkilemektedir.

Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci alım sistemleri üzerine yapılan bu araştırma sonucunda gelecekte bir problem olarak ortaya çıkabileceği ön görülen bir konu da Güzel Sanatlar Liseleri'dir. Ülkemizde alan uzmanlığı konusunda en doğru yaklaşımlardan biri mesleğe yönelik öğrenci yetiştirilmesi konusudur. Sanat alanında bu anlayışı Güzel Sanatlar Liseleri karşılamakta ve amaçları; küçük yaşlardan sağlam temelli alana yönelik öğrenci yetiştirmektir. Günümüzde Merkezi Sınav Sistemi ile Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci alımı yapılıyor olması ileride Güzel Sanatlar Liselerine duyulan ihtiyacı azaltacak ya da ortadan kaldıracak bir zemin hazırlamaktadır. Bu bağlam ile bu araştırma ülkemizdeki Güzel Sanatlar Fakültelerine öğrenci alımında Yetenek Sınavı Sisteminin kullanılmasını ve eğitim alanındaki değişikliklerin bilimsel araştırmalardan beslenmesini önermektedir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Etkili öğrenme ve öğretme* (4. basım). İzmir: Eğitim Dünyası.
- Akman, G. N. (2014) Nicel ve nitel araştırma yöntemleri. <http://docplayer.biz.tr/6184019-nicel-ve-nitel-arastirma-yontemleri.html> sayfasından erişilmiştir.
- Akyüz, Y. (1985). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Altınkurt, L. (2006). Üniversitelerdeki güzel sanatlar eğitim programları giriş sınavı sonuçlarının değerlendirilmesi (Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi örneği). *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 227- 238.
- Altuner, H. (2015). *Türkiye’de Sanat Tarihi Eğitimi ve Avrupa Ülkeleriyle karşılaştırılması*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Anderson, E. V. (1956). *Principles And Prosedures Of Curriculum Improvement*. New York: The Ronald Press Company.
- Antmen, A. (2008). *Sanat / Cinsiyet*. İstanbul: İletişim.
- Arı, N. E. O. (2008). *Türkiye’de seramik eğitimi veren yükseköğrenim kurumlarına öğrenci seçmede uygulanan sınavların yeterliliği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Artut, K. (2001). *Eğitim Fakülteleri ve İlköğretim öğretmenleri için sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*, Ankara: Anı.
- Atan, A. (2006). *Resim sözlüğü*. Ankara: Asil.
- Atlasedu. (2017). <http://www.atlasedu.com/dinamik/universitelerimiz/> adresinden erişilmiştir.
- Ayan, A. (2006). *Canlı modelin sanat eğitimindeki yeri - panelleri ve sergisi*. İstanbul: Yapı Kredi.

- Aydoğan, K. E. B. (2010). *Sanat eğitimi ve sanat eleştirisi: Türkiye’de görsel sanatlar öğretmeni yetiştiren kurumlar örneği*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Aykut, A. (2006). Günümüzde görsel sanatlar eğitiminde kullanılan yöntemler. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 33-42.
- Bağcı, H. (2003). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi öğrencilerinin girişte aldıkları Özel Yetenek Sınavı sonuçlarının ve bölüm programlarının öğrencilerin yaratıcılık düzeyine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Barnard M. (2002). *Sanat, tasarım ve görsel kültür*. Ankara: Ütopya.
- Bayhan, M. (1999). *Özel Yetenek Sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrencilerle öğrenci yerleştirme sınavı sonuçlarına göre üniversiteyi kazanan öğrencilerin kendini kabul düzeylerinin karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Samsun.
- Becer, E. (1997). *İletişim ve grafik tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Berk, N. (1972). *Resim bilgisi*. İstanbul: Varlık.
- Bilgin, F. K. (2010). *Sanat Tarihi öğretiminin ışığında sanat eğitimi Marmara Üniversitesi*. Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bingöl, B. (2010). *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, lisans düzeyindeki görsel iletişim tasarımı eğitiminde çoklu ortam (multimedya) kullanımı: Ankara’daki Görsel İletişim Tasarımı Bölümlerinin incelenmesi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bingöl, M. (2015). Desen eğitiminde edebiyatın rolü: Kafka ve Wells örneği. *Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 16, 27-45.
- Boydaş, N. (2004). *Sanat eleştirisine giriş*. Ankara: Gündüz Eğitim.
- Buyurgan, S. ve Buyurgan, U. (2007). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem A.
- Cezar, M. (1983). *Güzel Sanatlar Akademisi’nden 100.yılda Mimar Sinan Üniversitesi’ne*. “Güzel Sanatlar Eğitiminde 100 Yıl”. İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Basımevi.
- Çetinsaya, G. (2014). *Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.

- De Mozota, B. (2005). *Tasarım yönetimi*. İstanbul: MediaCat.
- Edgü, F. (1978). Çağlar Boyunca Dünya Resminde Çıplak. *Milliyet Sanat Dergisi* (Sayı: 261).
- Elibal, G. (1973). *Atatürk ve resim heykel*. (2.Basım). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür.
- Erbay, M. (1995). *Yüksek öğretim düzeyinde sanat eğitimi programlarının uluslararası bağlamda incelenmesi*. Sanatta Yeterlik Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erdoğan, E. (2008). *Cumhuriyet Üniversitesine merkezi sınav sistemi ile yerleştirilen öğrencilerle özel yetenek sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin depresyon durumlarının incelenmesi ve karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Ersoy, A. (2002). *Sanat kavramlarına giriş*. İstanbul: Yorum Sanat.
- Etike S. (2001). *Cumhuriyet dönemi sanat eğitimi*. Ankara: Güldikeni.
- Etike, S. (1995). *Sanat eğitimi yazıları*. Ankara: İlke Kitabevi.
- Gazi (2017a). Güzel Sanatlar Fakültesi web sayfası. <http://gsf.gazi.edu.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Gazi (2017b) . Görsel İletişim Tasarımı Bölümü web sayfası. <http://gsf-git.gazi.edu.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Gence, C. (1999). Güzel sanatlar fakültesi mezunları ve sanat öğretmenliği, *Milli Eğitim Dergisi*,142,61-6.
- Gombrich, E. H. (2004). *Sanatın öyküsü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gökay, M. (2005). İlköğretim resim-iş eğitiminde çok alanlı sanat eğitimi yönteminin uygulanması; ilköğretim sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri, *Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları*, No: 3.
- Gökbulut, N. (2006). *Desen (çizgi resim) bilgisi ve uygulamalar*. Editör: Vedat Özsoy. *Kitap: yöntem ve teknikleriyle görsel sanatlar eğitiminde uygulamalar*. Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği.
- Gören, A. K. (1996). Güzel sanatlar eğitiminde kadınlara açılan ilk resmi mektep: İnas Sanayi-i Nefise. *Art +Dekor Dergisi*, 43, 124-130.

- Hakan, A. (1982). Dünyada ve Türkiye’de akademilerin tarihçesi ve bugünkü durumu. *Ankara üniversitesi eğitim bilimleri fakültesi dergisi*, Cilt 15, sayı 2, 221-238.
- Karasar, N.(2009). *Eğitimde araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Karamustafa, S. (2003). *21. Yüzyıl Türkiye’sinde görsel iletişim tasarımı eğitimi gelişmiş iletişim teknolojileri çağında, Türkiye’deki grafik tasarım eğitiminin geleceğine ilişkin bir model önerisi*. Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karataş, A. S. (2006) . *Sanatsal faaliyetin bireye kazandırdıkları ve bu bilincin ikögretimde eğitim sistemi ile desteklenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Katırcı, M.(2003). *Sanat Eğitimi Nasıl Olmalıdır*, Milli Eğitim Dergisi, 160, 246-259.
- Kırıoğlu, O. T. (2005a). *Sanatta eğitim*. Ankara: Pegem A.
- Kırıoğlu, O. T. (2005b). *Sanatta eğitim görmek, öğrenmek, yaratmak*. Ankara: Pegem A.
- Kırıoğlu, O. T. (2009). *Sanatta kültür yaratıcılık; görsel sanatlar ve kültür eğitimi öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Köse, S. (1996). *Gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümünde merkezi Özel Yetenek Sınavı öncesi ve merkezi Özel Yetenek Sınavı girişli öğrencilerin akademik başarılarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Lien, J. A. (1971). *Measurement and Evaluation of Learning*. Usa: Wm. C. Brown Company Publishers.
- Linn, L. R. and Gronlund, E. N.(1995). *Measurement and Assessment in Teaching*. Englewood Clidts, Nj: Merrill- Prentice Hall.
- Mant, S. (2007).*Desen eğitiminde yapılandırmacı öğrenme uygulamalarının etkililiği (Dumlupınar Üniversitesi Örneği)*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Mor Academia (2017). <http://moracademia.net/ulkeler/amerika/amerikada-egitim-programlari/universite-egitimi/> adresinden erişilmiştir.
- Nitko, J. A. (2004). *Educational assessment of students*. New Jersey: Pearson.
- Okatan, İ. (2007). Güzel Sanatlar Fakültelerinin İşlevi. *Atatürk üniversitesi sanat dergisi*, Sayı:11, 145-147.

- Öndin, N. (2003). *Cumhuriyet'in kültür politikası ve sanat - 1923-1950*. İstanbul: İnsancıl.
- ÖSYM. (2017) *2015 yılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (Ösys) Kılavuzu*.
<http://www.osym.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Özden, Y. (1998). *Eğitimde yeni değerler*. Ankara: Pegem.
- Özsezgin, K. (1998). Türkiye'de seramiğin geleneksel ve çağdaş temelleri üzerine gözlemler,
Türkiye'de Sanat Plastik Sanatlar Dergisi, (33).
- Özmutlu, A. (2014). *Kendine özgü ölçme ve değerlendirme ilkeleri ve kriterleri açısından güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş eğitimi anabilim dallarının giriş/özel yetenek sınavları*. Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Samsun.
- Özsoy, V. (2003). *Görsel sanatlar eğitimi; resim-iş eğitiminin tarihsel ve düşünsel temelleri*. Ankara: Gündüz Eğitim.
- Paris, (2017). Paris Collage of Art. <https://www.paris.edu/programs/undergraduate-programs/foundation-program/> sayfasından erişilmiştir.
- Polat, A. A. (2012). *Özel Yetenek Sınavı sonuçları ile lisans eğitim sürecindeki alan derslerine dayalı başarı durumlarının değerlendirilmesi (S.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü örneği)*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- San, İ. (2003). *Sanat eğitimi kuramları*. Ankara: Ütopya.
- Sargın, S. (2007). Türkiye'de Üniversitelerin Gelişim Süreci ve Bölgesel Dağılımı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Yıl/Volume: 3, Sayı/Issue: 5, 2007, 133-150.
- Tan, E. (2011). *Günümüz sanat eğitimi anlayışının görsel sanatlar öğretmen adaylarına yansımaları (Selçuk Üniversitesi örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Türk Dil Kurumu. (2008). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.
- Telli, H. (1990). *Türkiye'de resim-iş öğretimine genel bir bakış*. Ankara: TED.
- Timuçin, A. (2000). *Estetik*. İstanbul: Bulut.
- Topçu, A. K. (2008). *Görsel sanatlar eğitiminde bir öğretim yöntemi olarak yaratıcı drama*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Turan, C. (1998). Sanat eğitimi ve Tonguç. *İçel Sanat Kulübü Aylık Bülteni*, 69,13.
- Turhan, M. (1965). *Atatürk ilkeleri ve kalkınma*, İstanbul: Şehir Matbaası.
- Uçar T. F. (2004). *Görsel iletişim ve grafik tasarım*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- ÜLGER, S.(2013). *Canlı model çalışmalarının eğitim fakültelerinde verilen sanat eğitimine etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Üniversite puanları (2017). <http://www.universite-puanlari.com/ts-2-puan-turu-nedir-ts-2-bolumleri-nelerdir/> adresinden erişilmiştir.
- Ünver, E. (2002). *Sanat eğitimi*. Ankara: Nobel.
- Way Out. (2017). <https://www.wayout.com.tr/yurtdisi-universite-egitimi/> adresinden erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yolcu, E. (2004). *Özel yetenek sınavlarının resim yeteneğini ölçme nitelikleri*. Sanat Eğitimi Sempozyumu (Nisan), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- YÖK (2016) Üniversiteler.
<http://www.yok.gov.tr/web/guest/universiteler;jsessionid=D01A1E2CDD656F68F5329E4C3A7F8495> sayfasından Erişilmiştir.
- Yokatlas (2017). <https://yokatlas.yok.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Zuhal, O. (2014). *Özel yetenek sınavına giren adayların öğrenme stilleri ve bilişsel esneklik düzeyleri ile sınav başarıları arasındaki ilişki*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

EKLER

Ek 1: Türkiye’deki Üniversitelerde Yer Alan Sanat Alanlı Fakülteler, Kuruluş Yılları ve Bölümleri

Not: Bu Tablo Mayıs 2017 tarihli YÖK’ün ana sayfasında yer alan Yükseköğretim Lisans Program Atlası’ndaki verilerden ve Üniversitelerin kendi ana sayfaları temel alınarak oluşturulmuştur (<https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-anasayfa.php>). Tablo bölümlerin kuruluş yılına göre sıralanmıştır.

Sıra	Üniversite	Fakülte	Kuruluş Yılı	Bölümler
1	Mimar Sinan Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1882-1982	Resim Heykel Grafik Tasarım Fotoğraf Seramik ve Cam Tasarımı Tekstil ve Moda Tasarımı Geleneksel Türk Sanatları Sinema ve Televizyon Sahne Dekorları ve Kostümü Temel Eğitim Sanat Eserleri Konservasyonu ve Restorasyonu
2	Marmara Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1955-1982	Resim Heykel Fotoğraf Grafik Seramik-Cam Tekstil İçmimarlık Endüstri Ürünleri Tasarımı, Geleneksel Türk El Sanatları, Temel Sanat Eğitimi, Müzik Film Tasarımı
3	Dokuz Eylül Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1975	Resim Heykel Fotoğraf Grafik Seramik Film Tasarımı Geleneksel Türk Sanatları Müzik Bilimleri Sahne Sanatları Tekstil ve Moda Tasarımı Temel Eğitim
4	Hacettepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1983	Resim Heykel Seramik Grafik İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
5	Anadolu Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1983-1992	Resim Heykel Grafik Seramik Cam Baskı Sanatları

				Çizgi Film (Animasyon)
6	Mersin Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1992	Resim Heykel Grafik Seramik Tekstil Sahne Dekorları ve Kostümü
7	Atatürk Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1993	Resim Heykel Grafik Seramik Fotoğraf Müzik Geleneksel Türk El Sanatları Sahne Sanatları Sinema-Televizyon Tekstil ve Moda Temel Eğitim
8	Çukurova Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1993	Seramik Grafik Tekstil ve Moda Tasarımı İç Mimarlık
9	Erciyes Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1993	Resim Heykel Görsel İletişim Tasarımı Seramik ve Cam Tasarımı Müzik Geleneksel Türk El Sanatları
10	Süleyman Demirel Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1994	Resim Müzik Seramik ve Cam Grafik Tasarım Geleneksel Türk Sanatları Sahne Sanatları Tekstil ve Moda Tasarımı
11	Mustafa Kemal Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1995	Resim Heykel Grafik
12	Kocaeli Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1996	Resim Heykel Fotoğraf Seramik Grafik Müzik Sahne Sanatları
13	Ankara Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1997	Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Müzecilik Temel Eğitim
14	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1997	Resim Seramik ve Cam Grafik Tasarım Geleneksel Türk El Sanatları Sahne ve Görüntü Sanatları Tekstil Tasarımı
15	Sakarya Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1997	Resim Görsel İletişim Tasarımı Mimarlık Geleneksel Türk Sanatları

				Seramik ve Cam
16	Yıldız Teknik Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	1997	İletişim Tasarımı Sanat Yönetimi Sanat Bölümü Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü
17	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1997	Resim Sinema ve Televizyon
18	Akdeniz Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1999	Resim Heykel Grafik Seramik Müzik Fotoğraf Sinema-Televizyon Geleneksel Türk Sanatları Moda ve Tekstil Tasarımı Temel Eğitim Sahne Dekorları ve Kostümü
19	Cumhuriyet Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1999	Resim Grafik Heykel Müzik
20	Dumlupınar Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1999	Resim Görsel İletişim Tasarımı Seramik ve Cam Bölümü
21	Selçuk Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	1999	Resim Heykel Grafik Seramik Geleneksel Türk Sanatları İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Endüstri Ürünleri Tasarımı
22	İnönü Üniversitesi	Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	2001	Resim Müzik Peyzaj Mimarlığı
23	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2001	Seramik Resim Sinema ve Televizyon Temel Eğitim İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
24	Karabük Üniversitesi	Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	2002	Endüstri Ürünleri Tasarımı Mimarlık Resim Müzik
25	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2004	Resim
26	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2004	Resim
27	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2004	Resim Sahne Sanatları Grafik Tasarım Heykel
28	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2005	Resim Seramik Geleneksel Türk Sanatları
29	Balıkesir Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2005	Resim Grafik Baskı Sanatları
30	Gazi Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2005	Resim Heykel

				Görsel İletişim Tasarımı Temel Sanat Bilimleri Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Fotoğraf ve Video
31	Kırıkkale Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2005	Resim Müzik Grafik Seramik İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
32	Trakya Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2005	Resim Heykel Grafik Tasarımı
33	Çankırı Karatekin Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	Resim Seramik Heykel Grafik Tasarımı Tekstil Tasarımı Müzik Teknolojileri Temel Sanat Bilimleri Moda ve Tekstil Tasarımı Sinema ve Televizyon
34	Mardin Artuklu Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	Resim Heykel
35	Uludağ Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	Resim Sahne Sanatları
36	Uşak Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2007	Resim Seramik Geleneksel Türk El Sanatları Moda Tasarımı
37	Bülent Ecevit Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2008	Resim
38	Giresun Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2008	Resim ve Baskı Sanatları Grafik Tasarım
39	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2008	Resim, Müzik ve Sahne Sanatları, Seramik ve Cam
40	Adıyaman Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2009	Resim Seramik
41	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	2009	Görsel İletişim Tasarımı Görsel Sanatlar Bölümü
42	Ordu Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2009	Resim Grafik Heykel Sinema ve Televizyon
43	Batman Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2010	Resim Bölümü Müzik Bölümü Sinema ve Televizyon
44	Düzce Üniversitesi	Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2010	Mimarlık Müzik Heykel Resim
45	Gaziantep Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2010	Resim Gastronomi ve Mutfak Sanatları Moda ve Tekstil Tasarımı Sinema ve Televizyon
46	Namık Kemal Üniversitesi	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2010	Resim Grafik Tasarımı Mimarlık Endüstri Ürünleri Tasarımı

				Peyzaj Mimarlığı
47	Yalova Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	2011	İletişim Sanatları
48	Ahi Evran Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2012	Geleneksel Türk El Sanatları Müzik
49	Ardahan Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2012	Resim Türk Müziği Temel Bilimler
50	Artvin Çoruh Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	2012	Mimarlık Bölümü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Görsel Sanatlar ve Tasarım
51	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	2012	Endüstri Ürünleri Tasarımı Seramik ve Cam Tasarımı
52	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	2012	Resim Seramik-Cam Görsel İletişim Tasarımı
53	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	2012	Peyzaj Mimarlığı
54	Kastamonu Üniversitesi	Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	2015	Resim Seramik

Ek 2 : Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Misyon ve Vizyonu

Misyon – Vizyon

Misyon

Türkiye'de son yıllarda reklamcılık ve kitle iletişim sektörlerinin gelişmesi ve yaygınlaşması ile bu alanlarda görsel iletişim diline hakim profesyonellere gereksinim duyulmaktadır. Bu sebepten dolayı Görsel İletişim Tasarımı Bölümü tarafından hedeflenen, tüketici pazarına yönelik marka imajı, marka tasarımı ve yönetimi oluşumunu başta video ve film üretimi teknolojilerini kullanarak sağlamak, buna bağlı olarak kitle iletişim ve reklamcılık sektörüne yönelik uygulamalarda yer alabilecek profesyoneller yetiştirmektir. Bu alanlarda iletişim araçları ve insan arasındaki ilişkiyi ve iletişim kanallarını etkili bir biçimde kullanan, yalın ve çarpıcı bir anlatım dili oluşturabilmek konusunda kendisini geliştirmiş uluslararası düzeyde görsel tasarımcılar yetiştirmek bölümümüzün temel misyonunu oluşturmaktadır.

Vizyon

Mezun öğrencilerimizin ulusal/uluslararası reklamcılık, tanıtım ve kitle iletişim alanında ulaştıkları başarılarla, sektörde adını duyuran bir bölüm olarak hedefimiz; eğitim standartımızı istikrarlı bir şekilde korumaktır. Bu amaç doğrultusunda üretim sürecinin yanı sıra yaratım süreci boyunca iletişim problemlerinin görsel analizini de yapabilen, çözüm odaklı, entelektüel ve etik değerlere sahip öğrenciler yetiştirmek konusunda bölüm çatısında öğrencilere tüm olanaklar sunulmaktadır. Bu sayede öğrencinin sahip olduğu birikim, profesyonel iş hayatına odaklı girişimci projeler üretmesine, iletişim teknolojilerine ulaşmasına, ürün ve hedef kitle arasında kalan tasarım problemlerine çözüm üretebilecek yeni uzmanlık alanları yaratmasına rehberlik edecektir.

Ek 3 : Gazi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Dersleri

Dersler - AKTS Kredileri

1.Dönem Ders Planı				
Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 109	BİLGİSAYARLA TASARIM I	Zorunlu	0+0+2	4
ING-101	İNGİLİZCE-I	Zorunlu	0+0+3	3
SBA 103	SANAT TARİHİ I	Zorunlu	0+0+2	3
TAR-101	ATATÜRK İLKELERİ ve İNKILAP TARİHİ-I	Zorunlu	0+0+2	2
TSE 109	TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ	Zorunlu	0+0+3	3
TSEG 103	TEMEL TASARIM 1	Zorunlu	0+6+1	9
TSEG 105	DESEN 1	Zorunlu	0+0+3	4
TÜR-101	TÜRK DİLİ-I	Zorunlu	0+0+2	2
AKTS Kredi Toplamı:				30
2.Dönem Ders Planı				
Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 110	BİLGİSAYARLA TASARIM II	Zorunlu	0+0+2	2
GIT 152	FOTOĞRAF I	Zorunlu	0+0+3	4
ING-102	İNGİLİZCE-II	Zorunlu	0+0+3	3
SBA 104	SANAT TARİHİ II	Zorunlu	0+0+2	3
TAR-102	ATATÜRK İLKELERİ ve İNKILAP TARİHİ-II	Zorunlu	0+0+2	2
TSE 110	TEMEL BİLGİSAYAR VE İLETİŞİME GİRİŞ	Zorunlu	0+0+3	3
TSEG 104	TEMEL TASARIM 2	Zorunlu	0+6+1	8
TSEG 106	DESEN 2	Zorunlu	0+0+3	3
TÜR-102	TÜRK DİLİ-II	Zorunlu	0+0+2	2
AKTS Kredi Toplamı:				30
3.Dönem Ders Planı				
Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 205	VEKTÖREL İLLÜSTRASYON	Zorunlu	0+2+1	4
GIT 251	FOTOĞRAF II	Zorunlu	0+0+3	5
GİT 201	PROJE 1	Zorunlu	0+3+3	10

SBA 205	SANAT TARİHİ III	Zorunlu	0+0+2	3
TSEG 205	DESEN 3	Zorunlu	0+0+3	4
SEÇMELİ DERSLER(1):				4

AKTS Kredi Toplamı: 30

4.Dönem Ders Planı

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 206	TİPOGRAFI I	Zorunlu	0+0+2	4
GIT 214	GÖRSEL TASARIM TARİHİ I	Zorunlu	0+0+2	3
GIT 252	FOTOĞRAF III	Zorunlu	0+0+3	5
GİT 202	PROJE 2	Zorunlu	0+3+3	10
TSEG 206	DESEN 4	Zorunlu	0+0+3	4
SEÇMELİ DERSLER(1):				4

AKTS Kredi Toplamı: 30

5.Dönem Ders Planı

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 309	TİPOGRAFI II	Zorunlu	0+0+2	4
GİT 301	PROJE 3	Zorunlu	0+3+3	9
GİT 305	DİJİTAL TASARIM I	Zorunlu	0+0+2	3
GİT 311	GÖRSEL ALGININ TEMELLERİ	Zorunlu	0+0+2	3
GİT 315	GÖRSEL TASARIM TARİHİ II	Zorunlu	0+0+2	3
SBA 305	İLETİŞİM SOSYOLOJİSİ	Zorunlu	0+0+2	3
SEÇMELİ DERSLER(1):				5

AKTS Kredi Toplamı: 30

6.Dönem Ders Planı

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GIT 308	AMBALAJ TASARIMI	Zorunlu	0+0+3	4
GİT 302	PROJE 4	Zorunlu	0+3+3	9
GİT 306	DİJİTAL TASARIM II	Zorunlu	0+0+2	3
GİT 310	YARATICI YAZI	Zorunlu	0+0+2	2
GİT 312	GÖRSEL ALGI PSİKOLOJİSİ	Zorunlu	0+0+2	4

SBA 306 ÇAĞDAŞ SANAT KURAMLARI Zorunlu 0+0+2 4

SEÇMELİ DERSLER(1): 4

AKTS Kredi Toplamı: 30

7.Dönem Ders Planı

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GİT 413	İNTERNET YAYINCILIĞI	Zorunlu	0+0+2	5
GİT 401	PROJE 5	Zorunlu	0+3+3	12
GİT 405	PORTFOLYO TASARIMI	Zorunlu	0+0+3	5
GİT 411	TASARIM KÜLTÜRÜ	Zorunlu	0+0+2	3
SEÇMELİ DERSLER(1):				5

AKTS Kredi Toplamı: 30

8.Dönem Ders Planı

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GİT 402	MEZUNİYET PROJESİ	Zorunlu	0+3+3	17
GİT 408	ÇOKLUORTAM TASARIMI	Zorunlu	0+2+2	5
GİT 413	PROFESYONEL YAŞAM	Zorunlu	0+0+2	3
SEÇMELİ DERSLER(1):				5

AKTS Kredi Toplamı: 30

Seçmeli Dersler

Ders kodu	Ders Adı	Ders Durum	Lab+Uyg+Teo(Saat)	AKTS
GİT 203	SEÇMELİ:İLLÜSTRASYON	Seçmeli	0+0+3	4
GİT 203	SEÇMELİ:KENT GRAFİĞİ	Seçmeli	0+0+3	4
GİT 203	SEÇMELİ: KALİGRAFİ	Seçmeli	0+0+3	4
GİT-209	SEÇMELİ: ERASMUS STAJI	Seçmeli	0+3+0	5
RES 215	SEÇMELİ:MODELAJ I	Seçmeli	0+2+2	7
RES 215	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT I	Seçmeli	0+2+2	7
TSE 201	ÖZGÜN BASKI RESİM 1	Seçmeli	0+2+2	7
GİT 204	SEÇMELİ:KALİGRAFİ	Seçmeli	0+0+3	4
GİT 204	SEÇMELİ: DİJİTAL İLLÜSTRASYON	Seçmeli	0+0+3	4
GİT-210	SEÇMELİ: ERASMUS STAJI	Seçmeli	0+3+0	5

RES 216	SEÇMELİ:MODELAJ II	Seçmeli	0+2+2	7
RES 216	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT II	Seçmeli	0+2+2	7
TSE 202	ÖZGÜN BASKI RESİM 2	Seçmeli	0+2+2	7
GIT 303	SEÇMELİ:CANLANDIRMA	Seçmeli	0+0+3	5
GIT 303	SEÇMELİ:YAYIN GRAFİĞİ	Seçmeli	0+0+3	5
RES 309	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT III	Seçmeli	0+2+2	7
RES 309	SEÇMELİ:İLERİ FOTOĞRAF I	Seçmeli	0+2+2	7
TSE 301	ÖZGÜN BASKI RESİM 3	Seçmeli	0+2+2	7
GIT 304	<u>SEÇMELİ: 3 BOYUTLU MODELLEME</u>	Seçmeli	0+0+3	5
GIT 304	SEÇMELİ: DİJİTAL İLLÜSTRASYON	Seçmeli	0+0+3	5
GIT 304	SEÇMELİ: RESİMLİ KİTAP YAPIMI	Seçmeli	0+0+3	5
RES 310	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT IV	Seçmeli	0+2+2	7
RES 310	SEÇMELİ:İLERİ FOTOĞRAF II	Seçmeli	0+2+2	7
TSE 302	ÖZGÜN BASKI RESİM 4	Seçmeli	0+2+2	7
GIT 403	SEÇMELİ:VİDEO KURGU I	Seçmeli	0+0+3	5
GIT 403	SEÇMELİ:USTALAR SINIFI	Seçmeli	0+0+3	5
GİT-403	SİBER KÜLTÜR (SEÇMELİ)	Seçmeli	0+0+3	5
RES 413	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT V	Seçmeli	0+2+2	7
SBA 403	SANAT FELSEFESİ 1	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 407	YAPIT ANALİZİ 1	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 409	SİNEMA VE SANAT 1	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 415	TÜRK SANATI 1	Seçmeli	0+0+2	4
TSE 401	ÖZGÜN BASKI RESİM 5	Seçmeli	0+2+2	7
GIT 404	SEÇMELİ:VİDEO KURGU II	Seçmeli	0+0+3	5
GİT-404	SİBER KÜLTÜR (SEÇMELİ)	Seçmeli	0+0+3	5
RES 414	SEÇMELİ:DENEYSEL SANAT VI	Seçmeli	0+2+2	7
SBA 404	SANAT FELSEFESİ 2	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 408	YAPIT ANALİZİ 2	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 410	SİNEMA VE SANAT 2	Seçmeli	0+0+2	4
SBA 416	ÇAĞDAŞ TÜRK SANATI	Seçmeli	0+0+2	4
TSE 402	ÖZGÜN BASKI RESİM 6	Seçmeli	0+2+2	7

Ek 4: Desen I Ders Tanımı

DESEN 1/TSEG 105

Dersin Adı:	DESEN 1		
Dersin Kredisi:	3	Ders AKTS :	4
Dersin Yarıyılı:	1	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Desen temellerini öğrenebilme
boyut bilgisini elde edebilme
Desende kompozisyon çözümlerine sahip olabilme

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Dersin İçeriği ve Kapsamı
2. Hafta	Desende kompozisyon (Desen ve Işık-Gölge)
3. Hafta	Desende kompozisyon (Desen ve Zemin)
4. Hafta	Desende kompozisyon (Desen ve Mekan)
5. Hafta	Desende kompozisyon (Desen ve Oran)
6. Hafta	Figür Çizimi (Modle)
7. Hafta	Figür Çizimi (Desen ve Hacim)
8. Hafta	Figür Çizimi (Desen ve Hareket)
9. Hafta	Ara Sınav
10. Hafta	Çoğul Kompozisyonlu Desen Tasarım Süreçleri
11. Hafta	Çoğul Kompozisyonlu Desen Tasarım Süreçleri
12. Hafta	Çoğul Kompozisyon Özellikleri (Kurgulama)

13. Hafta	Çoğul Kompozisyon Özellikleri (Uygulama)
14. Hafta	Desende Yorumlama
15. Hafta	Desende Yorumlama
16. Hafta	Final Sınavı

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Uygulama - Alıştırma

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	14	1	14
Okuma Faaliyetleri			0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	5	4	20
Materyal tasarlama, uygulama	5	3	15
Rapor hazırlama			0
Sunu hazırlama	2	2	4
Sunum	2	2	4
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	5	5
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	1	10	10
Diğer			0

TOPLAM İŞ YÜKÜ:	100
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :	4
DERSİN AKTS KREDİSİ:	4

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünlük şeklinde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilme.					X
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilme.				X	
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişimlerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilme.					X
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					X
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme					X
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelerle dönüştürebilme.					X
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilme.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplinini kazanmak.				X	
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilme.					X
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilme.					X

Ek 5: Desen II Ders Tanımı

DESEN 2/TSEG 106

Dersin Adı:	DESEN 2		
Dersin Kredisi:	3	Ders AKTS :	3
Dersin Yarıyılı:	2	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Desende kompozisyon çözümlerine sahip olabilme.
Desende farklı materyal ve medyum kullanabilme
Öğrencilerin her türlü method ile kendilerini çizimle ifade edebilme.

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri
2. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri
3. Hafta	Canlı modelden desen (Desende Oran-Orantı)
4. Hafta	Canlı modelden desen (Desende Oran-Orantı)
5. Hafta	Canlı modelden desen (Desende Oran-Orantı)
6. Hafta	Bilgisayar Ortamında Desen
7. Hafta	Bilgisayar Ortamında Desen
8. Hafta	Ara Sınav
9. Hafta	Desen-Sembol İlişkisi
10. Hafta	Desen-Sembol İlişkisi
11. Hafta	Çağdaş Sanatlarda Desen
12. Hafta	Çağdaş Desen Yorumlama ve Uygulama

13. Hafta	Çağdaş Desen Yorumlama ve Uygulama
14. Hafta	Desende Boyutsallık
15. Hafta	Desende Boyutsallık
16. Hafta	Final sınavı

-- ZORUNLU YA DA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Plastik Sanatlar Eğitiminde Desen Gücü, Salih Geçimli Nüve Kültür Merkezi / Sanat Dizisi. Desen Sanatı - 1 (Temel İlkeler ve Teorik Bilgiler), Nazım Mehmet, Nurdan Karasu Gökçe Hayalperest Yayınevi. Hayal Gücü ile Çizim Orjinal isim: Keys To Drawing with Imagination, Bert Dodson Pegasus / Sanat Dizisi. Çizim Sanatı Serisi 3- Giysili Figür Çizimi (Günelik Yaşamdan İnsan Portrele), Giovanni Civardi Koleksiyon / Kişisel Gelişim Dizisi. Çizimin Sırları - 2 İleri Karakalem Teknikleri (İleri Karakalem Teknikleri), Barrington Barber Profil Yayıncılık / Sanat Dizisi. Desen, Adnan Tepecik, Ya-Pa Yayınları.

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Gösterme, Uygulama - Alıştırma

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	14	1	14
Okuma Faaliyetleri	0	0	0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	0	0	0
Materyal tasarlama, uygulama	14	2	28
Rapor hazırlama	0	0	0

Sunu hazırlama	0	0	0
Sunum	0	0	0
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	2	2
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	1	2	2
Diğer	0	0	0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			74
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :			2.96
DERSİN AKTS KREDİSİ:			3

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünler şekilde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilmek.					X
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilmek.				X	
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişmelerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilmek.					X
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					X
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme					X
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelerle dönüştürebilmek.					X
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilmek.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.				X	
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilmek.					X
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilmek.					X

Ek 6: Desen III Ders Tanımı

DESEN 3/TSEG 205

Dersin Adı:	DESEN 3		
Dersin Kredisi:	3	Ders AKTS :	4
Dersin Yarıyılı:	3	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Desenin ileri tekniklerini kavrayabilme

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Desen Kavramı ve Uygulamaları Üzerine
2. Hafta	Desen Kavramı ve Uygulamaları Üzerine
3. Hafta	Desen Araç Uygulama, Hacim ve Boyut Üzerine
4. Hafta	Desen Araç Uygulama, Hacim ve Boyut Üzerine
5. Hafta	Desen Tarihi Uygulamaları Üzerine
6. Hafta	Desen Tarihi Uygulamaları Üzerine
7. Hafta	Sanat-Desen, Zanaat-Desen Eksenleri Üzerine
8. Hafta	sınav
9. Hafta	Sanat-Desen, Zanaat-Desen Eksenleri Üzerine Uygulama
10. Hafta	Desende Kurgulama, Uygulama
11. Hafta	Desende Kurgulama, Uygulama
12. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri
13. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri

14. Hafta	Çağdaş Desen Yorumlama ve Uygulama
15. Hafta	Çağdaş Desen Yorumlama ve Uygulama
16. Hafta	Final sınavı

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Gösterme, Uygulama - Alıştırma

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	14	1	14
Okuma Faaliyetleri	0	0	0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	5	4	20
Materyal tasarlama, uygulama	5	3	15
Rapor hazırlama	0	0	0
Sunu hazırlama	2	2	4
Sunum	2	2	4
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	5	5
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	1	10	10
Diğer	0	0	0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			100

TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :	4
DERSİN AKTS KREDİSİ:	4

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünlük halinde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilme.					X
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilme.				X	
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişimine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilme.					X
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					X
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme					X
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelerle dönüştürebilme.					X
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilme.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.				X	
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilme.					X
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilme.					X

Ek 7: Desen IV Ders Tanımı

DESEN 4/TSEG 206

Dersin Adı:	DESEN 4		
Dersin Kredisi:	3	Ders AKTS :	4
Dersin Yarıyılı:	4	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Desenin ileri tekniklerini kavrayabilme
Öğrencilerin her türlü method ile kendilerini çizimle ifade edebilme

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri
2. Hafta	Desende Kompozisyon Temelleri
3. Hafta	Desen ve Doku Tasarlama
4. Hafta	Desen ve Doku Tasarlama
5. Hafta	Çoğul Kompozisyon Özellikleri Kurgulama
6. Hafta	Çoğul Kompozisyon Özellikleri Kurgulama
7. Hafta	Çoğul Kompozisyonlu Desen Tasarım Süreçleri
8. Hafta	Sınav
9. Hafta	Bilgisayar Ortamında Desen
10. Hafta	Kompozisyon Uygulamaları
11. Hafta	Söz Sembol
12. Hafta	Sembol Söz

13. Hafta	Tasarlama Aşaması Olarak Desen
14. Hafta	Sanatta ve Çağdaş Sanatlarda Desen
15. Hafta	Sanatta ve Çağdaş Sanatlarda Desen
16. Hafta	Final Sınavı

-- ZORUNLU YA DA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Plastik Sanatlar Eğitiminde Desen Gücü, Salih Geçimli Nüve Kültür Merkezi / Sanat Dizisi. Desen Sanatı - 1 (Temel İlkeler ve Teorik Bilgiler), Nazım Mehmet, Nurdan Karasu Gökçe Hayalperest Yayınevi. Hayal Gücü ile Çizim Orjinal isim: Keys To Drawing with Imagination, Bert Dodson Pegasus / Sanat Dizisi. Çizim Sanatı Serisi 3- Giysili Figür Çizimi (Günelik Yaşamdan İnsan Portrele), Giovanni Civardi Koleksiyon / Kişisel Gelişim Dizisi. Çizimin Sırları - 2 İleri Karakalem Teknikleri (İleri Karakalem Teknikleri), Barrington Barber Profil Yayıncılık / Sanat Dizisi. Desen, Adnan Tepecik, Ya-Pa Yayınları.

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Gösterme, Uygulama - Alıştırma

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	14	1	14
Okuma Faaliyetleri	0	0	0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	0	1	0
Materyal tasarlama, uygulama	14	4	56
Rapor hazırlama	0	0	0

Sunu hazırlama	0	0	0
Sunum	0	0	0
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	2	2
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	1	2	2
Diğer	0	0	0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			102
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :			4.08
DERSİN AKTS KREDİSİ:			4

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünler şekilde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilmek.					X
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilmek.				X	
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişmelerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilmek.					X
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					X
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme					X
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelere dönüştürebilmek.					X
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilmek.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.				X	
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilmek.					X
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilmek.					X

Ek 8: Sanat Tarihi I Ders Tanımı

SANAT TARİHİ I/SBA 103

Dersin Adı:	SANAT TARİHİ I		
Dersin Kredisi:	2	Ders AKTS :	3
Dersin Yarıyılı:	1	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Sanatın, sanatçının tanımını yapar.
Sanat Tarihinin temel kavramlarını açıklar.
Sanatın Ortaya çıkışıyla ilgili teorileri tanımlar.
Sanat Tarihi bilimi ile güzel sanatlar ilişkisini sıralar.
Paleolitik, neolitik ve kalkolitik dönem yaşantısını, ürün çeşitliliğini ve sanat özelliklerini tanımlar.
Anadolu'da Bronz Çağından Demir Çağı sonuna kadarki uygarlıkların sanat ürünlerini ve dönemsel özellikleri ve farkları tanımlar.
Paleolitik dönemden Helenistik döneme kadar sanat ürünlerindeki dönemsel değişimleri değerlendirir.

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Sanat, Sanatçı, eser tanımlaması ve sanatın sınıflandırılması
2. Hafta	Sanat Kuramları
3. Hafta	Sanatın Ortaya çıkışıyla ilgili teoriler
4. Hafta	Paleolitik Çağ eserleri
5. Hafta	Anadolu'da Neolitik Çağ eserleri
6. Hafta	Kalkolitik çağ sanatının genel özellikleri ve alt bölümleri
7. Hafta	Anadolu'da erken-Tunç çağı merkezleri ve eserleri
8. Hafta	Anadolu'da orta-Tunç çağı uygarlıkları, Asur ticaret kolonileri
9. Hafta	Ara sınav-vize
10. Hafta	Hitit sanatı
11. Hafta	Anadolu'da demir çağı uygarlıkları

12. Hafta	Geç-Hitit Dönemi ve Eserleri
13. Hafta	Urartu Sanatı, Frig ve Lidya sanatları
14. Hafta	Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Yerinde Eser İnceleme Gezisi
15. Hafta	Anadolu'da erken devir Yunan, Pers ve Helenistik dönem sanatları ana hatlarıyla incelenir.
16. Hafta	Final sınavı

-- ZORUNLU YA DA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

AKURGAL, E., Anadolu Uygarlıkları, İst. 1988 FISCHER, E., Sanatın Gerekliliği, İst. 1979 MÜLAYİM, S., Sanata Giriş, İst. 1989 READ, H., Sanat ve Toplum, Ankara, 1981 READ, H., Sanatın Anlamı, Ankara, 1960 TANSUĞ, S., Sanatın Dili, Ankara, 1976

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Anlatım, Soru-Yanıt, Gösterme,

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	2	2	4
Okuma Faaliyetleri	10	2	20
İnternette tarama, kütüphane çalışması	6	2	12
Materyal tasarlama, uygulama			0
Rapor hazırlama			0
Sunu hazırlama			0

Sunum	1	2	2
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	2	4	8
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	2	2	4
Diğer			0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			78
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :			3.12
DERSİN AKTS KREDİSİ:			3

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünler şekilde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilmek.	X				
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilmek.					
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişimlerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilmek.			X		
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme					
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelere dönüştürebilmek.			X		
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilmek.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.					
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilmek.			X		
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilmek.			X		

Ek 9: Sanat Tarihi II Ders Tanımı

SANAT TARİHİ II/SBA 104

Dersin Adı:	SANAT TARİHİ II		
Dersin Kredisi:	2	Ders AKTS :	3
Dersin Yarıyılı:	2	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Sanatın oluşumu ve gelişiminde inançların rolünü saptayabilme bilgisine sahip olmak.
Tevrat, İncil ve mitolojik öykülerden seçilmiş konuların işlendiği eserleri olgusal bakımdan kavrayabilme yetisi geliştirmek,
Sanat eleştirisine yönelik olarak sistemli bir alt yapı oluşturmak.

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır.

-- ÖNERİLEN DERSLER

Sanat Tarihi I

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Sanat eseri analizinde anlam çözümlemesinin önemi; sanat eserlerinde biçim, içerik ve anlam ilişkisi değerlendirilir.
2. Hafta	E.Panofsky'ye göre, sanat eserlerinde anlam çözümlemesinin aşamaları örneklerle tartışılır.
3. Hafta	Tevrat ve İncil hakkında genel olarak bilgilendirme yapılarak, Musevi ve Hristiyan inançlarının tarihsel kaynakları hakkında bilgi verilir.
4. Hafta	Tevrat'a göre yaratılış, tufan ve Tevrat peygamberleri resim sanatından örneklerle açıklanır.
5. Hafta	Samson ve Delila, Davud peygamber ve Vaftizci Yahya ile ilgili tasvirler değerlendirilir.
6. Hafta	Meryem ve İsa'nın hayatı ile ilgili tasvirler değerlendirilir.
7. Hafta	Passion, diriliş, mahşer ve Meryem'in ölümünü konu alan tasvirler değerlendirilir.
8. Hafta	Yunan mitolojisinin kaynakları değerlendirilerek, Homeros ve Hesiodos'a göre evren, tanrılar ve insanın yaratılışına ilişkin konular, tasvirleri
9. Hafta	Vize
10. Hafta	Yunan-Roma tanrı ve tanrıçalarının özellikleri örnekler üzerinde değerlendirilir

11. Hafta	Yunan-Roma tanrı ve tanrıçalarının özellikleri örnekler üzerinde değerlendirilir.
12. Hafta	Yunan-Roma tanrı ve tanrıçalarının özellikleri örnekler üzerinde değerlendirilir.
13. Hafta	Homeros'un İlyada adlı eserinden seçilmiş konuların işlendiği eserler yorumlanır.
14. Hafta	Yunan ve Roma mitolojisinin önemli kahramanlarını konu alan tasvirler değerlendirilir.
15. Hafta	Yunan ve Roma mitolojisinin önemli kahramanlarını konu alan tasvirler değerlendirilir.
16. Hafta	Final

-- ZORUNLU YA DA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

Ş.Can,Klasik Yunan Mitolojisi,İstanbul.1970. M.Köhlmeier, Tanrıların Masalları Mitolojinin Öyküsü, (Çev:Atilla Dirim), İstanbul.2001. C.Estin- H.Laporte, Yunan ve Roma Mitolojisi, İstanbul.2002. P.Grimal,Yunan Mitolojisi, Ankara.2008. B.Cömert, Mitoloji ve İkonografi, İstanbul.2008.

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Anlatım, Soru-Yanıt, Gösterme.

-- STAJ / UYGULAMA

-

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	0	0
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati	0	0	0
Okuma Faaliyetleri	0	0	0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	8	2	16

Materyal tasarlama, uygulama	0	0	0
Rapor hazırlama	2	4	8
Sunu hazırlama	2	4	8
Sunum	2	1	2
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	2	5	10
Final sınavı ve final sınavına hazırlık	2	6	12
Diğer	0	0	0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			84
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :			3.36
DERSİN AKTS KREDİSİ:			3

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünlük şeklinde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilme.				X	
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilme.		X			
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişmelerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilme.		X			
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.			X		
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme				X	
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotoğrafik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelerle dönüştürebilme.			X		
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilme.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.		X			
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilme.			X		
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilme.				X	

Ek 10: Sanat Tarihi III Ders Tanımı

SANAT TARİHİ III/SBA 205

Dersin Adı:	SANAT TARİHİ III		
Dersin Kredisi:	2	Ders AKTS :	3
Dersin Yarıyılı:	3	Ders Türü :	Zorunlu

DERS BİLGİLERİ

-- DERSİN DİLİ

Türkçe

-- ÖĞRENME ÇIKTILARI

Batı Sanatının IV. ve XIX. yüzyılları arasında gerçekleşen sanat üsluplarını kavrayabilme
Farklı üsluptaki eserleri ayırt edebilme.
Üslup ve akımların önemli sanatçıları hakkında bilgi sahibi olma.

-- DERSİN VERİLİŞ BİÇİMİ

Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir

-- DERSİN ÖNKOŞULLARI

Bu dersin önkoşulu yada eş koşulu bulunmamaktadır

-- ÖNERİLEN DERSLER

Bu dersle ilişkili önerilen başka dersler bulunmamaktadır.

--DERS İÇERİĞİ

1. Hafta	Ders program hakkında bilgi verilir.
2. Hafta	Bizans Sanatı
3. Hafta	Romanesk
4. Hafta	Gotik
5. Hafta	Rönesans Mimarisi
6. Hafta	Rönesans Resim ve Heykel Sanatı
7. Hafta	Maniyerizm
8. Hafta	Vize
9. Hafta	Barok
10. Hafta	Rokoko
11. Hafta	Neoklasik
12. Hafta	Romantizm

13. Hafta	Realizm
14. Hafta	Değerlendirme
15. Hafta	
16. Hafta	

-- ZORUNLU YA DA ÖNERİLEN KAYNAKLAR

E.H. Gombrich, Sanatın Öyküsü, Remzi Kitabevi, 2007; Sanat Tarihi Ansiklopedisi, Görsel Yayınlar, 1981; Gombrich, E.H., Sanatın Öyküsü, İstanbul, 2007; W

-- ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Anlatım, Soru-Yanıt, Gösterme,

-- DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ VE GEÇME KRİTERLERİ

	Sayısı	Toplam Katkısı(%)
Ara Sınav	1	40
Ödev	0	0
Uygulama	0	0
Projeler	0	0
Pratik	0	0
Quiz	1	60
Yıl içinin Başarıya Oranı (%)		40
Finalin Başarıya Oranı (%)		60

-- İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Toplam hafta sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Dönem boyu toplam iş yükü
Haftalık teorik ders saati	14	2	28
Haftalık uygulamalı ders saati			0
Okuma Faaliyetleri			0
İnternette tarama, kütüphane çalışması	8	3	24
Materyal tasarlama, uygulama	6	3	18
Rapor hazırlama			0
Sunu hazırlama			0
Sunum			0
Ara sınav ve ara sınava hazırlık	1	1	1

Final sınavı ve final sınavına hazırlık	1	1	1
Diğer			0
TOPLAM İŞ YÜKÜ:			72
TOPLAM İŞ YÜKÜ / 25 :			2.88
DERSİN AKTS KREDİSİ:			3

-- PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

NO	PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI	1	2	3	4	5
1	Görsel İletişim Tasarımı alanının tarihsel, kuramsal ve uygulama açısından gerekli bilgilerini öğrenerek, bu bilgileri birbirini bütünler şekilde kullanabilme, kendi çalışmalarını bu bilgiler ışığında eleştirel bir şekilde değerlendirebilme ve konumlandırabilme.					X
2	Gerçekleşen ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, uygulamalarını bu gelişmeler çerçevesinde çağdaş düzeyde gerçekleştirebilme.	X				
3	Uygulamalarda kullanılan teknolojilerin gelişimlerine paralel bir şekilde gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi öğrenip çalışmalarında kullanabilme.					
4	İki boyutlu ve hareketli görüntüleri üretme, işleme ve değerlendirme konusunda gereken bilgi ve deneyime sahip olmak.					
5	Uygun renk, leke ve kompozisyon değerlerini içeren işlevsel, estetik ve özgün görsel iletişim tasarımı elemanları oluşturabilme		X			
6	Yaratıcı fikirler üretebilme ve bu fikirleri grafik, fotografik, illüstratif, üç boyutlu, hareketli ya da etkileşimli görsel ifadelere dönüştürebilme.		X			
7	Farklı konuları içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretebilme.				X	
8	Alana ilişkin uygulama projelerinin adımlarını tasarlayabilme, süreç yönetimini sağlayabilme ve projeleri başarılı bir şekilde verili süre içerisinde tamamlayabilme disiplini kazanmak.		X			
9	Alan çalışmaları için kaynaklara ulaşabilme ve kendi gelişim sürecini planlayabilme.				X	
10	Alana ilişkin uygulama çalışmalarında edindiği kuramsal, teknik ve teknolojik bilgi birikimini etik ve hukuki kurallar çerçevesinde toplumsal değerlere ve kişilik haklarına duyarlı ve saygılı bir şekilde kullanabilme.				X	

Ek 11: Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2014 yılı Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
2014
ÖZEL YETENEK SINAVI KILAVUZU**

Sınav ve sınav sonrası işlemlere ilişkin kurallar bu kılavuzda yer almaktadır. Başvuru formunu teslim ettikten sonra, kayıt ve yerleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar Kılavuzu İNTERNET üzerinden takip ediniz.

2014 Özel Yetenek Sınavı ile ilgili ilke, kural ve uygulamalar hakkında sizleri daha çok bilgilendirmek ve sınava daha iyi hazırlanabilmeniz için düzenlenen bu kılavuzu dikkatlice okuyunuz. Başvuru belgesinin kimlik bilgilerine ilişkin kısımlarını doğru ve tutarlı olarak doldurunuz. Başvuru belgenizi Gazi Üniversitesi Özel Yetenek Sınavları Başvuru Bürosuna teslim ediniz. Bu sırada Özel Yetenek Sınav Giriş Belgenizi imzalatarak geri almayı unutmayınız.

SINAVA GİRECEK ADAY, KENDİSİNE VERİLEN GÜN VE SAATTE SINAVA GİRMEK ZORUNDADIR. Bu nedenle; sınav sırası geldiğinde her ne sebeple olursa olsun sınav yerinde bulunmayan adaylar teknik nedenlerle kesinlikle sınavlara alınmayacak ve sınav hakkını kaybedecektir. Mazeretler geçerli değildir.

Adaylar sınav süresince Sınava Giriş Belgesi, Sınav Kimlik Kartı (sınav sırasında verilecektir) ile birlikte resimli özel kimlik belgelerini de yanlarında taşımak zorundadırlar. Özel kimlik belgesi (nüfus cüzdanı, pasaport) olmayan ve sınav kimlik kartlarını kaybeden adaylar sınavlara alınmazlar. Her sınav öncesinde kimlik kontrolü yapılacaktır.

Sınav kimlik kartları sınav bitiminde adaylardan geri alınacaktır. Kimlik kartını iade etmeyen adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.

Adaylar başvuru yaptıktan sonra, 9 Ağustos 2014 gününden itibaren www.gazi.edu.tr ağ adresinden ve 11 Ağustos 2014 tarihinden itibaren Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın ve ilgili birimlerin panolarından, T.C. Kimlik Numaralarını kullanarak sınav tarihi, yeri ve saatini öğrenebilecektir. Adayların kayıt sırasında kodladıkları bilgileri, T.C. Kimlik numaralarını kullanarak www.gazi.edu.tr internet adresinden kontrol etmeleri gerekmektedir. Bu bilgilerinde düzeltme yapacak adaylar, 11 Ağustos 2014 günü saat 13:00'a kadar Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına müracaat edeceklerdir. Sistemdeki bilgilerinde yanlışlık olup da gerekli düzeltmeyi yaptırmayan adayların değerlendirme işlemleri, sistemdeki bilgiler doğrultusunda yapılacaktır. Adayın ön kayıt esnasında beyan ve teslim ettiği bilgi ve belgeler ile kesin kayıt sırasında teslim ettiği belgeler arasında farklılık olması halinde aday sınavı kazanmış olsa dahi sınavı iptal edilecektir.

Başvuru Tarihi: 4-7 Ağustos 2014 (saat 9.00-12.30,13.30-17.00)

Başvuru Yeri: Gazi Üniversitesi Rektörlük Kampusu Teknikokullar-ANKARA, B Blok Öğrenci Yemek Salonu.

Başvuru Belgesinin Alınması: Sınava başvurmak isteyen adaylar 4-7 Ağustos 2014 tarihlerini kapsayan başvuru süresi içinde başvuruları yapacaklardır sınav ile ilgili Sınav kılavuzlarını ağ sayfamızdan temin edebileceklerdir.

Başvuru Formu: Adaylar kendilerine verilecek olan formları eksiksiz dolduracak ve istenilen belgeleri tamamlayarak başvuruda bulunabileceklerdir. Eksik belge ile başvurular kabul edilmeyecektir. Alandan gelip diplomasını ibraz etmeyen adaylar alan dışından müracaat eden adaylarla aynı değerlendirmeye tabi tutulacaklardır. Bu belgeyi sınavlardan sonra ibraz eden adayların, bu durumu değerlendirmeye alınmayacaktır (Alan dışı gibi değerlendirilecektir).

Başvuru Kartı Formu: İstenilen Kimlik bilgileri nüfus cüzdanına uygun olarak büyük harflerle okunaklı bir şekilde yazılacaktır. Başvuru belgesinin geçerli sayılabilmesi için bu belgenin, ilgili aday tarafından imzalanmış olması zorunludur. Sınav sonrası kayıt ve denetim işlemlerinde imza büyük önem taşıdığından buraya atılacak imzanın her zaman kullanılan ve değişmeyen nitelikteki tek imza olmasına dikkat edilmelidir. İmzalanmamış belgeler işleme konulmayacaktır.

Başvuru Belgesinin Teslimi: Adayların doldurdukları başvuru belgelerini başvuru bürosuna 7 Ağustos 2014 günü saat 17.00'a kadar teslim etmeleri ve oradan imzalanmış Sınav Giriş Belgesini almaları gerekmektedir. Sınav Giriş Belgesi, Başvuru Belgesini teslim edeceğiniz Başvuru Bürosu yetkilisi tarafından imzalanarak size geri verilecektir. Bu belgeyi geri almayı unutmayınız. Süresi içinde olsa bile posta ile gönderilen başvuru belgeleri işleme konulmayacaktır.

Başvurusu geçersiz sayılan, sınava girmeyen veya giremeyen, sınava alınmayan veya sınavdan çıkarılan, sınavda başarısız olan veya sınavı geçersiz sayılan; ücret gerektirmeyen bir işlem için ücret yatıran veya aynı işlem için birden fazla ödeme yapmış olan adayların ödedikleri ücretler geri verilmez.

TEMEL İLKE VE KURALLAR

2014-2015 Öğretim yılı için Üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesine (Resim Bölümü, Heykel Bölümü ve Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Özel Yetenek sınavıyla alınacak öğrencilerin sınavları, Güzel Sanatlar Fakültesi Dersliklerinde (Binada) Resim Bölümü ve Heykel **iki**, Görsel İletişim Bölümleri için **üç** basamaklı olarak yapılacaktır.

Adaylar Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci olacak Güzel Sanatlar Fakültesi programlarından bir ya da birden çoğunu tercih edebileceklerdir.

2014-2015 Özel Yetenek SınavıGüzel Sanatlar Fakültesi Kontenjanları		
Görsel İletişim Tasarımı		15 +(2 Yabancı uyruklu öğrenci)
Resim		15 + (2 Yabancı uyruklu Öğrenci)
Heykel		10 + (2 Yabancı uyruklu Öğrenci)

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ PROGRAMLARINA BAŞVURABİLMEK İÇİN GEREKEN EN AZ YGS PUANLARI

Program adı	Puan
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI	250
RESİM	250
HEYKEL	250

Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) ile herhangi bir yükseköğretim programına yerleştirilen veya diğer üniversitelerin yaptığı özel yetenek sınavına katılan adaylar da bu sınava başvurabilirler.

Özel Yetenek Sınavı13-15 Ağustos 2014 tarihinde saat 10:00'da Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Dersliklerinde (Gazi Üniversitesi Gölbaşı Yerleşkesi Gölbaşı/Ankara) veya ilgili birimce uygun görülen üniversitemiz birimlerinde yapılacaktır.

Adaylar, 9 Ağustos 2014 cuma gününden itibaren www.gazi.edu.tr web adresinden veya 11 Ağustos 2014 tarihinden itibaren Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı'nın ve ilgili birimlerin panolarından T.C. Kimlik Numaralarını kullanarak sınav tarihi, yeri ve saatini öğrenebilecektir.

SINAV

Resim Bölümünü tercih eden öğrenciler; 13 Ağustos 2014 günü saat:10:00 – 11:30 “Canlı Modelden Desen” ve 11:40 – 13:10 saatleri arasında “İmgesel Desen” Sınavında resim kağıdına çizim yapacaklardır.

Heykel Bölümü : 14 Ağustos 2014 günü saat 14:00 – 15:30 “Canlı Modelden Desen” saat 15:40-17:10 arasında imgesel desen sınavına gireceklerdir

Görsel İletişim Bölümü : 15 Ağustos 2014 günü saat:10:00 -11:30 ” Canlı Modelden Desen”, 11:40-13:10 “İmgesel Desen” 14:00 – 14:30 “Genel Kültür Sınavı” olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilecektir.

SINAVIN UYGULANMASI

1. Canlı Modelden Desen Çalışması: Sınavın bu bölümünde adaylar kendilerine verilen 50x70 resim kâğıdın yarısına canlı modelden desen çizeceklerdir. Çalışma, dinlenme arası dahil 90 dakika sürecek, 45. dakikada bir modelin dinlenmesi için 5 dakika ara verilecektir.
2. İmgesel Desen çalışması: Adaylar resim kağıdının diğer yarısına alana yönelik yaratıcılık gücü ölçmeyi hedefleyen , kompozisyon ve karakalem teknik yeterlilik göz önüne alınarak dinlenme arası olmaksızın 90 dakika sürecek sınava tabi tutulacaklardır.
3. Genel Kültür Sınavı : Görsel sanatlara yönelik bilgi ve analitik düşünce becerilerini ölçmeye dayalı çoktan seçmeli soruların yer aldığı test uygulanacaktır.

Adaylara resim kâğıdı sınav görevlilerince dağıtılacaktır. Adayların sınav sırasında yanlarında getirecekleri gereçler bu kılavuzda ayrıca belirtilmiştir. Adaylar sınav kâğıtlarının üzerinde bulunan bilgileri tükenmez kalem ile eksiksiz olarak dolduracak ve imza için ayrılan yeri imzalayacaklardır.

Belirtilen yer ve zamanda sınava girmeyen aday hakkını kaybetmiş sayılacaktır. Mazeretler geçerli değildir.

DEĞERLENDİRME VE YERLEŞTİRME

Canlı Modelden Desen Çalışması, İmgesel Desen Çalışması, Görsel Yetenek ve Kültür Test Sınavı, (Uygulama olmak üzere her basamağın 100 tam puan üzerinden notlandırılması şeklinde yapılır. Adayın özel yetenek sınav puanı (ÖYSP);

Resim Bölümü için: Canlı Modelden Desen Çalışmasının %60'ı, İmgesel Desen Çalışmasının %40'ının toplamı şeklinde hesaplanır.

Görsel İletişim Tasarımı Bölümü için: Desen Sınavı %30'u, İmgesel Sınavı %40'ı, Genel Kültür Test Sınavının %30'unun toplamı şeklinde hesaplanacaktır.

Heykel Bölümü için: Canlı Modelden Desen Çalışmasının % 50'si İmgesel Desen Çalışmasının %50'sinin toplamı şeklinde hesaplanır.

Özel Yetenek Sınav Puanı dağılımı (ÖYSP)

BÖLÜMLER	Canlı Model Desen	İmgesel Desen	Görsel Yetenek ve Kültür Testi	Toplam
Resim	% 60	% 40	-	100
Heykel	% 50	% 50	-	100
Görsel İletişim Tasarımı	% 30	% 40	% 30	100

Özel yetenek sınav puanı (ÖYSP) 50 puanın altında olan adaylar değerlendirme dışında tutulacaktır.

Özel Yetenek Sınav Puanının (ÖYSP) ağırlıklandırmaya girebilmesi için bu puanların standart puanlara çevrilmesi gerekir. ÖYSP'lerin standart puana çevrilmesi için ÖYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması hesaplanacak daha sonrada her aday için aşağıdaki formül hesaplanarak ÖYSP standart puanı hesaplanacaktır.

$$\text{ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)} = 10 \times \left(\frac{\text{Adayın ÖYSP Puanı} - \text{ÖYSP Puan Dağılımının Ortalaması}}{\text{ÖYSP Puan Dağılımının Standart Sapması}} \right) + 50$$

Bu durumda her adayın bir ÖYSP standart puanı (ÖYSP-SP) olacaktır .ÖYSP-SP dağılımının ortalaması 50,standart sapması 10'dur

Yerleştirmeye esas olacak puan (Yerleştirme puanı = YP) aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanacaktır.

a) Aday aynı alandan geliyorsa; (Örneğin, resim programı için aday liselerin resim alanından geliyorsa)

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{OBP}) + (0,22 \times \text{YGS-P}) + (0,03 \times \text{OBP})$$

b) Aday diğer alanlardan geliyorsa;(Örneğin aday genel liselerin Sosyal bilimler alanından geliyorsa)

$$YP = (1,17 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,11 \times \text{AOBP}) + (0,22 \times \text{YGS-P})$$

2013-ÖSYS'de, YGS/LYS puanı veya Özel Yetenek Sınavı sonucu ile örgün yükseköğretim programına yerleştirilmiş adayların ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları ile ilgili katsayıları yarıya düşürülecektir. Bu kural Açık öğretimin kontenjan sınırlaması olan programları için de uygulanacaktır. Sınavsız geçiş ile meslek yüksekokulları veya açık öğretimin kontenjan sınırlaması olmayan programlarına 2013-ÖSYS'de yerleştirilen adaylara, bu kural uygulanmayacaktır.

YERLEŞTİRME

Yerleştirme işlemi, adayların yerleştirme puanlarına, tercihlerine ve kontenjanlara göre bilgisayarla yapılacaktır. Sistemin esasları şu şekilde özetlenebilir:

Tercihlerinde bir programa yer vermiş adaylar arasından, kontenjan sayısı kadar öğrenci yerleşecektir. Yerleştirme puanına göre yapılacak yerleştirme işleminde YP'si yüksek olan adaya öncelik verilecektir.

Bir adayın YP'si ne denli yüksek olursa olsun; yalnız bir programa kayıt hakkı kazanabilir. Bu program, adayın YP'siyle girebildiği en üst tercihtir.

Yukarıda bahsedilen hususları bir örnekle açıklayacak olursak;

Değerlendirme aşamasında öğrencinin durumu:

TERCİH		YP PUANI	SIRALAMA
1	Resim	185.0	13. yedek
2	Heykel	182.8	1.Yedek

Yerleştirme aşamasındaki durum:

TERCİH		YP PUANI	SIRALAMA
1	Resim	185.0	13. yedek
2	Heykel	182.8	Kazanamadı

Yukarıdaki tablolardan da görüldüğü üzere yerleştirme esaslarına göre, aday 1. tercihi olan programa 13. Yedek olarak yerleştirilecektir. (Asıl adayların kayıtlarından sonra kontenjan dahilinde yedek adayların kayıtları yapılacaktır).

YP'lerinin eşit olması durumunda YGS başarı notu yüksek olan aday sıralamada üstte yer alır. Asıl listelerde ismi bulunup belirlenen süre içinde kayıt yaptırmayan adaylar haklarını kaybeder. Yerlerine yedek listeden puan olarak en üst sıradan başlayarak yedek adaylar alınır.

ÖNEMLİ NOTLAR

2014 Özel Yetenek Sınavında başarılı olmanız her şeyden önce bu sınav kılavuzunda belirlenen kurallara umanızla mümkündür. Bu nedenle elinizdeki kılavuzu dikkatle okuyunuz. Başvuru belgesi formlarını doğru olarak doldurunuz. Sınava girecek adaylar aşağıdaki şartları kabul etmiş sayılırlar:

Sınav günü ve saatinde sınav yerinde bulunmayan adaylar, her ne sebeple olursa olsun, (rapor dahil) ayrıca sınava alınmayacaktır. Özel Yetenek Sınavlarının yapılmasına ilişkin olarak sınav komisyonu gerekli görülen değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Sınavlarda kullanılan araç-gereç ve cihazlarda teknik bir arıza meydana geldiğinde sınav, komisyon kararı ile ertelenebilir. Herhangi bir değişiklik olduğunda bu durum ayrıca ilan edilecektir.

Özel Yetenek Sınavları, Resim ve Heykel Bölümleri için iki, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü için üçer basamaklı tek bir sınav şeklinde yapılır. Birinci basamak sınavına girmeyen veya giremeyen adaylar, diğer basamak sınavlarına alınmazlar. Adaylar tercihleri doğrultusunda sınavın diğer basamaklarına katılmak zorundadır. Aksi halde değerlendirmeye esas puanı hesaplanmayacaktır. Sınavı terk eden adaylar için de aynı işlem uygulanır. Aday, sınavlarda verilen haklardan başka bir hak talep edemez.

Alandan gelip diplomasını ibraz etmeyen adaylar alan dışından müracaat eden adaylarla aynı değerlendirmeye tabi tutulacaklardır. Bu belgeyi sınavlardan sonra ibraz eden adayların, bu durumu değerlendirmeye alınmayacaktır (alan dışı gibi değerlendirilecektir).

Başvurusu geçersiz sayılan, her ne sebeple olursa olsun sınava girmeyen veya giremeyen, sınava alınmayan ya da sınavdan çıkarılan, sınavda başarısız olan ve sınavı geçersiz sayılan adayların ödedikleri ücretler geri ödenmez.

Yerleştirme puanının (YP) hesaplanması aşamasında, adayların YGS'den aldıkları YGS puanların hangisi en yüksek ise, o puan adayın YGS puanı olarak işlem görecektir.

Adayların yerleştirme puanlarının eşit olması halinde, YGS puanı en yüksek olan adaya öncelik tanınacaktır.

Yerine başkasını sınava sokan ya da başkasının yerine sınava giren veya bu tür girişimde bulunan adayların sınavları geçersiz sayılır ve haklarında savcılık nezdinde suç duyurusunda bulunulur.

Sınavı kazanan adayların, başvuru dosyasındaki tüm evrakının, kesin kayıt işleminden önce incelenmesi aşamasında, herhangi bir belgede tahrifat, yanıltıcı beyan vb. durumlarının tespiti halinde, bu adayların sınavları ve sınav sonuçları geçersiz sayılarak iptal edilir. Kayıtları yapılmaz, yapılmış olsa bile işlemleri geçersiz sayılır ve haklarında suç duyurusunda bulunulur.

Sınavları kazanan adayların, başvuru evrakının asılları, kesin kayıt sırasında adaylardan istenecektir.

Cep telefonu yanında olan aday sınav binasına kesinlikle alınmayacaktır.

Resim, Heykel, Görsel İletişim Tasarımı Bölümlerini tercih eden adayların sınava gelirken getirmesi gereken gereçler:

- 50 x 35 cm boyutlarında resim altlığı (duralit),
- Kısaç veya mandal,
- Kurşun kalem, yumuşak silgi ve kalemтіраş, tükenmez kalem

Başarılı olup da süresi içerisinde kayıt yaptırmayan adayların yerine, kılavuzda belirtilen esaslar doğrultusunda ilan edilecek yedek listeden yerleştirme yapılacaktır. Özel yetenek sınav sonuçları, kayıt yerlerindeki panolarda ve www.gazi.edu.tr web adresinde Gazi Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ilan edilecektir. Ayrıca posta ile adreslere duyuru yapılmayacaktır. Yedek listedeki adayların, özellikle asılan yedek listelerini ve kontenjanın dolmaması halinde yapılacak olan kayıtlarda durumlarını bizzat takip etmeleri kendi menfaatleri açısından son derece önemlidir.

Ek 12: Araştırma Anketi

ÖN BİLGİ SORULARI

1) Görev yaptığınız üniversite,

.....

2) Mesleki tecrübeniz,

- 1-5 yıl ()
- 6-10 yıl ()
- 11-15 yıl ()
- 16 yıl ve üstü ()

3) Akademik Unvanınız ,

- Profesör ()
- Doçent ()
- Yardımcı Doçent ()
- Öğretim Görevlisi ()
- Araştırma Görevlisi ()
- Okutman ()
- Uzman ()
- Ücretli öğretim elemanı ()
- Diğer (.....)

4) Fakülteniz Görsel İletişim Tasarımı bölümüne hangi şekilde öğrenci alımı yapılmaktadır?

- Özel Yetenek Sınavı()
- Merkezi Sınav()
- Henüz öğrenci alımı yapılmamaktadır ()
- Diğer (.....)

ANKET SORULARI

Aşağıda yer alan her ifade için size uygun durumu işaretleyiniz.

- 1= Hiç Katılmıyorum
2=Katılmıyorum
3=Kararsızım
4=Katılıyorum
5=Kesinlikle Katılıyorum

*YS: Yetenek Sınavı
*MS: Merkezi Sistem

		1	2	3	4	5
1	YS ile gelen öğrencilerin alan derslerine yönelik ilgileri yüksektir.					
2	MS ile gelen öğrencilerin alan derslerine yönelik ilgileri yüksektir.					
3	YS ile gelen öğrenciler uygulamalı derslerde başarılılar.					
4	MS ile gelen öğrenciler uygulamalı derslerde başarılılar.					
5	YS ile gelen öğrenciler teorik derslerde başarılılar.					
6	MS ile gelen öğrenciler teorik derslerde başarılılar.					
7	YS ile gelen öğrencilerin el-göz-beyin koordinasyonu iyi.					
8	MS ile gelen öğrencilerin el-göz-beyin koordinasyonu iyi.					
9	YS ile gelen öğrencilerin imgesel düşünme becerisi güçlü.					
10	MS ile gelen öğrencilerin imgesel düşünme becerisi güçlü.					
11	YS ile gelen öğrencilerin yaratıcılığı yüksek.					
12	MS ile gelen öğrencilerin yaratıcılığı yüksek.					
13	YS ile gelen öğrencilerin ders kapsamında karşılaştıkları problemlere çözüm getirme becerisi yüksek.					
14	MS ile gelen ders kapsamında karşılaştıkları problemlere çözüm getirme becerisi yüksek.					
15	YS ile gelen öğrencilerin teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı fazla.					
16	MS ile gelen öğrencilerin teorik derslerdeki sınıf içi uyumu/katılımı fazla.					
17	YS ile gelen öğrencilerin uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılımı fazla.					
18	MS ile gelen öğrencilerin uygulama derslerindeki sınıf içi uyumu/katılımı fazla.					
19	YS ile gelen öğrencilerin sağlıklı iletişim kurma becerisi kuvvetli.					
20	MS ile gelen öğrencilerin sağlıklı iletişim kurma becerisi kuvvetli.					
21	YS ile gelen öğrencilerin alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, sempozyum, panel vb.) katılım oranı fazla.					
22	MS ile gelen öğrencilerin alan ile ilgili sosyal aktivitelere (sergi, çalıştay, sempozyum, panel vb.) katılım oranı fazla.					
23	YS ile gelen öğrencilerin duygu ve düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmeden ifade edebilme becerisi yüksek.					

24	MS ile gelen öğrencilerin duygu ve düşüncelerini eleştirilebilme kaygısı gütmeden ifade edebilme becerisi yüksek.					
25	YS ile gelen öğrencilerin alana yönelik gelecek planları olumlu bakmaktadırlar.					
26	MS ile gelen öğrencilerin alana yönelik gelecek planları olumlu bakmaktadırlar.					

Yukarıda belirtilen maddelerin dışında konuya dair tecrübe ettiğiniz olumlu ya da olumsuz görüşlerinizi lütfen belirtiniz.

Ek 13 : Türkiye’deki Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ilgili fakülte bölümlerine Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi İle Öğrenci Alımları Hakkında Uygulanan Anket Bulguları

Kriter 1: Alan Derslerine Yönelik İlgi

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	-	3	-	10
2	1	6	3,3	20
3	4	12	13,3	40
4	14	4	46,6	13,3
5	10	1	33,3	3,3
Boş	1	4	3,3	13,3
Toplam	30	30	100	100

Kriter 4: El-Göz-Beyin Koordinasyonu

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	-	2	-	6,6
2	1	10	3,3	33,3
3	3	10	10	33,3
4	12	3	40	10
5	13	-	43,3	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 2: Uygulamalı Derslerdeki Başarı

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	-	4	-	13,3
2	-	9	-	30
3	3	10	10	33,3
4	14	4	46,6	13,3
5	12	-	40	-
Boş	1	6	3,3	20
Toplam	30	30	100	100

Kriter 5: İmgesel Düşünebilme Becerisi

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	-	4	-	13,3
2	1	10	3,3	33,3
3	5	10	16,6	33,3
4	11	1	36,6	3,3
5	12	-	40	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 3: Teorik Derslerdeki Başarı

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	5	-	16,6	-
2	4	-	13,3	-
3	10	6	33,3	20
4	8	14	26,6	46,6
5	1	4	3,3	13,3
Boş	2	6	6,6	20
Toplam	30	30	100	100

Kriter 6:Yaratıcılık

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	1	4	3,3	13,3
2	1	6	3,3	20
3	4	13	13,3	43,3
4	15	2	50	6,6
5	8	-	26,6	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 7: Ders Kapsamında Karşılaşılan Problemlere Çözüm Getirme Becerisi

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	2	2	6,6	6,6
2	2	6	6,6	20
3	10	13	33,3	43,3
4	10	4	33,3	13,3
5	5	-	16,6	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 8: Teorik Derslerdeki Sınıf İçi Uyumu/Katılımı

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	3	2	10	6,6
2	5	1	16,6	3,3
3	10	5	33,3	16,6
4	8	14	26,6	46,6
5	2	2	6,6	6,6
Boş	2	6	10	20
Toplam	30	30	100	100

Kriter 9: Uygulama Derslerindeki Sınıf İçi Uyumu/Katılımı

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	-	2	-	6,6
2	3	4	10	13,3
3	3	10	10	33,3
4	14	8	46,6	26,6
5	9	-	30	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 10: Sağlıklı İletişim Kurma Becerisi

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	2	-	6,6	-
2	1	6	3,3	20
3	10	9	33,3	30
4	13	9	43,3	30
5	3	1	10	3,3
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 11: Alan İle İlgili Sosyal Aktivitelere (Sergi, Çalıştay, Panel Vb.) Katılım Oranı

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	3	2	10	6,6
2	1	4	3,3	13,3
3	3	14	10	46,6
4	11	2	36,6	6,6
5	11	2	36,6	6,6
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 12: Duygu ve Düşüncelerini Eleştirilebilme Kaygısı Gütmeden İfade Edebilme Becerisi

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	1	2	3,3	6,6
2	3	5	10	16,6
3	12	14	40	46,6
4	7	4	23,3	13,3
5	6	-	20	-
Boş	1	5	3,3	16,6
Toplam	30	30	100	100

Kriter 13: Alana Yönelik Olumlu Gelecek Planları

Puanlar	Frekans (f)		Yüzde (%)	
	YS	MS	YS	MS
1	2	3	6,6	10
2	3	2	10	6,6
3	8	14	26,6	46,6
4	10	5	33,3	16,6
5	6	-	20	-
Boş	1	6	3,3	20
Toplam	30	30	100	100

Ek 14: Türkiye’deki Görsel İletişim Tasarımı Bölümleri Öğretim Elemanlarının Özel Yetenek Sınavı ve Merkezi Sınav Sistemi İle Öğrenci Alımları Hakkında Görüşleri

Öğretim Elemanı	Yetenek Sınavı		Merkezi Sınav	
	Olumlu	Olumsuz	Olumlu	Olumsuz
ÖE-01	1			
ÖE-02	1			
ÖE-03	-	-	-	-
ÖE-04		1		
ÖE-05	-	-	-	-
ÖE-06	-	-	-	-
ÖE-07			1	
ÖE-08	1			
ÖE-09	-	-	-	-
ÖE-10	1			
ÖE-11			1	
ÖE-12	1			
ÖE-13	-	-	-	-
ÖE-14	1			
ÖE-15	-	-	-	-
ÖE-16	-	-	-	-
ÖE-17	1			
ÖE-18	1	-	1	-
ÖE-19	-	-	-	-
ÖE-20	-	-	-	-
ÖE-21	1			
ÖE-22	1			
ÖE-23	-	-	-	-
ÖE-24	1			
ÖE-25	1			
ÖE-26		1		1
ÖE-27	1			
ÖE-28	1			
ÖE-29	1			
ÖE-30	1			